

ISSUE #040 • MONSEY: Candle Lighting - 8:06 • Shabbos Ends - 9:13 • July 20, 2019 • 17 Tamuz, 5779 • BS"D

רס התורה

DIVREI TORAH PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

PARSHAS BALAK

COMING SOON: ענפי ארז
 ALL NEW ORIGINAL CONTENT

ENGLISH
 DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID
 PENINIM ON THE TORAH • PARSHA PSHETEL • ZERA SHIMSHON

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah. The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, le'iluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

RESERVED
PARSHAS PINCHUS
ENTIRE WEEK OF
7/20/19

CHOOSE A DVAR TORAH TO SPONSOR
CONTACT US WITH A PARSHA AND OPTIONAL MESSAGE

\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)

\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)

\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)

\$72

Sichat Hashavua Hitkashrut & Likutay Torah
125 WEEKLY*
(Hebrew / English)

\$54

Oneg Shabbos
50 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English)

\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)

*CONTACT INFO@AREIVIM.COM

*AMOUNT DISTRIBUTED

טיב הקהילה

בס"ד
'ין לע' יקהילת שנתית בבית ד'

בנשיאות מורנוהרה"צ ר' גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Balak
5779

No.
469.371

טיב המערכת

מלאכים אל בלעם - Messengers to Balaam

A Chinese researcher devoted his life to the study of the life of the butterfly and its development. We know that the process of the development of the butterfly happens in four stages. The first stage is the egg and from the egg a larva hatches. The larva then becomes a cocoon. Finally, the butterfly, using much strength, breaks out of the cocoon and emerges into the world. Then, it spreads its wings and is set free. In his research, the scientist noticed that the butterfly exerts much strength to break out of the cocoon, and out of pity for it 'he helped' by making a hole in the cocoon to make it easier for the butterfly to emerge. However, to his great surprise, the butterfly could not spread its wings and fly. After several attempts, the same thing happened. Every time he tried to help the butterfly break out of the cocoon, the butterfly could not fly.

The wicked Balaam was at the level of prophecy, and if you ask why did HaKadosh Baruch Hu give the ability of prophecy to this wicked man, you should know that this question has already been answered by Rashi HaKadosh (22:5): 'If you will say: Why did HaKadosh Baruch Hu rest His Shechina upon a wicked non-Jew? So that the nations should not have an excuse by saying, "Were we to have had prophets, we would have repented," Hashem established prophets for them. Yet, they breached "the fence of the world," for originally, they were restrained regarding illicit relations, but this one (Balaam) advised them to abandon themselves to licentiousness.' Thus, every level this wicked one attained was only for evil as we see that in truth, he only used his power for evil. As the narrative continues, when the angel stood in the way and tried to stop him from going, it stats (22:23) 'ותרא האתון' – 'the donkey saw' and Rashi explains 'But Balaam did not see, for HaKadosh Baruch Hu granted permission to the animal to see more than the man could see, for as a result of the man having intelligence, he would go mad when he would see harmful spirits.'

Perhaps the lesson from this is that sometimes the best help one can give someone, is 'not to help'. We also must keep in mind that if we have received the ability to attain higher levels from HaKadosh Baruch Hu, these are individual abilities and allowances. We must be careful to use them only for good. We should not be like the wicked Balaam who used his powers for evil. If we do not have the powers and abilities, we must remember that this is surely for our benefit, because even HaKadosh Baruch Hu bestowed levels to the wicked Balaam which would definitely harm him. How much more so, when HaKadosh Baruch Hu holds back some ability or talent from us, surely this is for our benefit!

- Tiv HaTorah - Balak

טיב ההשגחה

'בצר הרחבת לי' – 'The narrow is widened for me'

"You have to pay Gedalya \$55,000 by tomorrow!!! This is the third time we are trying to get the money back from the Philippines... What are they doing with Gedalya?!"

"Don't worry so much, the salvation of Hashem can come in the blink of an eye!!! Adding pressure will not help!!!"

This is how I tried to calm my partner when the bank sent back the money transfer to our company from the Philippines to Israel, each time requesting another document. Ultimately, we decided to send the money from the Philippines to the United States and from there to Israel. However, this takes a few days and we are pressed to pay Gedalya. I asked my partner to update him that there would be a delay of a several days in the transferring of the payment due to an unexpected problem. Gedalya was not receptive insisting that the money was due today and he owed money to others that he needed to pay off. My partner promised to do whatever he could to bring him the obligated payment.

I was so involved in getting the sum today so as not to delay payment to a fellow Jew and cause him damages. This held me back from going to davening, until I said to myself, 'Just the opposite, I will gladly go to daven since the only One Who could help us now was the creator of the World, and what would it help to call acquaintances to arrange loans?! The Creator of the World can even arrange loans and only He can determine if and from where it will come.

I purposely left the cell phone in the car so even if I wanted to see who was calling and wanted to help, I would not know. I decided that the matter would not interrupt my conversation with my Maker.

I calmly davened word for word as if there were no pressure and everything was taken care of, I beseeched Father in Heaven and I hoped for salvation. During Bircas Kohanim I felt chills, as if Father was telling me that He is watching and doing what needs to be done.

I calmly went out after davening and I called my partner to see if there was any news. He told me that he just got a call from an investor who had spoken to him half a year ago. He apologized for the long delay and he wanted to invest 200,000 shekel in the company right away and he was already on the way. I must point out that this amount was the exact amount of \$55,000 that we needed for Gedalya.

In the midst of our rejoicing, we did not forget that specifically in times of trouble and distress, that is when it is fitting to leave everything and not miss davening with a minyan properly especially in times of stress.

ר.י.

מדוע דרך רשעים צלחה
Why do the wicked prosper?

ויבא אלקים אל בלעם לילה ויאמר לו אם לקרא לך באו האנשים קום לך אתם ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה: (כב:כ)
Hashem came to Balaam at night and said to him, "If the men came to summon you, arise and go with them, but the thing that I shall speak to you, that is what you shall do." (22:20)

It is brought down in the Gemara (Sanhedrin 105a): Rav Nachman said: Audacity prevails even against the opposition of Heaven, for at first it is written (22:12) 'לא תלך עמהם' – 'Do not go with them' and at the end it is written (22:20) 'קום לך אתם' – 'Arise and go with them'. Rashi explains, that once HaKadosh Baruch Hu told him 'Do not go' he should not have been so brazen as to tell the messengers that Balak sent the second time (20:19) 'stay here for the night' since he already knew what the One Above wanted, still, he told them to stay with him. This proved that he did not want to fulfill the will of Above, and so, his audacity prevailed, and HaKadosh Baruch Hu agreed to allow him to go with them *Rachmana litzlan*, and He told him 'Arise and go with them.'

Based on this Chazal, believers innocently ask, 'Why do the wicked prosper?' This went so far that HaKadosh Baruch Hu Himself, went back on His word and allowed Balaam to go against His wishes. This is not something that is easily understood. Logically, HaKadosh Baruch Hu should have forcibly stopped that wicked one from going. Balaam wanted to prove that the choice was up to him and he could nullify the will of Above.

The same question arises regarding Avraham's son Yishmael when it states (Bereishis 21:20) 'ויהי אלקים את הנער ויגדל וישב במדבר ויהי' 'יהי אלקים את הנער ויגדל וישב במדבר ויהי' – 'G-d was with the youth and he grew up, he dwelt in the desert and became a shooter, an archer'. Rashi explains: He would dwell in the desert and rob the passerby. Although this was a serious sin, still, the Torah testifies that HaKadosh Baruch Hu was with him. It is clear from the meaning of the narrative that he earned a special '*siyata d'Shmaya*' [Heavenly Guidance] and we wonder about this, 'Why did Hashem Yisbarach help him, he was going against His will?'

In order to ease our minds I will first quote HaRav HaKadosh of Polnah in his *sefer* 'Toldos Yaakov Yosef' (Parashas Shoftim): I heard it similarly explained by HaRav Yoel on explaining the Midrash (Introduction to Eichah Rabbah Siman 2) 'Would He only leave me and guard my Torah. It is a wonder, and Chazal explained that he secretly robbed, and we must understand, truly, why did Hashem listen to his prayer when he went against the will of Yisbarach? We must say that this proves that without free-will we would not be able to do any wrong. Furthermore, this heartens people when they see that there is a Supervisor Who hears prayers from those who pray before Yisbarach Shemo. The proof is that He hears the prayers of someone who does evil. If this is so, then how much more so will He listen to one who does good. The exception are the wicked sinners who pray to Yisbarach that He help them steal and do other misdeeds. Were it not for this it would never enter their minds and they would have relied on the Torah where it is written (Shemos 20:13, Devorim 5:17) 'לא תגנוב' – 'Do not steal'. This is what is meant by 'Would He only leave me', that is, that He should not allow me to do bad things and then promise to help me, for then without His promise I would keep my Torah since it states 'Do not steal'. Now based on the promises of the sinners and they do not keep My Torah, and the words of my mouth are wise.'

HaRav HaKadosh explains with these words that even though HaKadosh Baruch Hu does not want you to go against the words of His mouth, still, permission is given to the wicked to go against His will, for were it not for this, there would be no novelty in the service of the righteous. This gives us a sign that there is a Ruler in the castle, and if this is so, then we must fulfill His laws and statutes. Therefore, by going against the conduct of Above, there is an opening for the *yetzer hara* to mislead people. Then when the person innocently strengthens himself in the ways of Hashem, he earns great reward in the World to Come. In order to extend this hidden aspect, HaKadosh Baruch Hu Himself helps the wicked to go in his evil ways [while he still has a spark of *Emunah*] and he prays to Him. Chazal have pointed this out (Makkos 10b) 'The path that a person wants to take, they lead him', they literally help him.

We see in the posuk before us that even though the wicked are given permission to rebel against the word of Hashem Yisbarach, still, he remains in the domain of his Maker, and it is not possible for him to do everything he wants to do, for then that wicked person would go on the path against the will of Above. However, just then HaKadosh Baruch Hu testifies that he is not able to do anything except that which the Creator Yisbarach wants. As the posuk states 'ואך את הדבר' 'ואך את הדבר' – 'but the thing that I shall speak to you, that is what you shall do.' As the narrative continues (23:16) 'ויקר ה' – 'Hashem happened upon Balaam and put a matter into his mouth, and said, "Go back to Balak and so shall you say." Rashi explains: And put a matter into his mouth – What is this putting? And what would the verse had been lacking had it said, "Go back to Balak and so shall you say?" But, when Balaam heard that he is not allowed to curse, he said, "Why should I return to Balak just to cause him pain?" So HaKadosh Baruch Hu, put for him a bridle and a hook into his mouth like a person who pricks the mouth of an animal with a hook in order to take it wherever he wishes. Hashem told him, "Against your will, you will go back to Balak." We must learn from here that the words that we previously wrote are accurate. He was not given permission to go against the word of Hashem except for free-will. But when the wicked man wanted to do something that HaKadosh Baruch Hu did not want him to do, not only did He not let him do it, rather, He forced him to do something that he did not want to do.

This is a great encouragement for all the times that we see how the wicked prosper, the result stems from that sometimes it is not enough for the wicked to anger their Creator, rather, their conduct actually brings about a benefit. We must know that this is only to serve a purpose for the creation, and we must not be envious when things go well for them. They were chosen to demonstrate free-will through their sins, and we must know that the truth of the matter is that they were not given the right to do whatever they want, but rather, just enough to demonstrate their free-will, and we must always be strengthened in the service of Hashem Yisbarach and to know that the main reward is bestowed on the righteous in the World to Come.

“Let each man kill his men who were attached to Ba’al Peor”

The Klipah of Peor Dances among Us until This Very Day Taunting Us: “If you sin, how do you affect Him, and if your transgressions are many, what do you do to Him?”

In this week’s parsha, parshas Balak, we learn of an enormous chesed that HKB”H performed on behalf of Yisrael. Unbeknownst to them, HKB”H foiled the malevolent plans of Bilam and Balak, who conspired to curse Yisrael. Not only did HKB”H prevent the wicked Bilam from cursing Yisrael, but He compelled Bilam to bless Yisrael.

In this essay, we will examine the tragic event described at the end of the parsha, which was precipitated by the malevolent advice proffered by Bilam harasha (Bamidbar 25, 1):

“וישב ישראל בשיטים ויחל העם לזנות אל בנות מואב, ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן, ויצמד ישראל לבעל פעור ויחר אף ה' בישראל... ויאמר משה אל שופטי ישראל הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור.”

Yisrael settled in the Shittim and the people began acting promiscuously with the daughters of Moav. They invited the people to the feasts of their gods; the people ate and bowed to their gods. Yisrael became attached to Ba’al Peor . . . Rashi explains that it was the daughters of Moav who prevailed upon Yisrael to follow and worship Baal Peor.

Curiously, the text begins by describing two transgression: (1) Their illicit relationship with the women of Moav and (2) their sacrilegious devotion to Ba’al Peor. Yet, when Moshe addresses the judges of Yisrael, he neglects to mention their indiscretion with the women of Moav; he only addresses the sin of avodah zarah (ibid. 5): “הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור”—**let each man kill his men who were attached to Ba’al Peor.**

Moshe Rabeinu Temporarily Forgot the Pertinent Halachah

Let us begin with the plain meaning and interpretation of the text. Concerning Zimri ben Salu, who brought Cozbi bat Zur before Moshe Rabeinu, we learn the following from the Gemara (Sanhedrin 82a): **“תפשה בבלוריתה והביאה אצל משה, אמר: לו, בן עמרם זו אסורה או מותרת, ואם תאמר אסורה, בת יתרו מי התירה לך. נתעלמה ממנו הלכה, געו כולם בבכיה, והיינו דכתיב והמה בוכים פתח אהל מועד, וכתיב וירא פנחס בן אלעזר. מה ראה, אמר רב, ראה מעשה וגזכר הלכה, אמר לו, אחי אבי אבא, לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני, הבעל ארמית קנאין He (Zimri) grabbed her (Cozbi) by her braided hair and dragged her in front of Moshe. He (Zimri) said to him (Moshe), “Son of Amram, is she prohibited or permitted? If you say that she is prohibited, then who permitted the daughter of Yisro to you?” The halachah—that zealots may kill one who cohabits with an idolatress—temporarily escaped him. The people wept loudly; this is implied by that which is written (Bamidbar 25, 6): “And they were weeping at the entrance to the Ohel Mo’ed.” Then, it is written (ibid. 7): “Pinchas the son of Elazar saw.” What did he see? Rav said: He saw the incident and he recalled the halachah. He (Pinchas) said to him (Moshe), “Brother of my father’s father, did you not teach me upon your descent from Har Sinai: One who cohabits with a Cuthean woman, zealots may kill him? He (Moshe) responded to him, “The one who reads the document, deserves to be the one to execute the verdict.”**

In other words, Moshe informed Pinchas that since he was the one who remembered the pertinent halachah, it was fitting that he be the agent to execute the halachic ruling. That is precisely what happened. Pinchas rose from among the people and executed Zimri ben Salu.

Now, this particular halachah: “הבוועל ארמית קנאין פוגעין בו”—**one who cohabits with an Aramis (a non-Jewish woman), zealots may kill him**—is categorized as a halachah that is not explicitly carried out. As we learn in the Gemara (ibid.): “אמר רב חסדא, הבא לימלך אין מורין לו. איתמר גמי אמר רבה בר בר חנה. אמר רבי יוחנן, הבא לימלך אין מורין לו.” **Rav Chisda said: If one comes to seek counsel**—as to whether or not to carry out this halachah by killing the sinner—**they (the judges) do not instruct him to do so. It was also said: Rabbah bar Chanah said in the name of Rabbi Yochanan: If one comes to seek counsel**—regarding this halachah—the **judges do not instruct him to do so.** Rashi explains that this halachah only applies to a zealot who acts spontaneously and independently without seeking the counsel of Beis Din. For, if he hesitates and seeks counsel, he is not instructed to kill the sinner; and if he does, his act is punishable.

Let us summarize. Initially, when Yisrael sinned by acting promiscuously with the daughters of Moav, Moshe did not recall the halachah that he himself taught when he came down from Har Sinai—namely, that a zealot is permitted to kill one who cohabits with an Aramis. In reality, even if he had remembered the halachah, he would not have been able to instruct the judges to kill the perpetrators. For, this halachah only applies to a zealot of Hashem, who acts promptly without seeking counsel.

This explains very nicely why Moshe Rabeinu instructed the judges: “**Each of you must execute his men who were attached to Ba’al Peor.**” Although their promiscuous behavior with the daughters of Moav constituted a serious transgression, he could not instruct the judges to kill them. Only Pinchas was permitted to do so, because he reacted zealously of his own accord to avenge the honor of Hashem. Regarding the avodah zarah of Ba’al Peor, however, Yisrael were warned explicitly at Har Sinai (Shemos 20, 3): “**לא יהיה לך—there shall not be unto you the gods of others before Me.** Hence, they rightfully deserved the death penalty for worshipping avodah zarah.

Nevertheless, we must still endeavor to explain the text in parshas Pinchas (Bamidbar 25, 16): “**וידבר ה' אל משה לאמר, צרור את המדינים והכיתם אותם, כי צוררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא מדין אחותם המוכה ביום המגפה על דבר פעור.**” **Hashem spoke to Moshe, saying: “Antagonize the Midianites and smite them; for they antagonized you through their conspiracy that they conspired against you in the matter of Peor, and in the matter of Cozbi, daughter of a Midianite prince, their sister, who was slain on the day of the plague, in the matter of Peor.”** Note that HKB”H only mentions the transgression involving Peor.

Similarly, in parshas Vaeschanan, it is written (Devarim 4, 3): “**עניינכם הרואות את אשר עשה ה' בבעל פעור, כי כל האיש אשר הלך אחרי: בעל פעור השמידו ה' אלקיך מקרבך, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם.**” **Your eyes have witnessed what Hashem did to Ba’al Peor. For, every man that followed Ba’al Peor, Hashem, your G-d, destroyed him from your midst. But you who cling to Hashem, your G-d, you are all alive today.** Note that once again HKB”H only mentions the transgression related to Ba’al Peor. This clearly deserves further explanation. For, while it is true that the sin of avodah zarah was more serious than the transgression with the daughters of Moav; still, the latter was also a serious transgression and deserved mention. After all, the halachah dictates that zealots may kill those guilty of this sin.

Had They Eaten Only the Mahn They Would Not Have Worshipped Peor

We will begin to shed some light on the subject by introducing a fascinating insight presented by the great Gaon Chida in Simchas HaRegel on the Pesach Haggadah, in the name of a great scholar, Rabbi Yaakov Sasson, ztz”l. He investigates why the Moabite women invited the men of Yisrael to eat from the offerings to their gods before enticing them to worship the avodah zarah of Ba’al Peor. Recall the passuk cited above: “**They invited the people to the sacrifices of their gods; the people ate and bowed to their gods. Yisrael became attached to Baal Peor.**”

To explain the matter, he refers to the Mishnah (Sanhedrin 60b). There, we learn the nature of the avodah zarah of Ba’al Peor: “**הפוער עצמו לבעל פעור זו היא עבודתה**”—worshipping Ba’al Peor involved defecating in the presence of the idol. Now, with regards to the “mahn,” the Gemara (Yoma 75b) teaches

us that it was called (Tehillim 78, 25): **“לחם אכירים - לחם שנבלע”**—**“abirim bread,” bread that was completely absorbed by all 248 limbs.** (Translator’s note: This is the second interpretation in the Gemara; the Hebrew term for limbs is “eivarim.”) As such, no waste was produced and nothing was eliminated from the body.

This raises an obvious question. If no waste resulted from the consumption of the “mahn,” how did Yisrael worship the avodah zarah of Ba’al Peor? Therefore, the daughters of Moav cleverly invited them to first feast with them and partake of the sacrifices offered to their gods. After consuming normal food that was not absorbed by their limbs, they produced bodily waste and: **“ויצמד ישראל לבעל פעור”**—they were able to worship the avodah zarah of Peor. This is his beautiful insight.

It behooves us to mention the question the Gemara poses (ibid.). If the “mahn” was thoroughly absorbed in their limbs, why was it necessary to command them (Devarim 23, 14): **“ויתד תהיה לך על אזגך”**—**you shall have a shovel in addition to your weaponry . . .** and you shall cover your excrement? This clearly indicates that they did excrete bodily waste. The Gemara answers: **“דכרים שתגרי אומות העולם מוכרין אותן להם”**--they also consumed food **items that the merchants of the nations of the world sold them.** We learn from the Gemara that in addition to the “mahn,” Yisrael ate items that they purchased from travelling merchants. That being the case, they could have worshipped Ba’al Peor even without partaking of the Moabites’ feast to their gods.

HKB”H Sent Mahn Down to Yisrael to Sanctify Them and Save Them from Ba’al Peor

We will now attempt to reconcile the explanation of the tzaddik cited by the Chida. First, we will suggest a novel rationale regarding the “mahn,” which HKB”H provided for Yisrael in the midbar. It is written (Shemos 16, 4): **“ויאמר ה' אל: משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען”**—**Hashem said to Moshe, “Behold! I will rain down for you bread from heaven; and the people shall go out and gather enough for each day, so that I may test him, whether he will follow My Torah or not.”**

We can posit that HKB”H witnessed the power of the tumah of Ba’al Peor that the Moabites employed to bring down Yisrael prior to their entering Eretz Yisrael. Hence, HKB”H provided

them with a remedy before they encountered the affliction. He provided the “mahn” for Yisrael, which was absorbed entirely in their limbs, not resulting in any bodily excrement. Seeing as it was bread from the heavens, from the source of the supreme kedushah, anyone who consumed it, sanctified his entire body in the process. As a result, he would be able to withstand the klipah of Ba’al Peor, whose worship required the excretion of bodily waste. This applied even to the food they purchased from the merchants of the other nations.

The daughters of Moav, however, intended to cause Yisrael’s downfall with the avodah zarah of Peor. Therefore, they cleverly fed them from the feast to their gods, which contaminated them with a tumah akin to the tumah of the dead, as it is written (Tehillim 106, 28): **“ויצמדו לבעל פעור”**—**they attached themselves to Ba’al Peor and ate the sacrifices of the dead.** Thus, they corrupted the kedushah imparted by the “mahn”; consequently, they worshipped the avodah zarah of Ba’al Peor. This then is the meaning of the passuk: **“They attached themselves to Ba’al Peor.”** So, why didn’t the kedushah of the “mahn” protect them? The passuk answers that it is because they: **“Ate the sacrifices of the dead.”**

Now, in parshas Pinchas, Rashi teaches us (Bamidbar 26, 13): **All of the 24,000 that perished** (in the plague) **were from the shevet of Shimon.** Accordingly, we can comprehend why all of Yisrael, with the exception of shevet Shimon, maintained their kedushah and refrained from worshipping Ba’al Peor. Due to the consumption of the “mahn,” they were not seduced or enticed to eat from the feast to the gods of Moav. This enabled them to maintain their level of kedushah. Shevet Shimon, however, followed the example and advice of their prince, Zimri ben Salu; they were persuaded to partake of the feast to their gods; thus, they fell prey to the avodah zarah of Peor.

Moshe Rabeinu Was Buried Opposite the Temple of Peor to Abolish It with His Kedushah

It is with great pleasure that we can use this information to explain why the “mahn” fell for Yisrael on account of Moshe Rabeinu. As the Gemara explains (Ta’anis 9a): **“שלושה פרנסים”**—**Three preeminent leaders arose for Yisrael. They** טובים עמדו לישראל, אלו הן, משה ואהרן ומרים, ושלוש מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן, באר ועגן ומן, באר בזכות מרים, עמוד עגן בזכות אהרן, מן בזכות משה.”

are Moshe, Aharon and Miriam. And three outstanding gifts were bestowed on their account. They are the well, the cloud and the “mahn.” The well was provided in the merit of Miriam; the pillar of cloud in the merit of Aharon; the “mahn” in the merit of Moshe.

Now, with regards to Moshe’s passing away, it is written (Devarim 34, 5): “וימת שם משה עבד ה’ בארץ מואב על פי ה’, ויקבור אותו: ”מפני מה נקבר משה בארץ מואב מול בית פעור”—and Moshe, servant of Hashem, died there, in the land of Moav, by the mouth of Hashem. He buried him in the gorge, in the land of Moav, opposite Beis Peor. The Gemara explains (Sotah 14a): “מפני מה נקבר משה בארץ מואב מול בית פעור, כדי לכפר על מעשה פעור”—why was Moshe buried near Beis Peor? To atone for the incident of Peor.

Tosafos write the following: **According to a Midrash Aggadah: Annually, at the time that Yisrael sinned with the daughters of Moav, at that precise time, Beis Peor ascends heavenward to prosecute and mention the iniquity. Yet, when it sees Moshe’s grave, it retreats and sinks back down. For, Moshe Rabeinu sank it into the ground up to its nose. So, every time it ascends, it retreats and is sunk down to the point that Moshe Rabeinu sank it.**

Thus, it is evident that the kedushah of Moshe Rabeinu negates the avodah zarah of Ba’al Peor that arises to prosecute Yisrael. It is for this reason that HKB”H made the “mahn” fall for Yisrael in the midbar in the merit of Moshe. As explained, the “mahn” was entirely absorbed in the limbs and did not leave the body; due to this kedushah, it negated the avodah zarah of Peor. This coincides amazingly with the power of Moshe Rabeinu to counteract the klipah of Ba’al Peor annually, to this very day.

Let us review the passage from the Midrash more closely. **Annually, at the time that Yisrael sinned with the daughters of Moav, at that precise time, Beis Peor ascends heavenward to prosecute and mention the iniquity. Yet, when it sees Moshe’s grave, it retreats and sinks back down.** This implies that the klipah of Peor continues its annual attempt to prosecute Yisrael even today. Hence, it must be subdued each time by the presence of Moshe’s grave. This is also evident from the following passuk (Yehoshua 22, 17): “המעט לנו את עון פעור אשר לא הטהרנו ממנו עד היום הזה”—is the sin of Peor not enough for us, from which we have not been purified to this day.

So, let us endeavor to understand: (1) What is the nature of the klipah of Ba’al Peor that it possesses the power to prosecute Yisrael annually? (2) How does this severe form of avodah zarah remain in force even today, as indicated by the passuk: “**From which we have not been purified to this day**”? This knowledge will enable us to combat it and overcome it, and (3) We must endeavor to explain the way Ba’al Peor is worshipped; it seems strange to defecate in the presence of an idol that one believes is a god.

The Humility of Kedushah Negates the Humility of the Klipah

It appears that we can explain the matter based on the wonderful teachings of the Tzemach Hashem LaTzvi (Zos HaBerachah). He addresses the passuk: “**He buried him in the gorge . . . opposite Beis Peor.**” We learned from the Midrash above that HKB”H buried Moshe opposite Beis Peor to subdue and thwart Ba’al Peor when it rises annually to prosecute Yisrael. First, however, let us explain the avodah zarah of Peor, which requires defecating on it.

He explains the matter by referring to the passuk in parshas Ha’azinu (Devarim 32, 15): “וישמן ישורון ויבעט שמנת: ”עבית כשית ויטוש אלוך עשהו ויגבל צור ישועתו”—Yeshurun became fat and kicked. You became fat, you became thick, you became corpulent; and he deserted G-d, his Maker, and degraded the Rock of his salvation. Rashi comments: **It demeaned Him and disgraced Him, as it says (Yechezkel 8, 16): “Their backs faced the Temple of Hashem, etc.” You have no degradation greater than this.**

Rashi is referring to that which is written (ibid.): “ויבוא אתי: ”אל חצר בית ה’ הפנימית והנה פתח היכל ה’ בין האולם ובין המזבח כעשרים וחמשה איש, אחוריהם אל היכל ה’ ופניהם קדמה”—then He brought me to the inner courtyard of the Temple of Hashem, and behold, at the entrance of the Heichal of Hashem, between the entrance-hall and the mizbeiach were some twenty-five men with their backs to the Heichal of Hashem, with their faces turned eastward. Rashi comments (ibid.): **It is evident from the statement that they faced east that their backs were toward the Heichal. Rather, the passuk is telling us that their backsides were revealed; they would uncover themselves and defecate downwards.**

This highlights the great humility of HKB”H. Despite these reshaim’s total disregard for the honor of HKB”H, He tolerated the affront. The avodah zarah of Peor wished to demonstrate the same degree of humility; its worshippers could defecate and relieve themselves in its presence, and it did not mind. This, however, was a false display, because the klipah does not possess true humility. On the contrary, it is proud and wishes to show that it, too, possesses humility.

Therefore, HKB”H buried Moshe in the gorge opposite the temple of Peor. For, as the Torah attests, Moshe Rabeinu was the paradigm of humility (Bamidbar 12, 3): **”והאיש משה עניו מאד מכל: ”והאדם אשר על פני האדמה”**—**now, the man, Moshe, was exceedingly humble—more so than any other man on the face of the earth!** Thus, his kedushah and true humility subdued the false humility of Ba’al Peor. Hence, when Ba’al Peor sees Moshe’s grave, it retreats and sinks back into the earth.

The Imminent Danger of Ba’al Peor in Every Generation

As a loyal servant in the presence of his master, I would like to elaborate on his sacred words. It is vital that we comprehend the threat the avodah zarah of Ba’al Peor poses in each and every generation—so much so that we require the presence of Moshe’s gravesite to rescue us. Let us return to the passuk: **”וינבל צור ישועתו”**—**and he degraded the Rock of his salvation.** Rashi comments that this passuk alludes to the vision the malach showed Yechezkel—people with their backs facing the Heichal of Hashem, defecating and dishonoring Hashem. It behooves to explain why HKB”H saw fit to mention the absurd behavior of several demented individuals.

Nevertheless, with the utmost reverence and devotion, let us suggest a tenable explanation. In truth, this passuk alludes to every Jew who falls into the clutches of the yetzer hara, chas v’shalom. Due to its unholy influence, a Jew fulfills his heart’s desire instead of the will of HKB”H. In Likutei Amarim (end of Chapter 24), the author of the Tanya describes how the divine soul enters a state of galus when a Jew sins:

It (the divine soul) remains faithful to the Blessed One, even at the time when the sin is committed, except that it is then in a state of veritable “galus,” as it were, within the animal soul of the forces of evil, which causes the body to sin and drags it down with it into the depths of hell, far

down beneath the defilement of the forces of evil and the klipah of avodah-zarah—may G-d save us! What greater exile can there be than this—it is a plunge from a high roof to a deep pit . . . It is analogous to one who seizes the king’s head, pulls it down and dips his face in a lavatory full of feces. For, there is no greater outrage, even if he does it only for a moment. For, as we know, the klipos and the forces of evil are called “vomit and feces.”

According to our sacred sefarim, when a person serves Hashem, he is described as facing towards HKB”H, as it is written (Eichah 2, 19): **”שפכי כמים לבך נוכח פני ה’”**—**pour out your heart like water before Hashem.** Conversely, when a person acts in opposition to the will of Hashem, he is described as turning away from Hashem, with his backside toward Hashem. Thus, when he satisfies his heart’s desires with forbidden things—described as “vomit and feces”—it is comparable to exposing his backside to HKB”H, may G-d help us!

We can now appreciate the profundity of Rashi’s comment related to the passuk: **”וישמן ישורון ויבעט שמגת עבית כשית ויטוש”**—**אלוק עשהו וינבל צור ישועתו”**. He said that this passuk is alluding to the vision the malach showed Yechezkel—the vision of people turning their backs to the Heichal of Hashem. For, in truth, this passuk is talking about every Jew that abandons the ways of the Torah. By so doing, he is turning away from HKB”H and turning his backside toward the Heichal; it is as if he is exposing himself indecently to HKB”H.

“If you commit a sin, how do you affect Him? And if your sins are many, what are you doing to Him?”

Following this line of reasoning, let us delve deeper into the subject. It is written (Iyov 35, 6): **”אם חטאת מזה תפעל בו, ורבו פשעיך: אם צדקת מזה תתן לו או מה מידך יקח”**—**if you commit a sin, how do you affect Him? And if your sins are many, what are you doing to Him? If you are righteous, what do you give Him? Or what would He even take from your hand?** According to these pesukim, the defect does not affect HKB”H whatsoever. In a similar vein, the divine poet, in the Shir HaYichud (Tuesday) proclaims: **”כל טינופת לא יטנפוך”**—**no filth will defile You.** This, however, poses a risk. For, if a person’s sin has no ill effect on Hashem, he might think that there is no reason for him to refrain from committing an aveirah.

This, however, would be a terrible mistake. Yes, the Almighty, King of Kings, cannot be harmed or blemished. Yet, it is His will that we observe all of the mitzvos for our own good. Therefore, if a person does not act according to His will, it constitutes a huge blemish and insult to Hashem's honor. As we have learned in the Mishnah (Avos 6, 12): "כל מה שברא הקב"ה בעולמו, לא בראו אלא לכבודו, שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו." **All that HKB"H created in His world, He created solely for His glory, as it states (Yeshayah 43, 7): "All that is called by My name, indeed, it is for My glory that I have created it, formed it and made it."** The Mishnah teaches us that while it is impossible to harm HKB"H Himself; nevertheless, it is forbidden to tarnish the honor of Heaven by violating His will.

We can now begin to comprehend the amazing connection between the sin of worshipping Ba'al Peor and the sin of promiscuity with the daughters of Moav. The act of defecation in front of the idol Ba'al Peor is aimed at creating the false belief that a true, humble god does not care if a person behaves like an animal—satisfying his heart's desires that represent vomit and excrement. It does not matter if he turns away from Hashem and turns his backside toward the Heichal of Hashem. After all, all the filth in the world cannot sully Him.

Thus, we can appreciate why HKB"H mentions primarily the avodah zarah of Peor. For, it is the source and essence of all the transgressions throughout the generations. As it is written: **"Is the sin of Peor not enough for us, from which we have not been purified to this day?!"** Due to our countless sins, this avodah zarah still frolics among us. The yetzer hara disguises itself as the avodah zarah of Ba'al Peor to deceive man into thinking that he can do whatever he pleases. To prove its point, it distorts the message of the passuk: **"If you commit a sin, how do you affect Him? And if your sins are many, what are you doing to Him? If you are righteous, what do you give Him? Or what would He even take from your hand?"**

Therefore, HKB"H provided a remedy ahead of the ailment; He preempted the influence of Ba'al Peor by burying Moshe Rabeinu opposite its site of worship. As the agent of HKB"H, he transmitted the Torah to us. In it, Yisrael were commanded to sanctify themselves by performing all of the 248 mitzvos aseh and observing all of the 365 mitzvos lo ta'aseh. As such, it is within his power to prevail over Yisrael in every generation not to be tempted or misled by the false doctrine of Ba'al Peor.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of אהינו בני ישראל

Reb Yitzchok and Mirel Forster, N'Y
LE" N their grandson Yehuda (Leiby) A'H
Ben Nachman, N'Y

Arthur & Randi Luxenberg לכות
of their wonderfull parents, children and grandson

Family Madeb for the
Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate this publication, please call the Areivim office: 845-371-2760 or email info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760

| [INFO@AREIVIM.COM](mailto:info@areivim.com)

| [WWW.AREIVIM.COM](http://www.areivim.com)

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

I want to share two thoughts I learned from the dialogue between Bilam and his donkey.

1) When Bilam first hits his donkey, the donkey responds, "Have I ever done this to you before?". Why is doing something wrong for the first time a legitimate defense?

When others don't treat people fairly, they must consider several factors before drawing conclusions and possibly becoming upset at them. One of those conditions is whether the treatment was contrary to how the other person has acted in the past and how contrary it is to their nature/reputation. A punctual person who comes late deserves the right to offer an explanation. Even more, the person who was mistreated should assume an explanation is forthcoming.

When the donkey asked whether it was the first time, he was being critical of Bilam for not considering the possibility, even probability, of a fair explanation. In truth, there was a valid reason. He was trying to avoid the Maloch that wanted to hurt Bilam.

2) After the donkey criticized Bilam, it died. Rashi explains that its death was intended to preserve Bilam's dignity. Otherwise, people would remember the incident every time they saw the donkey.

The lesson is that people have a right to keep their dignity even when they are wrong. While being criticized, and following the criticism, people should not look down at them or speak to others about the incident. There are several categories of people whose dignity is considered optional. Some people are comfortable speaking about children, even teenagers, in front of them and making jokes at their expense. This is even considered by many to be a parent's right. The Torah view is that, other than during a Chinuch moment, even parents must treat children with the general rules of Bain Odom L'chaveiro.

Therefore, people should not criticize anyone in public. In addition, they should weigh their words to ensure that they are not speaking too broadly. For example, saying "everyone does..." when it is really only a few people, or "why do you always..." when it has only happened once or twice, is unfairly taking away a person's dignity.

Do I Have to Go to My Past To Succeed in the Future?

By Rabbi Shmuel Gluck

I was asked by someone who is trying to move past the trauma of a difficult childhood about her need to deal with her past in order to help her succeed in the future. I told her that she should consider something I once read from a leading psychologist: "People should not concern themselves with root causes unless it is necessary. Instead, when possible, they should look forward." While the author did not consider this to be a solution for everyone, for some, it can simplify their quest for a healthy life.

For example, people may find it difficult to keep an orderly home. There may be several causes. It can be ADD. It can be the result of a previous traumatic episode. It may be that they resent everything their mother represents and she was a neat freak. People should consider that it is possible to improve their ability to keep their home orderly without considering any of these possibilities.

People feel an urge to go back to their past for several reasons: 1) They may believe that going back is necessary for therapeutic reasons; that making peace with, or, at least, making sense of their past will enable them move forward. 2) They may want to take the long route because it will keep them busy which gives them a reason to wake up every morning. 3) They may embrace the drama believing that the more drama in their lives, the better. 4) Finally, they may be motivated to work backwards because it will prove to the world how their lack of success is not their fault. Their failures have been caused by the multiple events which took place in their lives and they are nothing more than innocent victims. "Proving" that point also allows them the "right" to fail in the future until they have worked out their issues.

There is no question that many people will have to go back to their past to improve their future. This is difficult for others to understand. Many healthy people are impatient, denying the effect of people's childhoods and believing that, "They are making it up because they are lazy". I am not discounting the effect the past has on people, nor am I telling anyone that they are "babies" because they insist on bringing their past into their present lives. What I am suggesting is that while it may all be true and legitimate, nevertheless, it may not be the shortest or most effective way to overcome their challenges.

I am asking people with difficult childhoods to consider whether or not they are from those who can move forward without first going back. What if people acknowledged that there is not a universal need to analyze their past? **What if they looked at the problem at hand and said that cleaning up toys every night should not be "connected" with their interactions with their mother? What if, instead of discussing their past, they dedicated their energies to learning the necessary skills?**

I am asking people, despite the legitimacy of doing so, to reject the desire to connect their previous emotional events with their daily tasks. Being a better housekeeper, in reality, is about 1) appreciating what a clean house does to people's mental state; 2) realizing that a clean house requires multiple small, manageable tasks and, on most days, few, if any, big ones; 3) realize that the belief that something is overwhelming significantly contributes to its becoming overwhelming.

Here is why people should consider not delving into their past. The effect that people's pasts have on their futures depends on how they subconsciously "choose" to react and obsess about it. **Any significant incident, or multiple smaller ones, during people's childhoods can become their Achilles**

heel or their gateway to their future success. For some, thinking about the past will help them. For others, it will hurt. In addition, they can "allow" those events to become insignificant just as many other memorable incidents such as their graduation day play no role in their future success.

The person I was speaking to asked me about her need to undo core beliefs. A core belief may be a subconscious one, not something that they have specifically thought about. It is something they just know to be "true". For example, someone with difficult parents may have a poor self-image, "knowing" that s/he is not a good person.

To answer her question, I have to differentiate between a core belief and a traumatic experience. Traumatic experiences are intangible, inaccessible, and may require going back into their past to find them and confront them.

"Here is why people should consider not delving into their past."

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS BALAK 5779

Core beliefs may have emerged from their trauma but it is something they can finally "touch". They are capable of asking whether their self-image should stop them from picking up toys from the floor. Whether being a good person or not should not allow them to smile when their spouse walks in. While it is difficult to move beyond their core beliefs, in the least, its knowledge has made it feasible. It now becomes the person's challenge to ask himself if he can rise to the challenge and confront his core beliefs.

It is possible to challenge a core belief. For example, saying to oneself that, "I'm a bad person" is a trauma-infused core belief. Nevertheless, it is possible to move forward without first going back. People can talk to themselves whenever they feel that core belief raise its ugly head, and approach that core belief as follows: "It doesn't matter if I am a good person or not. It only matters what I do with my day. So, instead of thinking about myself, even if it is true, I will do what I am supposed to do." This is highly oversimplified, yet, at the same time, a powerful tool when utilized.

My thoughts should not be interpreted as if I believe that learning about people's subconscious thoughts are a waste of time. They aren't. Understanding the way people think allows them to understand what they are thinking. Only then, can they take those dozens of thoughts, core beliefs, and consider which ones are true, untrue, unrealistic, positive and negative. They may also decide which ones are harmless.

Once they are in touch with their thoughts, it becomes easier to reject some, confirm others, and allow others to stay where they are. Sadly, many people get in touch with their subconscious thoughts and do nothing with those thoughts. Instead of becoming healthier, their living in a freefall style accelerates. **They have opened themselves up, allowing their unhealthy parts to spill out without the ability to close themselves back up.**

Instead, people should consider working on their self-esteem without focusing on why they do not have it. They should remind themselves that many people who have never been traumatized were not blessed with being born with a healthy supply of self-esteem. Just as others do, people should consider independently working on self-esteem. Doing so is the first step in breaking the grip of the past.

Are people capable of avoiding significant thoughts? Everyone has had several experiences where, because of a deadline, they were able to focus on the issue at hand and not on their internal "noise". While it may have only been for a limited time, it can be expanded to greater amounts of time until they succeed in improving their self-esteem.

In closure, self-growth is always a daunting challenge, made more so when people are burdened by past experiences. Nevertheless, it does not remove from the burden to follow the shortest path to growth. The thoughts in this article may be a shortcut for some.

You are personally invited to a shiur
לע"נ בני משה יהודה ע"ה

Topic:

How Our Mission Evolves Throughout Our Lives

by Rabbi Shmuel Gluck

Thursday, July 25th
7:15pm

23 Lake Avenue • Hillburn NY 10931

Please be sensitive when you park

Story from "Torah Tavlin" By Rabbi Dovid Hoffman

When asked about her most meaningful accomplishment, Margaret Thatcher, the "Iron Lady" of British politics, did not typically mention serving in the British government, defeating the Argentine invasion of the Falkans, taming runaway inflation, or toppling the Soviet Union. The woman who reshaped British politics and served as prime minister from 1979 to 1990 often said that her greatest single accomplishment was helping save a young Jewish Austrian girl from the Nazis.

On the morning of the 12th of March, 1938, the German Wehrmacht crossed the border into Austria. The troops were greeted by cheering Austrians with Nazi salutes, Nazi flags, and flowers. This was officially referred to as the Anschluss, the term used to describe the annexation of Austria into Nazi Germany. The campaign against the Jews of Austria began immediately after the Anschluss. They were herded through the streets of Vienna, their homes and shops were plundered. Jewish men and women were forced to wash away pro-independence slogans painted on the streets of Vienna. The Nazis dissolved Jewish organizations and institutions, hoping to force Jews to emigrate. Their plan succeeded. By the end of 1941, 130,000 Jews had left Vienna, 30,000 of whom went to the United States. They left behind all of their property, but were forced to pay the Reich Flight Tax, a tax on all émigrés from Nazi Germany. The majority of the 65,000 Jews who stayed in Vienna eventually became victims of the Holocaust - little more than 2,000 survived.

In 1938, Edith Muhlbauer, a 17-year-old Jewish girl, the daughter of a wealthy Austrian banking family, wrote to Muriel Roberts, Edith's pen pal and the future prime minister's older sister. Edith was terrified. The Nazis had begun rounding up the first of Vienna's Jews after the Anschluss, and Edith and her family worried they might be next. They were rich and influential, just the type of people the Nazis targeted in their determination to rid the world of its Jewish influence. She concluded her letter with a furtive plea, asking if the Roberts family might help her escape Hitler's Austria.

Alfred Roberts, the father of Muriel and Margaret, was a grocer in a small town. They lived in a cold water flat above the grocery with an outhouse; the Roberts' did not have the time or the money to bring Edith to their home. So Margaret Roberts, then 12 and

מעשה אבות... סימן לבנים

her sister Muriel, 17, set about raising funds and persuading the local Rotary club to help. With the determination that later set her apart from her peers and characterized her tenure as prime minister of Great Britain, Margaret and her sister were successful in raising money and bringing their new friend to the British Isle.

Edith stayed with the Roberts family - as well as more than a dozen other Rotary families - for the next two years, until she joined her relatives in South America. During the months she was in the Roberts' home, Edith bunked in Margaret's room and the two became fast friends. Edith Muhlbauer left an impression on the future prime minister.

"She was seventeen, tall and graceful, evidently from a well-to-do family in Austria," Thatcher later wrote in her memoir. But the most important thing Margaret learned from Edith was to embrace and assist those who were downtrodden. "She told us what it was like to live as a Jew under an anti-Semitic regime. One thing Edith reported particularly stuck in my mind: The Jews, she said, were being made to scrub the streets!" For Margaret Thatcher, who believed in meaningful work, this was as much a waste as it was an outrage. No human being should ever be treated in this manner.

Margaret Thatcher never forgot the lesson: "Never hesitate to do whatever you can, for you may save a life," she would tell audiences, after Edith had been located, alive and well, in Brazil. Had the Roberts family not intervened, Edith recalled years later; "I would have been forced to stay in Vienna and they would have killed me and my entire family."

When Thatcher visited Yad Vashem during a historic, first visit to Israel by a British prime minister in 1986, she was visibly shaken as she stood in front of a photo of a German soldier shooting a Jewish mother and child. She exclaimed, "It is so terrible. Everyone should come and see it so that they never forget. I am not quite sure whether the new generation really knows what we are fighting against." Thatcher spoke up with courage and strength. When she believed in an ideal, like saving a terrified Jew from Austria, she was not afraid to follow through, even if she had to stand up against great odds to do so.

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"l

Parshas Balak

Blockages

Chazal tell us that there are powerful spiritual forces which operate at specific times of the day and work to block - cognate to the word *Balak* - our vision and separate us from our spiritual essence and purity.

We sadly see that this week's *parsha* of *Balak* continues a three-week pattern that is a further lesson that we were affected by the twisting of the *Hey* that we discussed in *Parshas Korach* and its message of implied *kedushah* amidst the material of the four physical directions. How?

Korach begins with a *Kuf*. *Chukas*, last week's *parsha*, has the *Kuf* in the middle. *Balak* has the *Kuf* at the end. *Parshas Pinchos*, read around the 17th of *Tammuz*, which begins the tragic period of the Three Weeks and the beginning of the destruction of the two *Botei Mikdosh*, has no *Kuf*.

The Three Weeks is a period also known as *Bein Hametzarim*, literally "Between the Restrictions" or "Between the Blockages." What happened?

The *kedushah* as represented by the letter *Kuf* migrated from the forefront of our consciousness to the middle, then the back, and then it disappeared. That is the essence of what caused the destruction of both *Botei Mikdosh*, literally "Houses of Holiness." The *kedushah* disappeared.

Rabbi Yissocher Frand quotes Rav Elyakim Schlesinger, who states in his *sefer Bais Av* that Bilam, the hired curser and main protagonist and ally of King Balak, knew the time of day when Hashem's initial plan of creation - a world based solely on *din*, without mercy - was re-expressed.

At that moment of *regah*, Hashem gives free reign to the *middas hadin*, the attribute of judgment. That was the moment *Balak* wanted *Bilam* to curse the Jews.

Rabbi Frand also asks and answers a powerful question. Why was *Bilam*, who could see this time in the day, unable to see the words of a donkey as miraculous? His personally motivated self-blindness, a major blockage in all of us, caused him to see incorrectly.

It is not surprising, therefore, that the values of *Bilam* (142), *Vov* (6), and *Balak* (132) equal 280, the combined value of the letters *Pey* (80) and *Reish* (200), representing the mouth and the head. The number 280 also equals 10 times 28, the number of letters in the first sentence of the *Torah*. They combined to curse *Klal Yisroel* and attack the very essential expression of creation.

Rav Shamshon Raphael Hirsch zt"l provides a fascinating analysis of the expression of *kavah*, to curse. The root *kov* only appears here in the mouth of *Bilam* and *Balak*, and in an unusual form. He derives the root to be *nakuv*, meaning to make a hole, so *kav* means to hollow out.

Thus, *kavav* would mean to wish a person to become hollow, to turn him into a *meitz*, a husk, from *Tehillim* 1:4. According to the *Medrash Rabbah*, Rav Hirsch says, *kavav* is worse than *arur*.

Rabbi Raymond Beyda says that the eye that could not see - *Rashi* tells us that *Bilam* was blind in one eye - was, in fact, the only *non*-impediment to *Bilam*, who called himself the man whose eye was closed, since the rest of his existence was blind.

Near the end of the *parsha*, the *Torah* tells us, "*Reishis goyim Amaleik*," before the terrible incident with idol worship and improper behavior that led *Pinchos* to act in the zealous way that is the basis of next week's *parsha*, *Parshas Pinchos*.

The first letters of this expression spell the word *regah*, literally "the anger," like the English word rage. That moment of anger *Bilam* and *Balak* were seeking is seen here. However, we note that the last letters of this three-word expression - *Tof*, *Mem* and *Kuf* - have a combined value, with the *collel*, of 541, the value of *Yisroel*.

Perhaps we can learn that we are also at the back of these attacks on our *kedushah*, and can, *be'ezras Hashem*, gain *chizuk* to strengthen ourselves to repel these attacks.

This is one of many hints that *Hashem* gives us in this *parsha*, at this time of year, to teach us that the blockages are there and that we must deal with them in order to grow.

Some hints are from our deeper sources.

The *Chidah* points out the following. *Balak* is *begematria Samach Mem*, one of the names of the *yeitzer harah*. He also says that *Tzipor*, of *Balak ben Tzipor*, has the same value as the word *Eisav*.

The *Arizal* teaches that *Bilam* was a *gilgul*, a reincarnation, of both *Lavan* and *Hevel*.

Bilam means to swallow up and represents the idea of spiritual blockage. *Bilam* swallowed up all aspects of *kedushah* and extracted so much that there was nothing left under the shell.

He, one of the world's greatest prophets, was affected by money, ego, physical desire, and a false sense of righteousness. In fact, the entire *parsha* is filled with blockages to *Bilam's* attempts to curse the Jews, including *Hashem* speaking to him.

There are, of course, some deep connotations to the combinations of the names *Bilam* and *Balak*, which bring us back to where we started above: "*Reishis goyim Amaleik*." In fact, *Chazal* tell us that the last two letters of *Bilam* and the last two letters of *Balak* together spell...*Amaleik*.

We know that the value of *Amaleik* equals the value of the word *safeik*, meaning doubt. Doubt is perhaps the biggest block to and enemy of clarity. May we overcome doubts and spiritual attacks and withstand the assault that this time period bring.

ויקם בלעם בבקר ויחבש את אתונו

Bilaam arose in the morning and saddled his donkey. (22:21)

Devotion to the point of *mesiras nefesh*, self-sacrifice, is a powerful and potent catalyst for success in a given endeavour – for better or for worse. We derive this from Bilaam, whose intention to curse the Jewish People was so strong that he woke up early in the morning and personally saddled his donkey – something that an individual of his stature would never do. Nonetheless, his hatred of the Jews was so intense that he was willing to perform this menial task himself, if it would mean that he would arrive earlier and get down to business.

Rashi observes how far hatred can drive a person to violate even his own norms of conduct. Bilaam was so driven by his hatred of the Jews that he saddled his own donkey. Hashem responded to him, "*Rasha*, evil one, their forefather, Avraham (*Avinu*) already preceded you." This refers to the *Akeidas Yitzchak*, Binding of Yitzchak, when Avraham arose early in the morning and saddled his donkey. *Rashi* implies that if not for Avraham's *mesiras nefesh* and devotion to arriving at *Har HaMoriah* as early as possible, so that he could carry out Hashem's command, Bilaam's zealotness to destroy the Jews would have been successful.

Bilaam's saddling his own donkey was an indication of his hatred of the Jews. Avraham's saddling his donkey was proof of his overriding love of Hashem. Both were zealous for their individual ideal – for better or for worse. Bilaam's actions were pure evil; Avraham's endeavour was pure good. Both were *moser nefesh*, willing to sacrifice themselves, for what they believed. This teaches us a powerful, almost frightening, lesson: Dedication has potency. *Mesiras nefesh* makes a powerful difference. When we are up against an enemy who is dedicated to causing us harm, we must be prepared with equal commitment. Bilaam's dedication almost garnered for him the success that he sought, had our Patriarch, Avraham, not preceded him with his own brand of dedication. How are we to understand this? It certainly is not about merit, because Bilaam's actions cannot -- by even the remotest stretch of the imagination -- be viewed as meritorious. He was an evil, morally-flawed, and profligate individual. Yet, had our Patriarch not exhibited a tremendous amount of *mesiras nefesh* – who knows? Bilaam's curses might have found their mark.

Horav Levi Dicker, zl, explains how this phenomenon works. Man has been granted *bechirah chafshis*, free-will, with which he has the power to decide if he will commit good deeds or act inappropriately and perform evil. Hashem instilled the concept of *hishtadlus*, effort/endeavouring, in His world, whereby the greater the effort one expends, the greater the results. If one were to invest all of his energy in one specific area, this is the highest level of *hishtadlus*. Obviously, Hashem would like us to invest our *kochos*, energies, into increasing our *mitzvah* performance and Torah study. This is called *mesiras nefesh*. Since this has nothing to do with merit and it is under the purview of free-will, one can conceivably be *moser nefesh*, give all of his devotion, to evil, and be successful. He put forth his *hishtadlus* to the negative, and, by all of the rules of

free will, he should be permitted to see "positive" results from his "negative" choice.

The *Rosh Yeshivah* explains that with regard to *hishtadlus*, it is not the *z'chus*, merit, which is gained through the vehicle of *mesiras nefesh* that garners success, but the actual *mesiras nefesh* in its own right that engenders positive results. It is the level of one's steadfastness -- not his ideals, goals, morals -- that ensures his success.

Thus, Bilaam, as evil as he was, still had a fighting chance to curse *Klal Yisrael* – successfully. It was Avraham *Avinu's mesiras nefesh* that pre-empted and overwhelmed Bilaam's dedication. Dedication begets success. Avraham's dedication preceded that of Bilaam. Veritably, Avraham's act of fealty was greater, since his *mesiras nefesh* was founded and based upon love for Hashem. Bilaam's allegiance was built upon hatred of Hashem's People. I think love trumps hatred.

The *Rosh Yeshivah* draws an analogy to a well-respected individual who erects a wall around his house. It is not becoming a man of his stature to be standing out in the heat performing construction. He should leave this work for those who are suited for it. Yet, at the end of the day, the wall is standing and providing protection and security. It has nothing to do with the builder's merit. It is merely the natural result of building a wall. Avraham *Avinu* was *moser nefesh* to saddle his donkey. His stature had nothing to do with his success. His commitment, however, did.

תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמהו

May my soul die the death of the upright, and may my end be like his. (23:10)

Bilaam offered a prayer on behalf of himself, in which he alluded to his deep yearning to die as do the righteous. His arrogance had no shame. He chose to continue living a life of moral profligacy, but asked to die like the holy Patriarchs. He was not in contact with reality. He should have known that one cannot live like an animal and expect to die as a person. One who lives like a *goy* does not get the opportunity to die as a Jew. The death one experiences is the consequence of the life that he has led.

The *Chafetz Chaim, zl*, explains that life for the Jew is, for the most part, not a bed of roses. We encounter thorns along the journey we call life – sharp, painful thorns. We have many restrictions in Jewish life; food, environmental/social restrictions, time-bound restrictions, in addition to the plethora of positive commandments that we must perform. We accept and revel in this way of life, because we see the beauty of its results. We look at the world around us, and we can proudly and ecstatically proclaim, "I am proud to be an observant Jew!" As a result of our inculcation in Torah and its primary focus of our lives, we understand and are secure in the belief that the cessation of life, otherwise known as death, is the transition from a temporal life to a life of eternity, of permanence. Since we live with this acknowledgement, we do not fear death, because we spend our lives preparing for that transition.

The *Chafetz Chaim* would remark, "The world worries, 'I do not have with what to live.' I ask them, 'have you already addressed with what you will die?'" In other words, we, as observant Jews, understand that we are just passing through on our way to the ultimate World of Truth. Thus, we live a focused life, not haphazard, ordained by whims and desires. We have a destiny and a destination. Bilaam thought he could have it all. To live like a *goy* and die as a Jew is an incongruity, which even he could not change.

Horav Shlomo Levenstein, Shlita, quotes from the *tzavaah*, will, of *Horav Michel Yehudah Lefkowitz, zl*, in order to demonstrate the meaning of *mos yesharim*, death of the upright.

"I ask that, if (at the end of my life) I will be in such (serious) condition that I will be racked with pain, no medicine or pain killers be administered that will blunt my cognitive ability. The greatest treasure is for a person to leave this world in complete control of his cognitive faculties, in close clinging / attachment with *Hashem Yisborach*, so that he can return his soul to Hashem in complete purity and holiness."

Afterwards, *Rav Michel Yehudah* added, "The *neshamah*, soul, derives much *nachas ruach*, spiritual satisfaction/bliss, when, at the moment of its disengagement from the body (referring to himself), it passes on from this house (referring to his modest home). This is for a number of reasons, primarily because in this home from time to time, the sounds of Torah (study) and *tefillah*, prayer, were heard. (Veritably, this is probably all that was heard in his home, but *Rav Michel Yehudah* was the paradigm of humility.) It was a home in which the extras and luxuries associated with *Olam Hazeh*, This World, were at a minimum (probably non-existent). *Rav Yechiel Michel* performed "some" acts of *chesed*, loving-kindness, from this house, as well as invigorating the lives of those who were downcast in emotional pain, thus fulfilling the primary obligations of a man in this world.

We have but a glimpse into the life and outlook of a Torah giant who lived in our generation. He was truly a *yashar*. Yet, *Bilaam ha'rasha* sought such a death. What *chutzpah*!

ויאמר אליו בלק לך נא אתי אל מקום אחר... אפס קצתו תראה וכלו לא תראה

Balak said to him, "Go now with me to a different place... however, you will see its edge but all of it you will not see." (23:13)

Balak sought to convince *Bilaam* that all was not lost – he could still successfully curse the Jewish People. He would just have to locate a different vantage point – one that would be propitious for his seeing the worst of the Jews, so that he would be inspired to curse them. *Balak* said, "Come with me to a place where you will see only the edge, part of the nation, not the people in its entirety. There, you will be able to curse them." *Horav Gamliel Rabinowitz, Shlita*, derives an important ethical lesson from *Balak's* focusing on the "edge" of the Jews, ignoring the entirety of the nation. How can a person descend to such a nadir of animus toward his fellow, to the point that he is capable of issuing a curse against a brother? This is possible only when he sees the "edge" part of him, when he is acting out negatively, when he is involved in sinful behaviour. If he were to see the totality of that person, the multitude of good that he performs, he would not view him in such a negative light. The problem is that our perspective on our fellowman is myopic; we see only what "little" we *want* to see, focusing on his negative behaviour -- not on his total self -- which surely includes much positivity.

We are enjoined to judge a person favourably, *l'kaf z'chus*, to seek merit in the person we are judging. Everyone has challenges to overcome. Some are successful – others have great difficulty in

overcoming the adversity which confronts them. As a result, they are compelled to act in a manner otherwise unbecoming to them. We must consider this idea and allow it to enter the equation when we have the temerity to pass judgment on another person. Perhaps the reason he transgressed was that he simply had too many challenges on his plate. Who are we to judge?

In order to judge a person, we must take note of his *entire* circumstances – everything from day one. So many things, situations, and people can negatively impact a person's life. Who are we to judge – unless we are aware of it all? We will never be aware of it all, however, because a person keeps certain aspects of his life *buried* within himself. At one point, he might lose it and is no longer able to contain himself, so he sins. It is precisely at this moment of the person's failing that we see his *katzeihu*, edge, his negative flawed movement. We have no right to judge from a *katzeihu* observation.

Balak was no fool. He knew exactly where and when to look for negativity. Sadly, this flawed personality disorder is not exclusive to *Balak*.

אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את פי ד'

If Balak were to give me his household of silver and gold, I cannot transgress the word of Hashem. (24:13)

Bilaam made a failed attempt to curse and ultimately destroy *Klal Yisrael*. Why did he fail? *Bilaam* was no ordinary anti-Semite. He was endowed with extraordinary powers, literally the pagan response to *Klal Yisrael's* *Moshe Rabbeinu*. As holy as *Moshe* was, *Bilaam* was commensurately spiritually impure. He was morally flawed, possessing a host of negative character traits. He was the pagan's ideal prophet. Nonetheless, his various flaws notwithstanding, he was a powerful individual who had harnessed the powers of the *sitra achara*, the side of impurity. Why did he fail in his attempt to take down the Jewish nation?

Chazal (Berachos 7a) elucidate the reason for *Bilaam's* failure. They state that there is a "moment" (approximately 1/16 of a second) in which Hashem becomes "angry." (Obviously, this term is metaphoric, since no term of emotion applies to Hashem. These anthropomorphisms are used, because the Torah and *Chazal* have chosen to speak in the language people can understand.) *Rabbi Elazar* said, "Hashem said to *Klal Yisrael*, 'Realise how many benevolences I have bestowed upon you in that I did not become angry in the days of *Bilaam*. For had I become angry, no remnant would have remained from the enemies of *Yisrael*.'" (This is a euphemism for the Jews themselves. In other words, had *Bilaam* been allowed to succeed, since he knew the exact moment when Hashem became angry, the Jewish nation would have become history.)

We derive an important principle from *Chazal*, one that we, as *maaminim bnei maaminim*, faithful sons of faithful fathers, should reiterate on a regular basis. No person, regardless of his strength or power, can harm a Jew – unless Hashem allows it. *Bilaam* tried to take us down. He failed, because Hashem prevented his success. When *Bilaam* saw that all avenues to bring down the Jews had been sealed from him, he had no recourse but to rely on the one last resort, the only individuals who could bring the Jewish People to infamy: the Jews themselves. Yes. We are our own greatest enemy. No one can harm us but ourselves. When we sin, we do so by our own choice. We defer to the blandishments of the *yetzer hora*, evil inclination, but it is our choice.

It is easy to point fingers when things do not go our way. Projecting blame has become a way of life for some. The narcissistic mindset of these people is such that it is never their fault; it is

always someone else who has prevented them from achieving success. Rare is the person who looks inward and says, "This is all on me. It was my fault. I messed up."

אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב

I shall see him, but not now; I shall look at him, but it is not near.
(24:17)

Bilaam's pronouncements encompass four periods in our nation's history: from the time they spent in the Wilderness; their conquest of the Land; the period of greatness following their conquest; and the End of Days, where he "sees" the greatness of our nation – not now – but later. *Horav Yitzchak Zilberstein, Shlita*, notes that one of the principles of our faith is the belief that everything that Hashem does is good – even if we do not presently "see" the good before us. As the above *pasuk* implies, "I shall see him – but not now." Presently, we do not see the good. It hinges on our faith in Hashem and our trust in His *chachamim*, wise men/sages, whose words we accept as truth, even when the circumstances appear to be totally opposite of what they say. *Hakol I'tovah*, everything is for the good. This is what is meant by *emunas chachamim*, faith in the words of our sages. The sky may be clouded over, darkness may be settling in, but if our wise leaders say, "Do not worry; It will be good," we believe that we will, in the near future, be privy to an unambiguous and unconditional good.

One of the *chassidim* of *Horav Chaim Halberstam's (Sanzer Rav, zl)* had been waiting for years to be blessed with a child – to no avail. One year he said, "Enough!" He came before the saintly *Rebbe* and pleaded, "It is *Erev Rosh Hashanah*, a new year is about to commence. Please, *Rebbe*, bless my wife and me that we will finally hold our own child in our arms." The *Sanzer* blessed him that they would have a *ben zachar*, male offspring, that year.

The man's faith in his *Rebbe's* blessing was unequivocal. If the *Rebbe* said that they would be blessed with a boy – then they would have a boy. The prospective father immediately went to the Russian ministry to file the birth of his son. When the clerk asked for the child's name, the man said, "Yitzchak." This demonstrates his level of *emunas chachamim*. The *Rebbe hut tzuzeagt*, gave his word. He was certain that it would occur. Why not file now? [Indeed, this should be a Torah Jew's relationship with his *Rebbe*. The *Brisker Rav, zl*, notes that once *Eili HaKohen* assured Chanah, mother of *Shmuel HaNavi*, that she would be blessed with a child, her entire countenance was transformed. The pain that she had lived with for nineteen years, the prayers that had accompanied her every movement, changed, once she received the *Kohen's* assurance. The veil was lifted. She was a new person. It was like money in the bank!]

One year passed, and the *Sanzer's* blessing was realised. The proud father and mother were blessed with a child. The blessing, however, was not fulfilled *exactly* as the *Rebbe* had promised. They were blessed with a little girl. The *Rebbe* had "promised" a boy. *Nu!* A girl is fine. The proud parents were ecstatic with their new addition.

What about the fact that the *Rebbe* had said a boy? This did not in any way trouble the *Chassid*. The *Rebbe* said a boy; it would be a boy. When? It is unimportant. The *Rebbe "hut tzuzeagt."* It will happen. Certainly, there must have been a good reason that the *Rebbe's* blessing did not materialise exactly as he had spoken. Be patient.

Another year passed, and their family expanded with the addition of another child – a girl. The *chassid's* faith in the *Rebbe* was rock solid, remaining unshaken. The *Rebbe* said a boy; it will happen. This went on for the next three years. Each time, they were blessed with a little girl. They now were a family of seven! Father, mother, and five daughters. It was during the sixth year that the

Rebbe's blessing achieved complete fruition with the birth of their son, whom they named Yitzchak.

The *chassid* was firm in his belief that there was a good reason that the birth of their son (which had been the *Sanzer's* original blessing) was preceded by the birth of his five sisters. The reason became clear twelve years later when their son reached the age of twelve.

One day, the Russian army dispatched two soldiers to collect boys who had turned eighteen years old to be drafted into the army. They had papers to pick up "eighteen" year old Yitzchak to be inducted into the army. Father, mother and sisters all countered that Yitzchak was a mere twelve years old. Indeed, all that the soldiers had to do was to take one look at Yitzchak and see that he was short, his body build clearly not that of a teenager, his face smooth. The soldiers did not accept the various proofs which the family members provided, and they took Yitzchak with them to their commander. Let him decide how old Yitzchak really was. The commander took one look at the young boy and screamed at his soldiers, "How could you for one moment think that this child is ready to be a soldier in our glorious army?"

Baruch Hashem, Yitzchak was returned home, where he continued in his Torah studies, achieving great success in scaling the heights of Torah knowledge. He ultimately became one of the pre-eminent Torah leaders of his generation. The *Rebbe's* blessing materialised in such a manner that Yitzchak was able to devote his entire life to Torah study. His parents never doubted the veracity of the *Sanzer's* blessing for one moment.

Va'ani Tefillah

וקרנו תרום בישועתך

V'Karno tarum b'Yeshuashecha.

And enhance his pride through Your salvation.

Karno is usually translated as "his horn." The strength and beauty of an animal is highlighted by its horns. Thus, with regard to *David Hamelech*, ancestor of *Moshiach Tziddkeinu*, the term *karno* is used to mean "his glory." Furthermore, the horn had a special relationship to the glory of *David Hamelech*, since it was with the oil poured from a horn flask that *Shmuel HaNavi* anointed him. A horn is quite sturdy, thus symbolising the endurance of the Davidic dynasty which has withstood the test of time. *Moshiach Tziddkeinu* will be a descendant of *David Hamelech*. *Shaul Hamelech* was anointed from an earthenware vessel, foreshadowing the short tenure of his monarchy. The horn demonstrates the glory of *Malchus Bais David*, the chosen monarch of Hashem.

Horav Yitzchak Hutner, zl, explains that the function of the *shofar* was not simply to make noise. When *Adam HaRishon* was created on the sixth day, he was immediately able to accept Hashem's kingship. Royalty/monarchy was introduced and became a reality with the creation of man. When Hashem *blew* life into man's nostrils, his soul entered his body, making it possible for him to accept and emulate Hashem's royalty. Therefore, the *blowing* of the *shofar* will forever be that symbol which brings royalty into the world.

To sponsor a mazal tov, simcha or yartzeit, email: peninim@dvar.info

This publication is available worldwide via email and e-readers.

For info call: ISRAEL 02 532 6058 / USA (216) 371-7609 / UK 0208 420 4821

or e-mail: peninim@dvar.info

Parashas Balak

Always in the Camp

“Yisrael settled in Shittim and the people began to sin with the daughters of Moav. They invited people to the feasts of their gods; the people ate, and bowed down to their gods. Yisrael became attached to Baal-Peor, and Hashem’s anger flared up against Yisrael” (Bamidbar 25:1-3). This shameful episode in the history of Klal Yisrael poses two glaring questions. Firstly, Bilaam had just praised Klal Yisrael’s *tsnius* (modesty) when he blessed them. “How good are your tents, Yaakov, your dwellings, Yisrael” (Bamidbar 24:5). Rashi explains that the openings of the tents did not face one another. This exemplified their dignity and respect for each other’s privacy. How could such a nation so quickly fall into terrible sins? Secondly, what is the significance of telling us that they settled in Shittim? Why do we need to know the name of the place where these sins took place?

The Ohr HaChaim HaKadosh answers both of these questions. The word “*shittim*” has another meaning besides the name of the place. It also means “*tiyulim*” – pleasure trips. Klal Yisrael settled in this place and began to relax and walk around. Can you blame them? They had been in the desert for forty years, out of contact with civilization. Now they reached an inhabited place. They wanted to relax a bit and enjoy the change of scenery. And so, they left the camp. There they encountered the Bnos Moav, who cleverly enticed them to worship Baal Peor.

How could such a holy nation be tricked into *avodah zara* (idol worship)? Because they left the camp. They left that spiritual fortress called Machane Yisrael. In that holy atmosphere, they reached the highest *madraygas* (spiritual levels). When they left, they were unprotected. What started as an innocent *tiyul*, ended in disaster.

What is the remedy? Never leave the camp. Never leave the camp!?! Does anyone have the stamina for that? A person needs to get out. True. He needs an occasional change of scenery to recharge his batteries. However, he does not need to leave the camp. How is this possible? He can take the camp with him. He can plan his trip in such a way that his spiritual needs are taken care of, as well as his physical ones. He must provide himself with a time and place to pray properly on the *tiyul*. This is as important as the barbecue. He can take advantage of the unstructured time to learn Torah in a relaxed atmosphere. He should only go to places where his eyes will behold the beauty of Hashem’s world, and not things that are forbidden to see. Make sure

that the music, the food, and the people that surround him are all uplifting, and not the opposite, *chas v’shalom* (Heaven forbid). In this way, he can “take the camp with him” on his *tiyul*, be protected from spiritual dangers, and have a truly safe and uplifting *tiyul*.

*Kinderlach . . .
Vacation time is just around the corner. Where will you go? What will you do? What do you hope to accomplish? Vacation can be a wonderful thing if you plan well. Make sure that you find the time and place to pray properly. This keeps you in touch with Hashem. Go to places where you can appreciate the magnificent beauty of Hashem’s world. Guard your eyes from things and people that you should not see. Eat well, rest well, and come back fresh and ready to begin the new year. Kinderlach, have a safe and meaningful vacation!*

A Mountain of Emunah

Bilaam hated the Jewish people. He wanted to curse them so badly, that neither a talking donkey nor an angel of Hashem could stop him. Yet, when he opened his mouth to curse them, only blessings came out.

“From the top of the rocks I (Bilaam) see him (Israel), and from the hills I behold him” (Bamidbar 23:9). The Ha’Amek Davar elucidates this verse with a stirring explanation. Klal Yisrael is compared to a tall, majestic mountain. The base is very wide and strong. It contains mines of iron and quarries of stone. So too with the masses of Klal Yisrael. Their *emunah* (faith) is as strong and solid as the base of this mountain – like a rock.

We are aware of many episodes from the holocaust that demonstrate this unshakable *emunah*. There is one story from the book “Those Who Never Yielded” about a group of 17 young Gerrer Chassidim in the Plaszow camp. They were selected for death by the cruel commandant Goeth. When he was informed that they were “Talmudists” he gave them half an hour before their execution to pray. He expected to have some ‘fun’ denigrating the Jews and shaming them. What happened next was astounding. The lads formed a circle, encouraged one another, then asked each other for forgiveness. One of the Chassidim requested permission to say some words of farewell. He told his comrades that they were going to die *als Kiddush Hashem* (sanctifying Hashem’s Name) and the main thing is that they perform this mitzvah happily. They broke into song and began to dance

as if they had been set afire. They paid no attention to what was going on around them. In the midst of their dancing they jumped into their death pit as the hail of bullets poured through them. Both Kapos who witnessed this scene wept emotionally as they retold the story. Absolutely nothing could shake the *emunah* of this Holy Nation.

*Kinderlach . . .
You are a part of the greatest people in the world. No other nation loves Hashem more. No one else puts all of their trust and faith in him. We care for Him, and He cares for us. Each generation has its tests of *emunah*. Ours is no different. Strong forces try to distract us from staying close to Hashem. To stand up to them you have to be hard as a rock. No problem. Bilaam already spotted that quality in us over 3000 years ago. “From the top of the rocks I see him, and from the hills I behold him”.*

Conceit

“Bilaam said to the donkey, ‘Because you mocked me, if I had a sword in my hand I would kill you’” (Bamidbar 22:29). Can you imagine that? A donkey mocking a person? Who was this person? No less than Bilaam, the wisest man among the nations of the world. A man whose prophecy was comparable to that of Moshe Rabbeinu. Yet with all of his wisdom, he still felt insulted by a donkey, the lowliest of all animals. He was so infuriated that he was ready to kill the donkey and walk on his own two feet to the nation of Moav. Rav Yosef Dov Mi-Brisk learns a powerful lesson from this. We see how conceited a person can be. He is so caught up in his own ego, that he demands honor even from an animal. He is ready to cause himself great personal inconvenience, to avenge his bruised pride. “The donkey mocked me.” Bilaam was correct. He truly was a laughing stock. He let the donkey make a monkey out of him.

*Kinderlach . . .
“He interrupted me. What a chutzpah.” “She did not invite me to her birthday party. I am so insulted.” “He did not bring me the glass of water that I asked for. What’s wrong with him?” “People do not always measure up to the standards that we set for them. Then we get insulted. We have to humble ourselves and not let these things bother us. After all, who are we? Are we as righteous as Moshe Rabbeinu? With all of his greatness, he was the humblest of all men. Let life’s little insults pass by. That is the key to humility, which is the measure of true greatness.*

The Mound and the Ditch

**לא אוכל לעבר את פי ד' " 22:18
"אלקי לעשות קטנה או גדולה"**

"I am not able to transgress the word of Hashem, my G-d, to do anything small or great." Balak wants Bilam to go curse Klal Yisroel and Bilam responds that he cannot go against the word of Hashem; he cannot do anything small or great. What does Bilam mean when he says that he cannot do anything small or great?

Bilam was saying that although he wanted to harm Klal Yisroel, he was not able to, and that was why he did nothing. Bilam knew that Hakodosh Boruch Hu did not want him to harm Klal Yisroel in any way, yet if he had the opportunity to do so, he would have rebelled against Hakodosh Boruch Hu and done so. Bilam did not have a choice in the matter, for he had no power over Klal Yisroel, and could not harm them. (ישמח משה)

Bilam knew the moment that Hakodosh Boruch Hu gets angry every day, and in that short moment, the only word he would have been able to say was, "כלם" – destroy them. However, Hakodosh Boruch Hu reversed his intent of a curse and instead made it into a Brocha by having him say, "מלך." The word "מלך" and "כלם" have the same letters, but the word, "מלך" has the letters going in descending order, known as, "תשרק" while the word, "כלם" has the letters going in ascending order, known as, "אבגד." Klal Yisroel go from right to left, which is the order of the, "אבגד" where the lower value letter comes before the higher value letter. However non-Jews go from left to right, like the order of "תשרק", where the greater value of the letter comes before the lower value letter. Bilam wanted to curse Klal Yisroel with the word, "כלם" which is according to the order of the, "אבגד", but Hakodosh Boruch Hu turned it around to the order that Bilam accustomed himself to, and used. Therefore, the word was turned around to go in the order of, "תשרק" to make the word, "מלך." Bilam told Balak that he cannot curse Klal Yisroel, "לעשות או גדולה או קטנה" – he cannot make the lower value letters come before the higher value letters in order to spell, "כלם," for that is not how we use the order. This is the meaning of the Gemara in Brochos 61a – "בגדולה מתחילין מן הגדול, ובקלה מתחילין מן הקטן" – With greatness you start from the greatest, "מלך" – with the מ' being the greatest value and then each letter diminishing in value, and with curses, you begin with the smallest value, "כלם" – the ל being the lowest value and then ascending. (בן איש חי)

Bereishis 32:11 "הצילנו נא מיד אחי" – "Please save me from the hand of

my brother, from the hand of Eisav." Yaakov Avinu beseeched Hakodosh Boruch Hu that he be saved from the hand of his brother, Eisav. Why did Yaakov ask to be saved from his brother, and from Eisav – they are one and the same? There are two ways that Eisav could have brought about the downfall of Yaakov: to outright attack him, or to be friends with him, and through the friendship seek to turn Yaakov away from Hashem. Yaakov asked that he be saved from, "his brother" – from the mode of attack of being friends, and from, "Eisav" – from the mode of attack of being his enemy. Esther 1:1 "הוא אחשוורוש" – "He was Achashveirosh" – Rashi explains that the Posuk is telling us that Achashveirosh remained wicked from the beginning till the end. What is the meaning of Rashi that he was wicked at the end – when we see that at the end of the Megilah, he raised Mordechai to a position of power, and appeared to be nice to Klal Yisroel? Rashi is telling us that what appeared as Achashveirosh being nice to us was a way to get Klal Yisroel to abandon Torah and Mitzvos. He hoped that his being nice to them would get them to become part of the Goyim, and to turn away from Hakodosh Boruch Hu – "his brother" – the scary friendship with the wicked which seeks to turn Klal Yisroel away from the proper path.

Megilah 14a – Haman and Achashveirosh can be compared to one who has a תל, a mound, and one who has a חריץ, a ditch. Haman is the ditch, for he was seeking to destroy Klal Yisroel, while Achashveirosh was like the mound, in that he was seeking to raise Klal Yisroel. Through his raising them and befriending them, he would try to get them to turn away from the Torah. Both of them sought to destroy the nation Klal Yisroel, but in two different ways. The goal of Achashveirosh was for Klal Yisroel to be elevated amongst the nations in a way that they become part and parcel of the nations of the world, and not the distinct nation that Klal Yisroel is always supposed to be. It is for this reason that there is a large, "ת" and a large, "ח" in Megilas Esther, which is a Remez to the תל and חריץ – the ways our enemies seek to destroy us. The Kedushas Yom Tov explains regarding the Piyut we say Leil Pesach, והיא שעמדה – לאבותינו...שבכל דור ודור עומדים עלינו לללותינו – we say that in each and every generation, there are enemies who rise up against us to destroy us. However, we see that in certain locations and in certain times, it seems that no one sought to destroy Klal Yisroel, and they lived tranquil lives. If so, how can we say that it is in each and every generation? There are times that the

enemies seek to destroy us through devastation and attacking us, and there are times that they befriend us, and that is their way of seeking to destroy us. In every generation they seek to destroy us, though sometimes it is through befriending us – we may have tranquil lives, but we must know the enemy is there, and protect our Ruchniyos. We need Siyata Dishmaya at all times to be saved from all ways the enemy attacks us. "לעשות קטנה או גדולה" – Bilam tells Balak that Hakodosh Boruch Hu does not allow him to make Klal Yisroel small, nor make them big – two ways to attack Klal Yisroel, and Hakodosh Boruch Hu saves them from both. (יצבראם)

While the Midah of humility is crucial in one's service to Hakodosh Boruch Hu, there are times that a level of arrogance is also needed. If one is too humble, he may think that his Avodas Hashem is so lacking, that he should just give up. One needs to raise himself and say to himself that he can do it; he can be a true Oved Hashem if he works on it. It says in the Noam Elimelech regarding כסף and זהב – the כסף is the Midah of Ga'avah, as the numeric values of the letters increase, while, זהב is the Midah of the Anavah, as the numeric values of the letters decrease. Bilam said, "Even if you were to give me a house full of כסף וזהב - I would not be able to do anything, small or big" – he was saying that he cannot do anything to Klal Yisroel: I cannot make them have the improper Ga'avah, "big" which Hashem despises, nor can I make them have the improper Anavah, "small" which causes one to despair from his Avodas Hashem. (יצבראם)

There is this great balance that each person must strike, between being exceedingly humble, yet at the same time to have some sort of arrogance (Sotah 5a). This minute arrogance is important in each Yid knowing that he is so special to Hakodosh Boruch Hu and Hakodosh Boruch Hu is rooting for him to be a true Oved Hashem, and to overcome his obstacles, in what is called, "life." One can see things as small issues, or big issues, but one must never lose focus on what he is trying to accomplish. Bilam says that he cannot get to Klal Yisroel through the small or the big; he cannot uproot them from the focus no matter what he will throw at them, for Hakodosh Boruch Hu said he cannot do so. Hakodosh Boruch Hu is there for us – we just need to show Him that we are there for Him – that we truly want to serve Him, and then He will not allow any harm to befall us in any way. May we be Zoche to conquer all that is small and big, and be true Ovdei Hashem.

Zera Shimshon

Balak

The Zera Shimshon, Rav Shimshon Chaim ben Rav Nachmon Michael Nachmani, was born in 5467 (1706/1707) into an illustrious family with great Rabbinical lineage. He studied the revealed and concealed parts of the Torah by the Torah greats of his day.

He served as Rav of Modena, Pisa, Sayna and Reggio, Italy, and was recognized as a holy and pious individual, as well as a tremendous Torah scholar in all areas of Torah. He passed away on the 6th of Elul 5539 (1779).

His Seforim were named, Toldos Shimshon (The 'Offspring' of Shimshon) on Pirkei Avos and Zera Shimshon (The 'Seed' of Shimshon) on the Parshi'os of the Torah. In his introduction, he explains that since his only son had died during his lifetime, he wrote his Seforim to perpetuate his own memory after his passing.

The following is his passionate request to learn his works.

"I implore of you with ten terms of supplication to choose from my Chiddushim (novella) the piece that finds favor in your eyes, for your learning will sooth my soul etc..."

"This righteousness will stand by you forever – to 'eat' in this world, and be satiated in the next. In this merit, Hashem will repay you with children, health and sustenance.

"...and now my brothers and friends etc. do a true kindness, and with your eyes you will see children and grandchildren surrounding your table, houses filled with all that is good, wealth and honor will not cease from your children..."

לזכר נשמת

רבנו שמשון חיים בן רב נחמן מיכאל זצ"ל

בעל הזרע שמשון זיע"א

ויה"ר שיתקיימו בנו ברכותיו של אותו צדיק

לזכר נשמת

יעקב יצחק בן שושנה אסתר

לרפואה שלימה

רוני דינה בת סימי

דוד בן שרה

לזווג הגון במהרה

אלישבע נעמי בת רחל

להצלחת

הג"ר נחום צבי בן רחל ומשפחתו

מה טובו אהלך יעקב (כד' ה')

How good are your tents, Yaakov (24:5).

The Zera Shimshon asks that if Bila'am's intention was to praise the tents of Yaakov (the Batei Kenesi'os) why did he add the word מה, *how* good etc. why didn't he just say it as a statement – The tents of Yaakov are good?

As well, why did Bila'am choose to refer to the Jewish people as Yaakov?

The Zera Shimshon explains that the Mekubolim teach (Rikanti Va'eschanan) that the secret of the Mezuzah is that the word מזוזה becomes מות זו – death is removed, meaning that a structure with a Mezuzah protects those that are inside from death.

As well, the 'inside' of the word מזוזה is זוּוּ which has the numerical value of twenty six – the same numerical value as the name of Hashem (הוי"ה).

The 'outer' letters of מזוזה are מת – death. Implying the name of Hashem separates the מ from the ת and protects us from death.

Shuls - Batei Kenesi'os, are exempt from the obligation of placing a Mezuzah on their doorposts. This is because they are intrinsically places of life. They therefore, do not need the Mezuzah to save those in them from death.

When Bila'am said these words, *"How good are your tents, Yaakov"* he was referring to the Batei Kenesi'os. This is why he said מה טובו as opposed to only טובו since the words מה טובו have the numerical value as the word חיים – life. They both equal sixty eight. This hints to the fact that the Batei Kenesi'os are places of life.

This is also why he specifically chose to refer to the Jewish people by the name Yaakov. The passuk says (Micha 7:20) תתן אמת ליעקב *"Bestow truth to Yaakov"*. The word אמת has the same make-up as the word מזוזה. This is as follows. The מ and the ת are clearly the same in both words. And the א is in reality made up of two י and a ו. These letters have the numerical value of twenty six – the same as the name of Hashem (הוי"ה) which itself is also hinted to in the word מזוזה as explained.

Since the trait of Yaakov is the trait of אמת, which has the same properties as the word Mezuzah, Bila'am used the name Yaakov since it is most connected to what he was saying. (The words were in reality placed in his mouth by Hashem as he himself told Balak.)

This also explains what the Gemara says (Ta'anis 5b) that Yaakov Avinu did not die. Since Yaakov Avinu's trait is the trait of אמת and the properties of this word negate death (as explained above) therefore, Yaakov Avinu did not die.

לעילוי נשמת דוד בן תמר

signup & dedications – zerashimshon@gmail.com

MENTION THIS AD FOR
10% OFF
 YOUR FIRST ORDER*
*RESTRICTIONS APPLY

WE ARE YOUR
ONE-STOP-SHOP
 TO MARKETING SUCCESS

WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.

MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL

עלי הדף

בדין פרצה בחומה לענין בתי ערי חומה

ערכין ל"ב א' מתני' בית הבנוי בחומה ר"י אומר אינו כבתי ערי חומה ר"ש אומר כותל החיצון היא חומתו. מכאן ראי' דאפי' אם החומה פרוצה במקום א' מ"מ מקרי מוקפת חומה דהא לר"י הבית שבתוך החומה אינו נחשב כמוקף חומה ומ"מ אין מקלקל את החומה ועוד דלר"ש דנחשב בתוך החומה אמאי הרי אם כל העיר כך מודה דלא נחשב חומה כדילפי' בגמ' מקרא פרט לשור איגר וא"כ גם מי שדר בחומה יחשב המקום הזה כמאן דליתא וליהוי פרצה בחומה וממילא יקלקל את כל החומה ויש לדחות דגם המקום הזה עצמו נחשב חומה ומ"מ הדר שם אינו דר בתוך עיר חומה אלא בחומה עצמה אבל פרצה א"ז נחשב דהא מ"מ סתום המקום הזה, ועצם השאלה אם פרצה מקלקלת את החומה אין להביא ראי' מדילפי' מדכתיב סביב פרט לטבריא שימה חומתה מצד א' ד"ל דשא"ה דכל רוח רביעית פרוצה במלואה אבל פרצה בא' הצדדים והעומד מרובה על הפרוץ ו"ל דמהני, והנה במגילה ה' ב' אמר' חזקי קרי בטבריא ב"ד ובט"ו מספק"ל אם מוקפת חומה או לא משום שהים חומתה ול"ד לבע"ח דמעט"י טבריא דשם כתיב חומה אבל במגילה מספק"ל אם הטעם משום דמיגניא מאויבים והא נמי מגניא או משום דמגליא לא מקרי מוקף והא נמי מגליא ולכאו' בבע"ח פשיטא דהטעם משום דמגליא ולכן לא מהני הים וא"כ י"ל דאם עומד מרובה על הפרוץ לא מקריא מגליא אע"ג דלא מגניא משום שהאויבים יכולין ליכנס דרך הפרצה מ"מ מגליא לא הוי כיון דרובה מכוסה, אבל הר"ן בשם הרמב"ן כ' דרק במגילה שייך למיתלי במכסיא ומגניא ששם לא ה' הנס גדול כ"כ שלא ה' סכנה מרובה ע"ש ביאורו בריש מגילה והר"ן עצמו דעתו משום דבעי דומיא דשושן והספק מה נקרא דומיא דשושן אבל בבע"ח אין תלוי כלל בזה אלא גזה"כ הוא דבעי חומה (אבל הר"ן הזכיר שם דבע"ח במכסיא תליא וכונתו מצד גזה"כ) ובזה לכאו' מסתבר דפרצה פחות מ' אמות שאינה נחשבת פרצה לענין שבת גם לענין החומה לא נחשבת פרצה (ואם יש שם דלת שאפשר לסגור בודאי דמהני שלכל עיר מוקפת ה' שער ליכנס בו), שו"ר בתוס' ב"מ נ"ג ב' ד"ה דנפול שכ' שאם נפלו מקצת מחיצות ונשארו רובן אע"ג דלענין טלטול בשבת אסור מ"מ לענין אכילת מע"ש וקדשים מקרי שהמחיצה קיימת אא"כ נפלו רובה ולכאו' ה"ה לענין בע"ח ואולי יש לחלק וצ"ע.

(דרך אמונה פי"ב משמיטה ויובל הי"ג ביה"ל ד"ה עיר עי"ש)

ברכת יישר כח

לכל אלו שנענו לקריאתו של מרן רבינו שליט"א ותרמו בעין יפה למגבית 'חלקי עמו', עבור ישיבות 'תפארת ציון וקרית מלך', העברנו את כל השמות לברכתו של מרן שליט"א. יצחק גולדשטוק

מעניני הפרשה

יהודי בשם פינחס שאל למרן שליט"א (בפר' פינחס) למה בספרים (וכן בטעמא דקרא) כתוב שם הפר' פנחס בלא י' והרי השם פינחס. לקח מרן שליט"א ספר שמואל ופתח בתחילת פרק א' פס' ג' שכתוב "ושם שני בני עלי חפני ופנחס" בלא י', והוסיף מרן בגמ' מובא כמה פעמים פנחס בלא י' (לעצם השאלה העירוני שבזוה"ק כתוב שקיבל י' אחר שקידש שם השם) ובפעם אחרת אמרו לרבינו שב'בית שמואל' כתב, שיש פנחס חסר י', חיפשו במחשב, לא מצאו, אמר רבינו, תביאו נ"ך והראה שכתוב חפני ופנחס [בני עלי הכהן] חסר י'. [ואמר בצחות המחשב לא למדן].

(שיח אליהו)

כל התיבות שמורות ©

אך גִּוְרֵל יִחַלֵּק אֶת הָאָרֶץ לְשֵׁמוֹת מְטוֹת אֲבֹתָם יִנְחֲלוּ (כ"ו נ"ה)

אחת הפתרונות לבעיות סבוכות בכל הדורות, היה עשיית גורל. על אחת מהן אנו קוראים בפרשתנו. חלוקת הארץ לשבטיה היה על ידי עשיית גורל. צורות רבות לו לעריכת הגורל, יש את גורל הגר"א הידוע ויש עוד סוגים רבים של גורלות. אמנם, ברור כי לצורך עשיית גורל צריך שגם עורך הגורל יהיה ראוי לכך, כדי לזכות לקבל תשובה הגונה.

בשנים האחרונות משתמש רבינו הרבה בעשיית גורל כדי להכריע על פי זה שאלות שונות בענינים העומדים על הפרק. בדרך כלל אם שני הצדדים נראים שקולים, או שני צדדי השאלה מאוד קשים להכרעה או כשיש סיבה אחרת, הוא אומר 'יש לעשות גורל', ומורה לשואל לעשות.

במקרים רבים מבקשים שרבינו שליט"א עצמו יערוך את הגורל, וברוב ענוותנותו הוא נענה לכך, את סדר עשיית הגורל קיבל רבינו בבית אביו ז"ע, ועריכתו נראית פשוטה וקלה, אבל כאמור, לא כל אחד ראוי להיות בר סמכא ולקבל תשובה נכונה על פי זה.

תמונה נדירה מהתקופה האחרונה: מרן עורך גורל במענה לשאלה סבוכה על טיפול רפואי מורכב. האם לבצע או לא, הוא פותח את ספר התנ"ך היכן שיוצא, לא משנה איפה. ובדף שבו נפתח הוא עובר את שורות העמוד ומחפש מה יופיע ראשון בתחילת השורה. אם יופיע בתחילת השורה האות כ' - המשמעות היא, כן, לבצע את הטיפול. ואם יופיע אות ל', המשמעות היא, לא. פעמים ורבינו עובר יותר מעמוד אחד כדי למצוא את האות הדרושה בתחילת השורה.

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 077-2092005 📠 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדדים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן "קופות נוספות" ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדדים פלוס 03-7630585 שלוחה- 1586

קהילות 073-2757000 שלוחה- 4310

גיליון מס' 340 פרשת פינחס
תשע"ט שנה שביעית

להקדשות ע"ג הגליון
ניתן לפנות למס' 053-3145900

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

מעניני הפרשה

לצערינו בארץ ישראל יש לאחרונה חילולי שבת בריש גלי נביא כאן דבר חיזוק בענין שמירת השבת ונזכה למאמר הכתוב אם ישמרו בני" שתי שבתות מיד נגאלין.

"וביום השבת שני כבשים" (כה, ט)

סיפר הגאון ר' יצחק זילברשטיין שליט"א כאשר ערכתי ביקור חולים אצל הרב הגאון רבי אליהו ברוידא רבה של שכונת רמת החייל בתל אביב, ששבר את רגלו והיה מאושפז בבית החולים 'איכילוב' בתל אביב, שהה במקום אדם שהרב ברוידא הציגו לפניי כבעל תשובה אמיתי. ביקשתי לדעת את סיפורו האישי וכיצד חזר בתשובה, ולפי הדברים ששמעתי מדובר בסיפור שכדאי לפרסמו, איש זה היה ספר במקצועו ואת שעות הפעילות של המספרה קבע גם ל...ליל שבת.

כששאלתי אותו, סיפר הרב ברוידא, מדוע ולמה הוא מחלל שבת בצורה כל כך בוטה, השיב האיש שבשכונה בה הוא מתגורר קבעו את מושבם טייסים של חיל האוויר, וכיוון שבכל ימות השבוע הם עסוקים בטיסותיהם, הזמן היחדי שיש להם אפשרות להסתפר, הוא בליל שבת קודש... "אומר לך את האמת", אמר הספר להרב ברוידא, "עיקר הפרנסה שלי היא בליל שבת ולכן אין ביכולתי לסגור את המספרה". הרב ברוידא סיפר שניסה לשכנע את האיש שישגור את המספרה לחודש אחד, ואחר כך יעשה חשבון אם הרוויח או הפסיד, "ואני מבטיח לך שתרוויח ב-30% יותר ממה שהרווחת עד היום".

כיוון שהספר לא היה להכעיסני, הסכים לנסות את הדבר. והנה לאחר שסגר את המספרה בליל שבת, עשה חשבון שרווחו גדלו, לא רק כפי שהרב אמר, אלא ב-50%... מאז התקרבו הוא ומשפחתו לתורה ולמצוות והפכו לבעלי תשובה.

כאשר חזרתי לביתי, המשיך הרב מרא דאתרא, עלתה בליבי שאלה האם מותר לנסות את הקב"ה בצורה כזו, הרי נאמר (דברים, פרק ו' סוק ט"ז) 'לא תנסון את ה' אלוהיכם'. וניסיתי להסביר שכאשר מדובר בקידוש שם שמים, ובצירוף תפילה, מותר לעשות זאת, כמו שעשה אליהו בהר הכרמל. ואמרתי שבימינו כל רב בישראל המרביץ תורה ומרבה חילים ופעלים ליהדות, אולי מותר לו לעשות כך.

אבל כשהייתי אצל גיסי הגר"ח קניבסקי אמר לי מקור יותר טוב לכך, והוא מדניאל, פרק א', כאשר המלך ביקש להאכילו 'פתבג', והוא בשר - בחלב, ביקש דניאל משר הסריסים להאכילו רק זרעונים, והציע לנסות אותם עשרה ימים עד שיווכח שגם הם, הזרעונים, יחזקו את גופו, כמו הבשר. הרי לנו שבכהאי גוונא שיתקדש שמו של מלך מלכי המלכים, מותר לנסות, ובפרט על השבת שהיא מקור הברכה. (שובך יעשו)

עלי שי"ח

"דרישת שלום מהנשיא"

השבוע, במהלך קבלת הקהל נכנסו אל רבינו שני יהודים חביבים מארצות הברית. הם הציגו את עצמם כמקורבים לממשל האמריקני. השניים הוסיפו כי הם ידידים אישית של נשיא ארצות הברית, וכי הנשיא שלח איתם מסר. הוא ביקש למסור לרב שליט"א כי "הוא שמע הרבה על השפעתו של הרב בקרב יהודי העולם, וכי הוא מוסר לו דרישת שלום".

לפי תגובתו של רבינו היה נראה, כי נשיאות והממשל בארצות הברית הוא לא בדיוק מה שמטריד אותו. הוא שאל את האנשים, מה הם רוצים עוד. ואחד מהם אמר, כי "כבוד הנשיא מבקש לדעת מתי כבר יבוא משיח".

רבינו התחייך, והשיב ליהודי בשאלה - ובמה אתה מתכוון למשיח? האם כבר עברת לגור בארץ ישראל? הלא היה נכון וענה שלא...

הגיב לו רבינו - תבוא לגור פה, וכבר בקרוב נראה בכוא הגואל. אמן.

אכן, זה מה שמעסיק אותו. הציפיה לגאולה, הרצון והכמיהה לשובו של הקב"ה לציון ברחמים, והלואי ובקרוב ממש כבר נוכל לברך שהחיינו על ראית משיח.

בברכת עת צדקה ושלום, יום טוב ושלום

להתכונן לזמן בין הזמנים

אי"ה לקראת ימי בין הזמנים הבעל"ט, אנו עומדים להוציא "קובץ גליונות" במהדורה מיוחדת. החוברת אי"ה תהיה מורחבת מלאה וגדושה בנושאים שונים: תורה, אגדה, הלכה, בעניני בין הזמנים ועוד.

ידוע מהספרים הק' גודל מעלת יום ט"ו באב המסוגל להרבה דברים ובפרט לזיווגים הגונים, ואנו שמחים להודיע לקוראינו הנאמנים אי"ה, כי נשמח להכניס שמות עם הבקשה ביום המסוגל, תמורת סיוע של מאה שקל להדפסת הקובץ המיוחד לבין הזמנים.

כמו כן כל השמות שיצטברו יוזכרו החל מערב שבת זו ובכל ערב שבת עד לט"ו באב אצל מרן לברכה וישועה שיהיה בקרוב ממש אי"ה.

ואי"ה זכות הפצת התורה וברכת מרן שליט"א תעמוד לכל המסייעים שיזכו למצוא את זיווגם-אבידתם בקרוב ונשמח לשמוע על ישועתם במהרה.

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

ולתמלא בגאווה ולחיות בגהינום. ועל זו הדרך! זאת חוקת התורה! זה רק חוק של הפרה! כי אין מילה בתורה שלא שייכת לכל בנאדם! זה בקיצור נמרץ.

עוד שכל נפלא מהפרשה, שבפרשה יש שאלה ענקית, משה רבנו! מי יותר גדול ממה רבנו! מי עשה בשביל עם ישראל יותר ממה רבנו! אהרון הכהן! שהוא השכיין שלום בעם ישראל, 80,000 משפחות שהוא עשה להם שלום בית, ושנולדו להם בנים קראו אותם על שם אהרון! שמונים אלף! אהרון הכהן! שהשכיין שלום! אז מה? משה רבנו הכה בסלע! לא אהרון בכלל! וה' יתברך אומר למשה ולאהרון, שבשביל שלא קידשו את שמו, הם לא יכנסו לא"י וימותו במדבר. מה הם עשו כבר?! על מה מגיע להם כזה עונש?! מה הם כבר עשו?! טוב, אז הוא הכה בסלע במקום לדבר! וגם כשהוא הכה בסלע יצאו מים, נהרות של מים! לא שיצא איזה ברז קטן, היה שם נס נפלא מאוד! ממש נהרות של מים יצאו! זה לא קידוש שם שמיים! קידוש שם שמיים!

זו שאלה קשה. והחונן לאדם דעת חנן אותי להגיד תירוץ נפלא מאוד. וזה תירוץ שבא ללמד את הבנאדם, שמה רבנו הכה את הסלע במקום לדבר, ה' יתברך העניש אותו ואת אהרון כי ה' יתברך רצה להעביר מסר לכל מי שילמד את התורה, ומה המסר? המסר שהעבודה של הבנאדם היא לקדש את שמו יתברך! כל כך זה חשוב לה' יתברך! שכל אחד צריך לקחת מפה מוסר לעצמו כמה ה' יתברך הקפיד על זה שלא קדשו את שמו. כל שכן שלא יתחלל שמו ח"ו על ידך! כי משה ואהרון רק לא קדשו את שמו, ואתה חלילה, או את חלילה תחללו את שם ה'! ה' ישמור! צריכים להזהר מזה מאוד מאוד. ומה זה חילול ה'! למשל, אדם עם כיפה מעשן, זה חילול שם שמיים, כי הוא עובר על לאו דאורייתא בפרהסיא, כי התורה אומרת לא לעשן והוא מעשן. ויש עוד הרבה דברים, אדם שרק דוחף בתור, רואים אותו שעושה ככה, זה חילול שם שמיים! וכו' וכו', שאדם ישים לב, לא לחלל שם ה'! ה' רוצה שנקדש את שמו! שנתנהג בדרך ארץ! נוותר! נכבד! נשמח! נעזור! ואז כולם רואים, אומרים 'ואו! תראו, יש לו כיפה, איך הוא מתנהג! איזה יופי!'

אני חייב לספר סיפור שכבר סיפרתי על אבא שלי ע"ה, ר' מכלוף ע"ה. הייתה לו חנות במרוקו, והגיע אליו סוחר של צאן, על סוס,

רכב על סוס, והגיע אצלו קנה ממנו והלך. אחרי שהוא הלך, אבא שלי ראה תיק, שיש בו לפחות 100 אלף דולר, לא פחות, משהו ענק מאוד אבא שלי אמר לי, סכום ענק. אז אבא שלי ע"ה אמר לחאגי של הערבים, בא, בא הנה! בא תראה! ראית שההוא בא אצלי לקנות, תראה מה הוא שכת. החאגי, שזה יעני הרב של הערבים, אמר לו: "תראה! אלוקים הביא לך את הפרנסה של הילדים שלך לכל החיים! תשמח!". אמר לו אבא שלי: "טוב, לך". ההוא חזר אחרי כמה זמן, אמר לאבא שלי: "שלום לך, איבדתי תיק, אולי אתה יודע משהו?", אז אבא שלי מיד הביא לו את התיק שלו בשמחה, אמר לו: "הנה התיק שלך". החאגי ראה את זה, לקח את הכיפה של אבא שלי, אמר לכל השוק: "הכיפה של היהודי הזה שווה את כל החאגיים פה!". זה קידוש שם שמיים ברבים. ההוא ניסה גם לשלם לאבא שלי משהו, ואבא שלי לא הסכים, אמר לו: "התורה שלנו מצווה להחזיר אבידה, זה שלך, הזעת על זה, מה ששלי שלי, ב"ה לא חסר לנו כלום", קח ולך. זו דוגמא לקידוש שם שמיים. אדם צריך לדעת שכל הון בעולם לא שווה בשביל שתחלל שם שמיים! כל הון בעולם לא שווה לוותר על קידוש שם שמיים! אדם כמה צריך לקדש שם שמיים, שרואים אותו שיש לו שלום בית, ובכל דבר ודבר, איך הוא מתנהג בדרך ארץ, ברבים, רואים אותו מוותר, בא מישוהו, הוא קם, נותן לו לשבת בכסא שלו. אני מודה לקב"ה, שכשנכנסתי לישיבה, עוד בצעדים הראשונים שלי, כל מי שנכנס לישיבה, הייתי אומר לו 'בא, בא נשב, נלמד ביחד, אל תפחד, זה לא קשה ללמוד גמרא', והייתי יושב מלמד אותו. ואני הייתי כולה שבועיים בישיבה, כבר מלמד גמרא, למה? לעודד בנאדם! לחזק בנאדם! כל זה נקרא לקדש שם שמיים, וזה הכי חשוב לקדוש ברוך הוא!

ולשים לב לכל מילה בתורה, שאדם יראה למצוא את הקשר שלו איתה, כמו שעכשיו למדנו כמה נקודות מהפרשה, ואיזה לימוד נפלא יוצא מהם. אולי צריכים כל שבוע, ללמוד את פרשת השבוע, לראות איך כל דבר אפשר ללמוד ממנו מסר נפלא.

העלון

לכבוד נשמת הטהרה והקדושה של הצדיק הקדוש אהרן מרדכי ורבי חנן בן פינא זצ"ל.
זמן לעילוי נשמת הצדיק הקדוש רבי יהודה זאב בן רבי יחיאל עבי"ה
זמן לעילוי נשמת חברים הקרובים אבן בן דליה ע"ה ובנות בן רחמיה ע"ה. זמן לעילוי נשמת פענל בת ר' מאיר ע"ה
זמן לעילוי נשמת שלמה בן עמיה ע"ה בתוך שאר כל פטורי ישראל
ולהבדיל לרפאה שלמה של משה בן אידה שיהיה זמן לרפאה שלמה ותגלה של בת שבע בת ימימה שתיחה זמן
לרפאה שלמה וחזרה בתשובה שלמה ב"י ייסורים של כל בני ובנות ישראל בארץ ובעולם
זמן להגלות כל התורמים והתרומות ברחמינות ובשמחות.
לתרומות: 0527161819
לקבלת העלון במייל: elitzur424@gmail.com

טוב ה'! תודה לך בורא עולם! אני מודה לך בורא עולם!!

לא שהוא אומר תודה ובוכה, לא! תודה והוא מתענג! אומר תודה לאט, מיישב דעתו: "תודה! הרי אתה רק טוב! הכל חסד! אתה רואה מה שאני לא רואה! ואתה רוצה שיהיו לי ילדים יותר ממה שאני רוצה שיהיו לי ילדים! ואתה אוהב אותי יותר ממה שאני אוהב את עצמי! לכן אני אומר לך תודה מכל הלב! כי אחרי שאתה אוהב אותי יותר ממה שאני אוהב את עצמי, ואתה רוצה את הטוב בשבילי יותר ממה שאני רוצה לעצמי, ואתה בכל אופן החלטת ככה? בטח יש פה איזו טובה גדולה מאוד! עצומה! שאני אמנם לא רואה אותה, אבל אני מאמין בזה, באמונה שלמה!..."

והמאמין צריך באמת להגיע לכזו אמונה כמו שהוא רואה! ממש הוא רואה את הדבר! וזו העבודה שלנו!

לכן כשאני אומר לבנאדם 'תגיד חצי שעה תודה', מה הכוונה שלי בזה? שבחצי שעה שהוא יגיד תודה הוא יגיע לאמונה!

כי הוא יהיה חייב להגיע לאמונה, אם לא הוא לא יוכל להגיד תודה חצי שעה. כי ימאס לו כבר, הוא יחשוב 'נו, מה? מה אני אגיד תודה?! אבל כשהוא מתחיל לעשות חצי שעה כל יום, הוא מתחיל לדבר עם בורא עולם: "...הרי אתה עושה איתי הכל, הרי אתה אוהב אותי, הרי אתה רוצה שיהיה לי זיווג יותר ממה שאני רוצה שיהיה לי זיווג...", "...אתה רוצה שאני אהיה בריא יותר ממה שאני רוצה להיות בריא. ובכל אופן אתה מחליט שעדיין יכאב לי פה, ופה, וכן יעבור עליי מה שעובר, יש לך את החשבון שלך, ואני מאמין שזה הכל רחמנות שלך שאתה מרחם עליי, ואתה מטיב איתי, לכן אני אומר לך תודה! אני מודה לך מכל הלב על הטוב הזה שאתה עושה איתי!

והבקשה שלי הראשונה, והעיקרית! שאני אאמין בך! לפני שאני רוצה כל דבר אחר בעולם, קודם כל אני רוצה להאמין בך!! קודם כל אני רוצה להאמין בך!! לחיות באמונה! לפני שאני אהיה בריא, אני רוצה קודם כל להאמין בך! קודם כל אני רוצה להאמין בך! לחיות באמונה! כי אם הדבר שאתה מעביר אותי לא מביא אותי לתכלית, שזו תכלית העולם ותכלית התורה, התכלית שלי, אז לא השגנו פה אתה התכלית! העיקר חסר מן הספר! לכן הדבר העיקרי שאני רוצה ממך זו אמונה!! קודם כל

להאמין בך! להגיד לך תודה מכל הלב! זה קודם כל! ואחרי שאני אגיד לך תודה מכל הלב, ממילא הישועה כבר תבוא, פשיטא, אבל עכשיו זה לא מעניין אותי, מעניין אותי עכשיו שתתן לי אמונה! שאני אזכה להאמין באמת הזו, שאתה רק מטיב איתי תמיד! בפרט עכשיו במה שעובר עליי..."

ובאמת אדם שהשיג את האמונה זה בעצמו ישועה עצומה מאוד! אצל המאמין זה לא משנה לו, איך אומר הבעש"ט: "שווייתי ה' לנגדי תמיד", שאצל המאמין הכל שווה, כן לקבל או לא לקבל, הכל שווה! כי ה' לנגדי! ה' שזה הוויה, רחמים, לנגדי תמיד! אני רואה שהכל זה רחמים! הוויה, רחמים, זה לנגדי תמיד! אני רואה שהכל זה רחמים ולכן הכל שווה אצלי!

אמונה! פשוט לחיות את האמונה!

כמה שכלים, דברים ענקיים שה' חנן אותי לחדש בפרשה, אולי בכל אופן נגיד את זה בקיצור, שלא תפסידו. המסר הראשון שכבר שמעתם את זה ממני, מה שכתוב 'זאת חוקת התורה', היה צריך לכתוב 'זאת חוקת הפרה', הפרשה מדברת מפרה אדומה, שתגיד 'זאת חוקת הפרה'. אלא כיוון שהתורה, המטרה של הקב"ה בתורה, שכל דבר שכתוב בתורה אדם ימצא את הקשר של עצמו ושל החיים שלו עם מה שכתוב. גם פרה אדומה, אדם צריך למצוא את הקשר של החיים שלו עם פרה אדומה! פרה אדומה שזה חוק קצת מוזר אפילו, מטהר טמאים, מטמא טהורים. מה זה קשור לחיים של הבנאדם? אבל כשאדם לומד תורה נכון, גם מזה הוא לומד איך לחיות. מה למדים? שכל דבר בחיים יכול לטהר אותך ויכול לטמא אותך, כל דבר!

אתה מתחתן? אתה יכול שהחתונה הזו תטהר אותך, תקדש אותך, תרים אותך! ואתה יכול להתחתן וליפול לגהיני גהינם, ולטומאות נוראות מאוד. אתה אוכל! לבריאות! אתה יכול לאכול, לקבל הארת הרצון, שתהיה כולך רק רצון לה! כולך כיסופים לה! ואתה יכול לאכול וליפול לשינה ברוחניות ובגשמיות... אתה הולך לישון? אתה יכול לישון וללמוד תורה בזמן השינה, הנשמה שלך עולה לשמיים, ולומדת תורה בישיבה של מעלה, ואתה יכול לקום עם חידושי תורה. ואתה יכול לישון ולהטמא בכל הטומאות של העולם בשינה. אתה לומד תורה? זכה נעשתה לו סם חיים, לא זכה? סם המוות, כי אתה יכול ללמוד תורה ולזכות לאמונה! ואתה יכול ללמוד תורה ולהתרחק מהאמונה!

תפילה כזו, מגיע לי שאני אקבל מה שאני ביקשתי...! – מה יש בזה עבירה?! אז ה' חנן אותי להסביר, שלחשוב שבורא עולם חייב לך והוא לא נותן לך, זו הבושה הכי גדולה לבורא עולם.

אם פה עכשיו יעמוד לידנו פה, מליארדר, קוראים לו, בא נגיד 'אברהם מליארדרי'. ומישהו יגיד לו 'אברהם, אתה חייב לי כסף! למה אתה לא נותן לי מה שאתה חייב לי?!'.

איך אברהם יסמיק? אברהם המליארדר! חייב למישהו ולא נותן לו! מילא מישהו עני, יכול להגיד: "תשמע, נכון שאני חייב לך, אבל אין לי לתת לך..." בסדר! מסכן! מבינים אותם.

אבל אתה מליארדר! איך אתה חייב למישהו ואתה לא נותן לו?!

נכון שזו בושה גדולה? זו בושה ענקית! אז אתה חושב שבורא עולם חייב לתת לך משהו, או שמגיע לך משהו, שהתפללת בכוונה וראוי שתתקבל תפילתך, זה פירושו שאתה אומר שה' חייב לך משהו, והוא לא נותן לך. במחשבות האלו אתה מבייש את בורא עולם! שאתה חושב שבורא עולם חייב לך משהו. ואתה לא מאמין בבורא עולם!

כי בורא עולם איפה שהוא יכול לתת, בשמחה הוא נותן! כי זו השמחה שלו הכי גדולה!

השמחה של הקב"ה זה רק לתת! רק להשפיע! אם יש רק איזה כיוון שהוא יכול לתת משהו, אין תענוג לקב"ה יותר מזה!

וכשאתה חושב מחשבות של עיון תפילה זה כמו שאתה אומר שבורא עולם חייב לך והוא לא רוצה לתת לך.

התפללת בכוונה, מה אתה צריך לחשוב על זה? בורא עולם יחליט.

זה שהתפללת בכוונה זה בעצמו חסד! אז תגיד 'בי"ה! בדרך כלל אני לא מבין בכלל מה שאני אומר בתפילה, והיום בי"ה בורא עולם השפיע עליי שפע, התפללתי בכזו כוונה! רק על התפילה הזו אני כבר אסיר תודה!'.
ועכשיו אנחנו עוד פעם חוזרים – למה הכל חסד? כי אין עוד מלבדו! אין אתה בכלל! מישהו יש לו משהו מעצמו?! הכל מבורא עולם! מי הקדימני ואשלם! הכל מתנה מבורא עולם!

ואדם חושב 'טוב, ה' לא חייב לי, לא מגיע לי, הכל זה חסד של השם', אבל הוא חושב כאילו הוא איזה מסכן אחד, ובורא עולם עושה חסד עם המסכן הזה.

לא, זה לא נכון, וזו לא הכוונה של החסד שדיברתי עליו, וזה לא הכוונה ב'לא מגיע לי כלום וה' לא חייב לי כלום'.

הכוונה שבורא עולם לא חייב לאף אחד כלום! גם לאברהם אבינו! לאף אחד הוא לא חייב כלום! הכל חסד! מאי עד תי! הכל זה חסד! התפללת? ה' עשה איתך חסד. למדת תורה, באת לשיעור? ה' עשה איתך חסד שבאת לשיעור, ועוד איזה חסד עשה איתך, ישתבח שמו לעד.

אתה מאמין? ה' עושה איתך חסד שהוא נותן לך אמונה. זו הכוונה! לא שהכוונה 'לא מגיע לי כלום, ואני לא שווה כלום, ה' עושה איתי הכל בחסד', כמו מסכן.

לא! ה' אוהב אותך! והוא רוצה לתת לך מתנות אין סופיות! **רק תדע – שהכל זה חסד! ותגיד תודה על כל דבר! ותדע שהחוב שלך של התודה גודל משניה לשניה, כל שניה אתה חייב לבורא עולם עוד כמה תודות.**

אמרת תודה על הזקן, בשניה הזו? לא. אמרת תודה על החיוך? אוהו, החיוך! אתה חייב מאה שנה תודה על החיוך. על הכיפה אמרת תודה? זהו, אתה רואה כמה חובות יש לך, והחוב שלך רק הולך וגודל.

ועכשיו מובן מה שכתוב בליקוטי מוהר"ן, ששעשוע עולם זה להגיד תודה! כי אדם שמגיע לעולם הזה, כל שניה הוא צובר חובות של תודה, כי על כל נשימה צריכים להגיד תודה, כל שניה! נשימה – תודה! עוד נשימה? תודה!

וכשאמרת תודה על הנשימה לא אמרת תודה על הכיפה, וכשאמרת תודה על הכיפה לא אמרת תודה על הזקן. בקיצור החוב גודל וגודל. ואדם שחי 120 שנה מגיע לעולם הבא עם חובות של מליארדים של שנים להגיד תודה. ואז בעולם הבא, השעשוע שלו, שהוא זוכה שיש לו אפשרות עכשיו, רק להודות! זה שעשוע עולם הבא.

וכשאדם נהנה להודות פה, בשבילו זה עולם הבא להודות. אבל כשאדם זה לא תענוג בשבילו, אז הוא עדיין רחוק מעולם הבא. כי להתקרב לעולם הבא בעולם הזה זה כשיש לך תענוג להודות. שאתה נהנה, לשבת להגיד תודה, 'תודה שאין לי ילדים עד היום! איזה

דיבורים ציתוך שיעור השבועי של הרב שלום

החברך

את עמו ישראל

בשלוש

יתכנו טעויות בשל חרופת הכתיבה

ארוש שלי"א

נא לא לקרוא בשעת התגילה והקריאת התורה / העילון ביקודי לזכותו של פורתו הרב שלום פן יצפה שיחיה ויאריך ימים בפריאת אתנה עד פאה וצרים שנה

[הערות העורך: המשך השיעור משבוע שעבר]:

האמונה זה שכל עצום! אז מה אתה מתפלא שהרב שלך חסרה לו אמונה? מה אתה בא להגיד שהרב שלך כבר השיג את כל השכל של התורה? זה השכל הכי גדול של התורה, האמונה. אל תבלבל, הרב שלך הוא אדם חשוב, ויקר, וגדול מאוד, אבל אתה רואה שפה הוא לא נתן לך עצה נכונה, כמו שכל פעם אני שומע, באו אליי ואמרו לי שאיזה רב אמר להם, ה' ישמור, אני לא רוצה להוציא מהפה שלי מה שאמר להם, והם מסכנים מפוחדים מאוד, ובאו אליי, אמרתי להם: "הכל בטל ומבוטל! ואתם תצליחו! ויהיו לכם ילדים טובים!". הוא אמר להם דברים לא טובים, לא משנה מה בדיוק הוא אמר. רק אנחנו מדברים מהעניין הזה, להסביר, שהאמונה זה השכל הכי גדול של התורה, לכן, תדע, אל תתבלבל לחשוב שהרב שלך הוא כבר השיג את כל השכל של התורה, ובפרט את השכל הכי גדול של התורה, אל תתבלבל.

והשכל שאני רוצה ללמד אותכם זה שכל שהי לא חייב לנו כלום, ולא מגיע לנו כלום. אבל הבנתי שאנשים לא קולטים את המסר הנפלא שיש בזה, מסר עצום ונפלא מאוד.

החונן לאדם דעת חנן אותי להסביר – קודם כל **תדע, שבורא עולם ברא אותך כי הוא אוהב אותך, והוא רוצה להטיב לך, להטיב לך בעולם הזה, ולהטיב לך לנצח נצחים! לנצח נצחים הוא רוצה להטיב לך! לתת לך מתנות, אוהו, מתנות שלא נגמרות. בשביל זה הוא ברא אותך, הוא ברא אותך כי הוא אוהב אותך! הוא רוצה להטיב לך!**

זה האי' ב' של הקשר עם בורא עולם. עכשיו כשאתה יודע את זה, תדע שהכל זה חסד! זה לא בגלל שבורא עולם חייב לך משהו, או שמגיע לך משהו, רק הכל זה חסד, הכל חסד!

בורא עולם אפילו לאברהם אבינו לא חייב לתת לו כוס מים! אפילו לאברהם אבינו! מה אתם אומרים? אפילו למשה רבנו, הוא לא חייב, הכל חסד. כי מאי עד תי' – זה הכל חסד!

בואו נסביר לכם, המילה 'חסד' והמילה 'אין עוד מלבדו' זה שווה. אין עוד מלבדו פירושו חסד! כי אם אתה אומר שבורא עולם חייב למישהו זה פירושו שיש עוד מציאות חוץ מבורא עולם.

אבל אין עוד מלבדו! אין עוד מלבדו!! אין שום מציאות של אף אחד בעולם חוץ מה'! לכן הכל חסד!

בורא עולם ברא את כולם, ללא יוצאי מן הכלל, גם את משה רבנו, זיע"א, אברהם אבינו, וכו', את כל הצדיקים, בחסד. והכל היה חסד! זה שזכו להיות כאלו צדיקים? זה גם חסד! למה היה להם משהו מהכח שלהם? גם האמונה זה חסד מה'! גם השכל זה חסד מה'! גם החכמה בינה ודעת זה חסד מה'. וגם כל כח שיש לבנאדם זה חסד מה', שום דבר לא מהבנאדם.

למה משה רבנו יכול לחיות ולהרגיש שהאיש משה עניו מכל האדם? שהוא מרגיש שהוא האדם הכי קטן בעולם! למה? כי הוא יודע שהכל חסד! יש לי משהו מעצמי? משה רבנו יודע ששום דבר לא שלו, רק הכל חסד!

למה משה רבנו יכול להתפלל, בסוף ימיו! אחרי כל מה שהוא עשה, ולבקש מה' יתברך: "תן לי מתנת חינוך"? ואני מבטיח לכם שמה רבנו התפלל בכוונה, מבטיח לכם!

והגמרא אומרת שאחד מהדברים שאדם נכשל בהם זה עיון תפילה, שאחרי שאדם התפלל בכוונה, הוא חושב 'פשוט! מגיע לי שאני אקבל'. הגמרא במסכת בבא בתרא, דף ס"ד עמוד שני, אומרת שיש שלשה עבירות שאדם נכשל בהם בכל יום. אחד מהם זה היראה עבירה, השני עיון תפילה, והשלישי אבק לשון הרע.

אז באמת שאלתי, מילא היראה עבירה, ברור שזו עבירה, כמו שאמרו חז"ל שקשים היראה עבירה יותר מהעבירה בעצמה.

אבק לשון הרע? פשיטא שזו עבירה.

אבל עיון תפילה?! למה זו עבירה?! מה יש בזה? אדם התפלל בכוונה, ממש בכוונה! ובהתלהבות! ובאריכות! ובהתעוררות! ואחרי שהוא התפלל בכוונה, הוא חושב 'טוב, אחרי

גן הדעת חידושים לפרשת שבוע

פנינים חסידות ברסלב

הצדיק רבי פנחס נכדו של הצדיק רבי פנחס מקארץ זצ"ל היה פעם באיזה גרית מילה וכבדו אותו בסנדקאות, ואז עמד שם אחד ודבר נגד רבנו ואנשיו. תכף נעמד והכריז עליו בכפי כל הקהל שהוא בנדי וחרם, ואלצו ללקח ולקבל זיפה קדין הקבצה תלמיד חכם. (שיש"ק ה - קע)

הבחינו פרבי אברהם בן רבי נחמן ז"ל שהיה זהיר קאד בדרבניו שהיה קדור עם כל אחד לפי ערכו ולא דבר גבוהה אם אנשים שלאו פר הכי היו, ואדרבא לאנשים שקטנים במעלה היה יורד למדרגתם לדבר עקבהם ולעודם ולהזקם בדרגתם הם. (שם ה - קפג)

המלכות הם בחינת תורה ותפילה, נעשה ונשמע, התפארת היא התורה בחינת "נעשה" והמלכות היא התפילה בחינת "נשמע" (ל"מ כ"ב) וצריכים כידוע להקדים נעשה לנשמע, לקיים מה שיש בכוחו בבחינת הגולה, ולהתפלל להשיג הנסתר מאתנו, ומזה הטעם קודם הבן שהוא בחינת תורה, לבת שהיא בחינת תפילה. וכן אמר הרמב"ם שהציווי בכל התורה "ולמדתם ועושיהם" שהחכמה קודם המעשה, והתלמוד הוא שמביא לידי מעשה.

הטוב מזה לכל אחד ואחד בחלק הנכסים שמושיג בעולמו. ומתנתו המבורכת היה ראוי שתמשך לעולם לאשר יתנה לו, אם לא כי מחטא הקדמוני נקנסה מיתה בעולם, אינו בדין להיות הפסק למתנת האל המבורכת, אלא מן הראוי שימשך השפע אותו קיבל אדם זה לבניו ולבנותיו. ואם בניו או בנות לא היו לו, ראוייה ברכת השם שתשוב אל הקרוב אליו. כי זאת הברכה שזכה בה, או שזכותו גרמה לו, או שזכות אבותיו, או עם הקרובים לו ביותר למד כישרון המעשה שזכה עמו לנכסים. ולכן בהסתלק הוא וזרעו מן החטא, ראויים הקרובים שסייעו אותו לזכות, להיות קודמים בהם לכל אדם.

ויש בעניין סדר הקדימה סוד גדול הנלמד מארבע אותיות שמו הגדול, כי האות יוד היא כנגד האב, והאות הא היא האם, האות ווא היא הבן, והאות הא השניה היא הבת, וכמו שבשמו הגדול החכמה שהיא בחינת זכר קודמת לבניה שהיא בחינת נקבה, והתפארת שהיא בחינת זכר קודמת למלכות שהיא בחינת נקבה, כך גם בדיני ירושות קודמים הבנים לבנות.

זה שאמר הכתוב "ה' בְּחֶקְקָה יִסַּד אֶרֶץ, פֶּן שָׁמַיִם בְּתַבִּינָה" (משלי ג) ללמדנו, שבסדר ההשתלשלות, החכמה קודמת לבניה, כי החכמה מייצגת את הכח לשאול שאלות, בחינת כח מה, המברר מהות הדברים, ואילו הבניה מוציאה תובנות חדשות מהמידע שכבר נתקבל, לכן החכמה קודמת לבניה, ומה שהתפארת קודמת למלכות, כי התפארת

יש בסדר נחלות שלושה עיקרים המהווים יסוד להבנת כל דיני ירושות. הראשון, כאשר הולך אדם לבית עולמו בניו קודמים לכולם בירושת נחלתו. ואם אין לאדם זה לא בנים ולא בנות תשוב הירושה אל אביו. השני, כל הזוכה בירושה, אם הוא בחיים, הוא יורש את חלקו, ואם נפטר, נכנסים יורשיו במקומו לרשת את חלקו. שליש, הזכרים קודמים לנקבות כשקורבתם למת שווה, ואם השאיר האב בן ובת, והבן נפטר והשאיר בן ליורשו, הוא קודם לבת, על אף שהוא נכד והיא בת. והסדר בקצרה הוא, הבנים, הבנות, האב, האחים, האחיות, אבי אביו, אחי האב, אחות האב, שאר קרובים.

ומצווה עלינו לעשות ולדון בעניין הנחלה כאשר דנה התורה, ובין אדם יכול להוריש למי שאינו ראוי ליורשו, ולא לעקור ירושה מן היורש, אף על פי שזה ממונו. ואין התנאי מועיל בירושה, בין שציווה והוא בריא, בין שהיה גוסס, בין בעל פה בין בכתב, אינו מועיל שום תנאי לשנות על הכתוב בתורה. לפיכך האומר, 'בני בכורי לא יטול כי שניים', או האומר 'בני לא יירש עם אחיו', 'בתי יירש במקום בני', לא אמר כלום, שהוא מתנה על הכתוב בתורה, ואף על פי שכל המתנה על מה שכתוב בתורה בדבר של ממונו תנאו קיים, כגון המקדש אישה על מנת שאין לה עליו מזונות ולבושים, בדיני ירושות לא מועיל תנאי משום דכתיב בה 'לחקת מושפט (רמב"ם נחלות)

ומשושי המצווה, שיתבונן אדם כי העולם ביד אדון הכל המשגיח על כל בריותיו, וברצונו וחפצו

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הסכרדי: *3030

מנהגי בין המיצרים (חלק א')

מערכת בין המצרים סימן א' אות י' ובספר ארחות רבנו (על הרב קניבסקי זצ"ל חלק ב' עמוד קנט) מובא שהרב לא נתן לילדים לנסוע לים בבין המצרים משום סכנה. ואם נכנס במקום שאינו עמוק שיכול לעמוד שם מותר לכתחילה. תשובות והנהגות (חלק ב' סימן רמג) ואין חילוק בכל זה, בין אם הלך לים לפני בין המצרים או לא. אשרי האיש (חלק ג' פרק ס"ח אות כא) ואור לציון (פרק כ"ה אות ה').

אין חשש בטיסה במטוס בימי בין המצרים, אולם ראוי להמנע בתשעת הימים במידת האפשרה מן הגרש"ז אויערבך זצ"ל (הליכות שלמה פרק י"ד אות כ').

אם הולך לצורך מצוה הנצרכת דוקא בימים אלו, אין לחוש לסכנות הנ"ל, משום ש"שומר מצוה לא ידע דבר רע". התעוררות תשובה (סי' שמה).

יש אומרים שיש להמנע מהליכה לטוילים בכל ימי בין המצרים. שדי חסד (חלק ה' פאת השדה מערכת בין המצרים סימן א' אות י'). ולמעשה עד ר"ח אב ניתן להקל, אלא שבכל אופן יש למעט בזה מחמת אבל של ימים אלה. שו"ת שבט הלוי (חלק י' סימן כ"ו).

לשמעו אמונה כל יום כל היום
קו האמונה 02-6444250

זה ויש מקילים בתוך העיר.

ב. הורים יזהרו שלא יכו את ילדיהם בשעות אלו, מפני שיש חשש סכנה בדבר. וכן המלמדים תלמידים יזהרו שלא להכות התלמידים אפי' ברצועה קלה.

ג. יש להזהר בימים אלה שלא ללכת ברחוב בין חמה לצל, ומכל מקום כל הקפידיה היא דווקא במי שהולך כסדר בשביל שהוא בין החמה לצל ולא כשעובר באופן אקראי בין חמה לצל המצויה בדרך. מרן הגאון הרב חיים קניבסקי שליט"א (קרא עליו מועד פרק ב' אות יט).

ד. בימים אלו יש להקפיד יותר משאר ימות השנה מהליכה למקומות שיש בהם חשש סכנה. מקור חיים (אות יז).

ה. ראוי להמנע מעשיית ניתוח (שאינו דחוף) בימי בין המצרים. ואם הדבר קשה עכ"פ יש להקפיד מר"ח אב, ולכלל הפחות משבוע שחל בו ת"ב. מרן הגאון הרב שמואל וואזנר זצ"ל (מבית לוי בין המצרים אות י"ב).

ו. מן הדיון מותר לרוחץ בבריכה ובים בימי בין המצרים אור לציון (חלק ג' פרק כ"ה אות ה'). ויש אומרים שצריך לחשוש בזה משום סכנה אף בימים אלו. ויש חוששים מהליכה לים בימים אלו מפני הסכנה. שדי חסד (חלק ה' פאת השדה

הימים שבין שבעה עשר בתמוז לבין צום תשעה באב, נקראים ימי "בין המיצרים" מה המקור לכך?

ימים אלו נקראים על שם הפסוק (איכה א' ג) "כל רודפיה השיגוה בין המיצרים".

ואמרו חז"ל (במדבר איכה שם) שהם הימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב, שבהם נכנסו האויבים לירושלים, ופרעו פרתוע ישראל, עד יום תשעה באב, שבו החריבו את בית המקדש. ולכן נוהגים כמה מנהגי אבל וצער מיום שבעה עשר בתמוז עד אחר תשעה באב. חזון עובדיה (ה' תענית עמוד קכח) וע"י בירושלמי (תענית פרק ד' הלכה ה').

אלו דברים צריך להיזהר שלא לעשותם בימים אלו מחשש סכנה?

א. יש להיזהר שלא ללכת במקום שמם מתחילת שעה רביעית של היום (בסביבות שעה 10.00 בבוקר) עד סוף שעה תשיעית (בסביבות שעה 16.00) מפני קטב מרירי, שהוא שד השולט בימים ההם מדרש רבה (איכה רבתי פרשה א' אות טט). ולכתחילה יש להיזהר בזה גם בתוך העיר אם המקום שמם. כך משמע ממסקנת דברי החזון עובדיה (עמי קכח) וע"י שם שהביא מחלוקת הפוסקים בדבר

מאמר ראש הישיבה -המשך-

אמת שהתאמתה אצל האדם שזה רצון ה' - עם כל זאת, כלפי חוץ נדרשת מידת השלום בדרך של "אוהב שלום ורוף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". הרבה אהבה, הרבה חמימות, הרבה כף זכות, הרבה לחפש ולמצוא נקודות טוב, להסביר בנעם במאור פנים ולקרב.

שביל הזהב בשלום בית

זה נכון ונצרך בכל תחום, וביותר בתחום של שלום בית.

הרבה אנשים טועים וחושבים שמה שאני כל כך מעודד ומעורר על נושא השלום, זה אומר חלילה, להקשיב לבן או בת הזוג בכל מה שגיד, גם אם זה נוגע לעבור על התורה חס וחלילה. ואני רוצה להבהיר את זה בצורה הברורה ביותר שחס וחלילה וחס ושלום לחשוב כן!

לעבור על התורה זה אסור בכל מצב וזה ההרס הגדול ביותר לבית ולאדם.

ועם כל זאת, זה בשום פנים ואופן לא אומר לחשוב שכן או בת הזוג הוא אייב ה' ולצאת כנגדו במלחמת חרמה. כמו שאסור לעבור על התורה, כך גם אסור להשפיל ואסור לבזות ואסור לשלם רעה תחת טובה, וחיבים לכבד בעדנות ובהערכה.

וחיבים להבין שיש כאן "צד שני" שקשה לו, ועובר עליו מה שעובר עליו, ובזמן הזה נכון שהכי קל לדחות אותו ולהאשים אותו, אבל ה' רוצה שנבין את הצד השני ולא נתגאה עליו, שנדע שגם לנו זה יכול לקרות, וה' מרחם עליו ושומר עליו, ומה שה' באמת רוצה מאתנו זה שדווקא נכשיו נרחם ונעזור לצד השני לצאת מהקשיים.

איך עוזרים לצד השני? רק בדרכו של אהרן, וכמו שכתבנו: בקנאת ה' כלפי עצמנו פנימה, שלא לעבור על הסעיף הקטן ביותר בשולחן ערוך - ומצד שני באהבה ובשלום, בכך זכות ובהרבה סבלנות כלפי חוץ.

קנאות פינחס של דורנו

שביל הזהב הזהב הזה הוא הדרך הנכונה לשלום בית, אבל הוא גם נכון לכל הנושא של קירוב רחוקים. קירוב רחוקים הוא המלחמה וקנאת ה' צבקות של דורנו, ועם כל זאת צריכים לדעת את הדרך הנכונה לעשות זאת. זו מלאכה מורכבת אבל בהחלט אפשרית לכל אחד.

מצד אחד חייבים לצאת לעם ישראל ולקרב באהבה, אבל מצד שני חייבים לשמור על הבית, וחיבים לשמור מכל משמר שלא לצאת מגדרי התורה כחוט השערה. חייבים לאהוב כל יהודי, וכל זאת בלי ללמוד כלום ממעשיו שעדיין לא עולים בקנה אחד עם דרך האמת, ועל כך ברצוני להרחיב בעזרת ה' בשבוע הבא עליו לטובה.

ויהי רצון שלא נעבור על רצון ה' כהוא זה ונזכה למידת השלום באמת בביתנו ובכל עם ישראל, וכולם יחזרו בתשובה מתוך שלום ואהבה, בלי מגיפות ובלו צרות ובלו אסונות, ונזכה לגאולה השלימה במהרה בימינו, אמן.

ה' עוז לעמו ייחן, ה' יברך את עמו בשלום.

בברכת שבת שלום ומבורך-

אוריאל

סיפור לשולחן שבת

צדיק ברזל

לשמע דבריהם על "מגזים" אימתניים שנוחתים על העיר ומטילים בה שריפות ענק והרג רצחני, הניף הרב את ידו בביטול. בו במקום נטל את מקלו, אמר מה שאמר ועשה מה שעשה, ולאחר מכן החווה באמצעות מקלו קו דמיוני בקשת עגולה מאווירה של טבריה לכיוון הכינרת, שמימיה הרגועים ניבטו מאחוריו.

מאותו הרגע והלאה - כל אבן שנורתה לעבר טבריה, עשתה את דרכה בקשת אדירה ורחבה היישר אל מימי הכינרת בלא שתגרום נזק ואפילו לא בהלה...

תושבי טבריה יצאו מחויכים ושלווים לרחובות העיר, והביטו במופע החינם שסיפקה להם "כיפת הברזל" השמימית של הצדיק רבי חיים הקדוש.

כ כ ל
ו ה ת ר ח ב ו
ח י ו כ י ה ש
ש ל
ע ל ה מ פ ל ס
ו ה ז ע מ ב ל ב ו
ה ר צ ח נ י
ש ל מ ו ש ל
ה ס ו ר י ,
ש נ ו כ ח
ש פ ג י ע ו ת י
ה ד ל ו
מ ל ר ז ע
ח ו ר ב נ
ו א ב ד ו ת
ב ע י ר , ל א ח ר
ד ר י ש ה
ח ק ר ר ה
מ א ו מ צ ת

נדע לו שאיש אלוקים יהודי עשה מה שעשה וכדורי המוות שלו אינם יעילים במאומה. הוא מבזבז את זמנו לריק.

מיד שלח המושל הסורי נציגים מוכבדים עם הסכם הפסקת אש לתושבי טבריה, ובאותו רגע שהללו הסכימו לקבלו מידיו - לא לפני שהבטיח להם שקט ושלווה בהן צדקו - עשה המושל האכזר והתקח את דרכו לבית מדרשו של רבי חיים על שפת הכינרת.

בכניסתו גחן והשתטה מלוא קומתו לרגלי הצדיק ונשק את שולי מעילו. "אם אדם קדוש כזה שורה בתוכם", אמר לטבריינים שהופתעו מרפיסותו של האכזר במושלי הסביבה, "עפר אני תחת כפות רגליו". מספרים, שמאז והלאה נקבע שמו של רבי חיים כ"אבו-לעפיה", שמשמעותו "השולט על האש"...

פחד ובהלה-רבתי שררו ברחובות טבריה העתיקה, יהודים כגויים התרוצצו בפחד וניסו לנחש מה ילד יום. שליטה של סוריה, שנודע בעריצותו הרבה, הודיע שהוא מתכונן לכבוש את טבריה ולהפוך את כל תושביה לעבדי-עולם. שמועות על אכזריותו של המושל כבר נכפזו מפה לאוזן והזועות התעופפו במרחבי הדמיון בחוסר שליטה.

לאט לאט קיבלו תרחישי האימה מעוררי החלחלה מסוג-אמת, ורק אז התברר לטבריינים שמצבם חמור הרבה יותר משמועות בעלמא.

הימים היו לפני כארבע מאות שנה, ומושל סוריה העריץ גייס לרשותו טכניקה שאמנם כבר הייתה בעולם - בימי הרומאים, אבל דרשה תחום רב ומיומנות גדולה: הטלת אבני-קלע אדירות ממדים

כשעל גבן לפידי אש, בו ער'ים, שיעודו להרוג, ל ה צ י ת , ש ר י פ ו ת , ו ב ע י ק ר : לגרום לכניעה מוחלטת ומהירה.

ה א ב נ י מ
ה ר א ש ו נ ו ת
א כ נ ח ו ל ל ו
ה ר ס ע צ ו מ .
ט ב ר י ה ש ל
א ו ת מ י מ י מ
ס ו ק פ ת
ה י י ת ה ח ו מ ת
א ב נ מ ש ל ו ש ת
צ ד ד י ה ,

ומצידה הרביעי הייתה הכינרת חומתה. מושל סוריה החליט אפוא להתמודד מול חומות אבן מאשר לגרום לחייליו להסתבך במימי הכינרת ולהפסיד בקרב. גורם אחד לא לקח המושל הסורי בחשבון: רבי חיים אבולעפיה.

רבי חיים אבולעפיה הראשון, שבאותם ימים עלה מארצות הגולה לשכון בארץ ישראל, החליט לקבוע משכנו על שפת הכינרת, שם בבית צנוע ובישיבה שהקים למד ולימד תורה בקדושה ובטהרה.

ביום הראשון לקרב שמע הרב זעקות מחרשות אוזניים, קריאות לעזרה וקולות בהלה. הדבר הפריע לתלמודו והוא יצא מבית המדרש ושאל את העוברים ושבים מה מתרחש בעיה, כי כן היה הרב שקוד על תלמודו בפרישות רבה ומנותק לחלוטין מן העולם הזה.

שלום הבית שלי

הרב שלום ארוש שליט"א

הסדרה לשלום הבית
052-2240696

אם גם לכם "בגן השלום" ו-"חכמות נשים"
שינה את החיים
שתפו אותנו: al5308000@gmail.com

פתרון אמתי

אם האשה מרגישה שהבעל הוא לא חבר שלה, והוא לא מדבר איתה, וחסר לה יחס ממוני, ולכן היא חייבת איזו חברה לדבר איתה, שהרי הבדידות קשה מאד, ולכאורה היא צודקת, עדיין היא צריכה לדעת שלהביא חברות זה לא פתרון, כי זה הרס הבית במאה אחוז.

בעיות שנשארות בבית, אפשר לתקן, אך מרגע קשה מאד לתקן אותן- הלכלוך כל עוד הוא "נשאר בבית" ניתן לכבסו, ברגע שהוא נודע בחוץ, כבר אי אפשר לכבסו...

לעבודת ה', או מהזמן שצריך להיות מוקדש לבית, לילדים, למטלות השונות, בקיצור - למהלך החיים הבריאי. למי יש זמן בכלל לבלות עם חברים? ובפרט גבר שאין לו מסגרת, או אשה כזו שאין לה מסגרת, היא יכולה לבזבז כך את כל היום. וכי אין לה מה לעשות? גם לאשה עצמה זה גורם לנזק.

היא מאבדת את עצמה עם החברות. מאבדת את החיים שלה. מאבדת את הילדים. מאבדת את הזהות. מאבדת את ההתבודדות, את התפילה, את הלימוד - את הכול.

העולם אומרים: "ביתי מבציר", אבל גבר שמכניס חברים הביתה, או אשה שמכניסה חברות הביתה, כבר אין להם מוצא.

כל זמן שלא תביא חברות, היא סובלת אמנם, אבל אפשר יהיה לטפל בבעיה טיפול שורש, למצוא עזות שיכולות באמת להועיל ולפתור את הבעיה, כגון ללכת ביחד לרב שילמד אותם איך לחיות ביחד, והיא תספר לרב על הבדידות שלה, שלכן היא רוצה חברות, ואז הרב יסביר לבעל שצריך שייתן יותר לאשתו וכו'. אבל אם היא תביא חברות - כבר יהיה קשה לעזור לה.

זה נכון לכל אדם: לא טוב לבזבז את זמנו על חברים. צריכים, כמובן, להיות בקשרי חברות עם כולם, אבל לא כזו חברות שנוטלת מהזמן החשוב

הכול נעשה חשוף. כל יודעות את המתרחש בביתה. את מצבה הכלכלי וכו'.

כל מיני בעיות שיש לה מתפרסמות, בעיות שאלו

היו נשארות בבית, היה אפשר לתקן, אך מרגע שנעשות נחלת הכלל, כבר קשה מאד לתקן אותן. במלים אחרות: הלכלוך כל עוד הוא "נשאר בבית" ניתן לכבסו, ברגע שהוא נודע בחוץ, כבר אי אפשר לכבסו...

בליקוטי הלכות כותב רבי נתן, שהבית הוא "רשות היחיד" והחוף הוא "רשות הרבים". וידוע שרשות הרבים היא מקום שלילת החיצונים.

לכן עיקר הקדושה היא בביתו של האדם. ומעתה, אשה שמכניסה חברות לביתה, הבית נהפך ל"רשות הרבים" - רשות החיצונים ר"ל.

לכן, אף על פי שהיא צודקת בטענותיה שהיא צריכה חברה, אבל כאמור לעיל, החברות הן לא העצה לפתרון הבעיה שלה, אלא צריכים לעשות טפול שורש ביחסים שבינה לבעלה.

זה חוזר גם לעניין הטלפונים. יש נשים שבאמת לא מביאות חברות הביתה, אבל מבלות זמן רב בטלפון עם חברות ועם משפחה.

אשה צריכה להיות חכמה להפנות את כח הדבור שלה לתפלה, וזה לא משנה שלא באות חברות, כי השיחות הן אותן שיחות, ויש בהן את כל הקלקולים הנ"ל. אשה צריכה להיות מרוכזת בבניית הבית שלה, שתראה שתהיה לה חיות כשהיא עושה את שליחותה ותפקידה, ולא תחפש חיות כזו דמיונית בחוץ.

לאורם נלך

הילולא דצדיקיא

ר' משה קורדובירו זצ"ל
הרמ"ק
כ"ג תמוז

גם תמצות משיטות הקבלה של הראשונים, דן בהן , ומכריע ביניהן. כמו כן חיבר הרמ"ק פירוש לספר הזוהר ולספר יצירה בשם "אור יקר". הוא חיבר ספר מוסר בשם "תומרו דבורה" המיוסד על י"ג מידות.

בכ"ג בתמוז, שנת ש"ל, נצחו אראלים. בן ארבעים ושמונה שנה היה רבי משה קורדובירו, כאשר החזיר את נשמתו אל

מקור מחצבתה במרומים. את פרי יגיעו עלי אדמות, ספרייה שלימה של כתבים, הוא השאיר בידיהם הנאמנות של אלמנתו ובנו גדליה, בן השמונה - שמהם הופיעו יצירותיו אחרי שנים. אחרי ארונו הלכו רבותיו: גיסו ר' שלמה אלקבץ, אשר לפני עשרים ושמונה שנים הכניס אותו אל היכל הקודש של הקבלה; ורבו הקשיש, גדול הדור והדורות, ר' יוסף קארו, שהספיידו ליד קברו, וכה אמר: "כאן נגזר ארון התורה".

כן היה בין קהל המלווים איש בגיל השלושים, שהגיע לצפת לפני חדשים מספר, ועוד הספיק ליהנות מאור תורתו של הנפטר, ואף ראה בו סורו ורבו. הוא היה בעל עיניים זכות, שניתן להן לראות מה שלא ראו עיני אחרים. ואף כאן, בלכתו אחרי מיטת רבו, הוא ראה: "עמוד ענן שהולך לפני ארונו". ועל תורת רבו אמר: "משה אמת ותורתו אמת בעולם הבלימה!". זכותו תהא מגן וצנייה עלינו אמן

רבינו משה קורדובירו זצ"ל זיע"א
חי בן השנים ה'רפ"ב - ה'ש"ל, מחשובי מקובלי צפת ספרי קבלה ורבו של האר"י ז"ל.

הרמ"ק נולד בשנת רפ"ב. מקום לידתו אינו ידוע, אך שם משפחתו מועיד על כך שמוצא משפחתו מהעיר קורדובה בספרד. הוא גדל וגר בצפת, למד תלמוד והלכה אצל מרן רבי יוסף קארו. התחתן עם אחותו של רבי שלמה אלקבץ ובגיל עשרים החל בלימוד קבלה אצל גיסו. הוא היה אחד מארבעת הרבנים שנסמכו בידי מוה"ר בירב. לאחר מספר שנים החל לשמש כראש ישיבה בצפת. בין תלמידיו נמנו רבי חיים ויטאל, לימים עורך כתבי האר"י, ורבי אליהו די וידאש, מחבר הספר ראשית חכמה.

עם הגעתו של רבינו האר"י לצפת נתחבר אליו רבינו הרמ"ק, ושניהם העמיקו בחכמת הנסתר, והשפיעו זה לזה שפע רב. מהיום ההוא הייתה ברית אהבה כרותה בין האר"י ובין הרמ"ק הלימוד בספריו של רמ"ק לא פסק גם היום, ויש המחשיבים אותו לימוד מקדים לקבלת האר"י, או מעין הרחבה וביאור.

הספר שאיתו מזהה הרמ"ק הוא פרדס רימונים, המבאר את שיטתו בקבלה. בספר זה מביא הרמ"ק

בס"ד

חדש! חדש! חדש!

זמירות נועם שבת

חיזוקים באמונה מאת הרב שלום ארוש

זכות גדולה להפיץ במליונים!!

להזמנות:
052-2240696

ילדון הידודון

בין הפותרים יוגרלו מתנות

חידה: על איזה חלק מהעם לא נגזרה גזרת המרגלים ומדוע?

תשובה פרשת חוקת: משה רבינו עשה את נחש הנחשת, וחזקיהו המלך כתת אותו (מלכים ב' י"ח) ובמסכת ברכות (ז') מבואר שהכמים שיבחו אותו כי העם עשו סוזה עבודה זרה.

הזוכה: יענקי בודיק, ביתר עלית.

פתרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-

תמוז | העלם והסתרה

השם תכנן לך את החיים הכי טוב שאפשר שלא תמיד התמונה שלמה

לקבלת מסרים מחזוקים: 052-6672221

יש לך סיפור תודה?

המערכת תשמח לפרסם אותו

al5308000@gmail.com

סיפורי תודה

אמרת תודה ונושעת?

ה'לא יצלה' שהצליח

הוא רוצה את מה שהוא רוצה, אבל אם הוא מאמין, הוא רוצה ובטוח שהכל מאת ה' יצא. ה' עשה - זה טוב! אני לא מבין ולא יודע, אבל ה' יודע מה שהוא עושה, והוא יתברך עושה רק טוב. אין רע בעולם.

אבל אדם חסר אמונה, הוא מחליט שהה לא טוב, והוא מתעצבן ודואג: 'פטריו אותי מהעבודה, מה יהיה?' ולא רק זה שהוא כופר בהשגחה הפרטית, אלא זה מביא אותו לעשות עוד ועוד עברות - כעס ולשון הרע וקוללות, וכי יודע לאן יגיע. כמו ששומעים לצערנו הרב מעשים של כל יום כמעט.

לעצת זאת, מי שהוא בעל אמונה, פחה מקוונת הוא עושה כשמוקבל באמונה את מארעותיו! מלבד עצם מקונת האמונה שהיא תכלית ביאתו לעולם ואין שיעור למעלתה, שבזכותה הוא תמיד שמה בהלכה, ומשפחה את בני ביתו וכל הסובבים אותו, הוא עוד זוכה להעביר על מדותיו ולהציל מעברות המוראות, והוא עוד מסתיק דמים מעל כל העולם כולו, וזוכה להשיג את אור ה' ולגלות את סוכות ה' בעולם, ולהשרות שכונתו ויתברך בעולם הזה ועוד ועוד...

היה מיליארדר אחד שלא ידע אפילו לכתב את שמו, והיה חותם על הצ'קים בטבילת אצבעו בדי. יום אחד הפזינה שלו העיזה ושאלה אותו, פיצד זה יתכן שמייליארדר כמוהו לא יודע אפילו לכתב, ואיך הגיע למה שהגיע להיות עשיר כזה מצליח וכי? אטר לה: 'אדרבה, אלו הייתי יודע לכתב, לא הייתי מיליארדר היום... ואספר לך את הפעשה...'

ומעשה שהיה כך היה: מאחר שגדל בבית הרוס, הוא לא למד מעולם קרא וכתב, ובקשי רב מצא עבודה בבית הרשת כסועל פשוט. ויום אחד החליטה הנהלת בית הרשת, שכל מי שלא יודע קרא וכתב, לא יוכל להמשיך לעבוד אצלם. נתנו לו פצאים והוא הלך לדרפן. ה' עזר לו, ועל אף שנשארו בלי מקום עבודה, הוא היה שמים בהלכה, והאמין באמונה שלמה שהכל לטובה.

הלך ויכתם עם כספי הפצאים דוכן למקור טבקה, והצליח. ופתח עוד אחד ועוד אחד, עד שנתעשר מעט ונקנס למעשה, והצליח 'בגדול' עד שנעשה מיליארדר... 'הוא אה' - סים העשיר את דגרי - 'אלו הייתי יודע לכתב, הייתי נשארו פועל פשוט בבית הרשת, ולא הייתי היום מיליארדר...'

הפטר מספרו זה הוא אותו הפטר שהאדם לא

אמרת תודה ונושעת?

052-2240696

רוצה גם לזכות בהגרלה?

גם אתה יכול!

שלח לנו סיפור תודה ותיכנס להגרלה

al5308000@gmail.com

מתנה ושמה תודה
052-2240696

ילדים אומרים תודה

סיפור בהמשכים לילדים

להתעורר מהשינה (חלק ז')

השמש מאירה לי את הלב. למדתי וראיתי והרגשתי על בשרי שהתענוג של לקום מקדם הוא תענוג אמתי שנותן אור והצלחה בחיים, והוא פי מיליון יותר כיף מהתענוגים של הפספוסים שבגללם נרדמתי מאחר בלילה.

לקום מקדם זהו סוד ההצלחה שעושה שהחיים יהיו יפים ומתוקים.

אמרת תודה והתעוררתי.

נדר, תודה בכל פעם שהוא יעזר לי לקום מקדם. עם הזמן, פחות עבן אותי על מה מדברות האחיות שלי, ומה מעסיק את האחים שלי. רציתי להיות לבד עם עצמי ועם ה' והנה, הבלתי יאמן התחיל לקרות: מצאתי את עצמי נרדם מקדם, בלי לצאת מהמטה כמו פעם.

בבקרים התחלתי לקום מקדם, עד כדי כך שיש בקרים שאני הראשון במשפחה שמתעורר, ואמא כלל אינה צריכה להעיר אותי. יש לי זמן לשחק, לקרא. לפעמים אני מכין את שקיות האכל לאחים ולאחיות שלי.

כמה טוב להודות לה'.

פתאום גליתי עולם חדש ומפלא.

זה נפלא מאד להתחיל את הלמודים בזמן, תחושה אחרת לגמרי. אבא ואמא שמחים אתי. המורים מחיכים אלי.

'איך אני יכול להודות על זה שאני מאחר?' חשבתי לעצמי, אבל החלטתי להקשיב לאבא בלי שאלות מיותרות, אז לקחתי עפרון וניר וכתבתי:

- תודה לה' על כך שאני קם מאחר בבוקר.

- תודה לה' על זה שבשנה האחרונה כמעט בשום יום לא קמתי בזמן.

- תודה לה' על זה שקשה לי להתנתק מכל הפעילות בבית ולהרדם.

- סליחה שלא אמרתי תודה עד היום על זה שאני בכלל קם!

- תודה לה' שנתת לי להבין שאי אפשר לקום מקדם, כשהולכים לישן מאחר.

בכל יום מצאנו משהו חדש להודות עליו. כמו כן, בכל לילה אמרתי לה' לפני קריאת שמע שאני מקבל עלי לומה בלי

בדיחות הדעת

סוס נכנס לקיוסק ומבקש לשתות פחית, המוכר נותן לו פחית והסוס מברך: "ברוך אתה... שהכל נהיה בדברך". המוכר בהלם אומר: בחיים לא ראיתי סוס מברך על שתיה, אומר לו סוס: אחרי שלוש חודשים בהפגנות גם סוס ילמד לדבר...

חשים שאנו ממש מזניחים את הילדים ולא בגלל שאנו רוצים בכך, אלא בעיקר משום שאנו רדופים, סובבים סביב הבעיות המשפחתיות ועסוקים מידי בדברים דחופים אחרים!

כמובן- שאנו צריכים לעבוד, להתפלל, ללמוד ולעשות כל מיני קניות וסידורים בבנק וכדו' אך בוודאי גם תסכימו איתי שלשמונה עשרה דקות ליום, בהחלט קשה לקרא "אהבה" ולכן חשוב לשים לב ולחזק את זמן האיכות שאנו משקיעים בילד.

עניין של יחס

"יחס אוהד" הוא ביטוי שמקפל בתוכו עולמות שלמים. יחס, זו זכות אנושית בסיסית ותנאי הכרחי להשרדות על הכדור בו אנו חיים. לילדינו הזכות לדעת ולהרגיש שאנו כהורים דואגים להם, דורשים בטובתם, מעריכים את מי שהם ואוהבים אותם. כדי שילדינו יקבלו תחושה זו, הם זקוקים למנה גדושה של קשר אנושי בסיסי. הקשר הזה, הוא זמן האיכות שאנו מספקים לילד.

זמן האיכות בא לידי ביטוי, בצורה מוחשית ע"י פעילות, יצירה, הכנת אוכל, ניקיון משותף, וכל מיני חוויות משותפות, ועל ידי התבטאויות כלליות כמו: "אני אוהב אותך", "אתה נהדר", "את הילדה הכי נפלאה בעולם" ועוד, אבל במיוחד על ידי התבטאויות מוחשיות, כמו: "ראיתי איך ויתרת לאחר הקטן, את נפלאה", "שמתי לב איך ברכת על האוכל, ממש התרגשתי", "ילדים זקוקים לשמוע מילים כאלו. זה מפתח בהם תחושה של ערך עצמי ורגשות חיוביים למשך כל החיים. ככל שנעניק זאת יותר, כן נעזר להם להתמלא בחמימות, וככל שתהיה להם ממונה יותר, כן יוכלו להעניקה גם לאחרים.

המשך בע"ה בשבוע הבא!

מחפשת ולא מוצאת??

מעוניינת בעבודה צמנה ב-100% ובשעות נוחות?

מצאנו מקום בדיוק בשבילך!

טלפנת עם שליחות, בשעות נוחות ובסביבה חרדית

בברכתו של הרב שלום ארוש שליט"א

העבודה במשרדים בירושלים

לפרטים: 02-5308002 | 02-5308000

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירה

חום ואהבה, גרמה למכשול. ואצל משפחת ב' היא הייתה חסרה ולכן נגרם המכשול. עלינו לשאול: מהי הדרך הנכונה, האם להיות הורים "חמים" ולהרעיף אהבה בלי גבול או להיות הורים "קרים" ולהתייחס לילד רק מתי שזה יועיל לזו?

כמובן הכי טוב זה להיות ממוצע. אבל איך ומתי? והאם בכלל אנחנו יכולים לשלוט על "מד האהבה"?

ילד מאושר

הורים יקרים! לפני שאנחנו חושבים להוריד או להעלות את הטמפרטורה, נעשה בע"ה סדר בדברים. לאהוב ילד פירושו: להתייחס אליו בכבוד, ברוך, נבחה, להקשיב לו, להכיר את העולם הרגשי שלו, לדעת איך הוא מתמודד עם קשייו, לתמוך בו, להתעניין ברגשותיו, בתחושותיו, לפגוש ולהחמיא לו, לספר לו כמה שהוא טוב, מצליח, צדיק וחשוב, להבין, ללמד ולנשק אותו.

יחס חם של הורה כלפי ילדו ובעיקר היחס שאינו מונחה בהתנהגותו או בהישגיו הלימודיים של הילד, יוצר קשר אמיתי וחיוני של הורה לילדו ובונה ביטחון עצמי ודיומו עצמי חיובי אצל הילד. ילדים שאוהבים "להתכונן" וכשהם רואים את ההורים הם רצים אליהם, מחבקים ומנשקים אותם הם ילדים בריאים יותר. וההורים, כמובן הורים מאושרים.

אפשר לומר בביטחון מוחלט, כי: לחום ואהבה כמעט ואין גבול ומידה וככל שהחום והאהבה המתוארים לעיל, יושפעו בנדיבות, כך תהייה התוצאות בשטח. הילד ירגיש בטוח בעצמו ויהיה ילד מאושר!

18 דקות ליום

קראתי לא מזמן מחקר, שמשנה לשנה כמות "זמן-האיכות" שהורים משקיעים בילד הולך ויורד. כמדומני, בישראל, בשנת 2016 זה עמד על 18 דקות ליום. המחקר כמובן, לא מתייחס לזמן שבו ההורה נמצא עם הילד, אלא לזמן איכות שההורה משקיע בילד, כמו: טיול משותף, שיחה אישית, משחק, פעילות וכדו' אכן, קצב החיים המהיר שאנו נתונים בו, גורם לנו להיות אנשים עסוקים שאין לנו מספיק זמן איכות לעצמנו ולילדינו. לעיתים קרובות, אנו

חום ואהבה או חום גבוה פרק א'

את סדרת המאמרים הקודמת "הערכה ביקורת" נוכל לסכם במשפט הבא: "ככל שלילד שלנו תהייה הערכה עצמית טובה וגבוהה יותר, כך יטב לו בחיים". השכלנו להבין על הסכנות שבביקורת לא מאוזנת ומהי הערכה עצמית טובה ואיך בונים אותה. בסדרת המאמרים הבאה, ניגע בע"ה בנושא קרוב מאוד לנושא בניית הערכה עצמית טובה, והוא "חינוך ע"י חום ואהבה, והסכנות בפנינוק יתר".

נושאים אלו יהיו גם בע"ה נושאי פתיחה מצויינים לסדרה הבאה שתעסוק בע"ה בנושא "גבולות ומשמעת בחינוך" לימוד מונהג.

חמים או קרים- בורר טמפרטורה?

ככל מתכון לאפיה, מופיעות גם הטמפרטורות (מידות החום) הרצויות שאליהן צריך התנור להגיע בשעת האפיה. אני בטוח שאף עקרת בית, לא תעניק לעוגה שלה מידת חום בלתי מוגבלת. שהרי כאשר נעניק לעוגה "חום" לא במידה הנכונה- העוגה פשוט תשרף. לעומת זאת, האם ישנו "מודד" בהעניקת חום ואהבה לילדים? האם צריך להעניק חום ואהבה בלי גבול, או שמא יש להעניק חום ואהבה במידה, במשקל ובמסורה? ואם כן מה המינון? האם ישנה חוברת הדרכה למינון חום ואהבה לילדינו? וכיצד עלינו לכוון את בורר הטמפרטורה הזו?

שליטה על מד האהבה

דבר נוסף, פעמים ואנו שומעים "הרהורי-לב" של הורים, בסגנון: "טעיתי שהתייחסתי לילד יותר מידי, אני מצטער על כך שנתתי לו כל מה שרצה, היום הוא מתחצף ומצמצף עלי".

סגנונות נוספים: "חבל שהייתי קשה עם הילד, לא חיבקתי אותו מספיק, כשגדל, החברים חיבקו אותו, אז הוא נשר ממסגרת הלימודים וברח לנו מהבית".

או: "אם הייתי קצת יותר קשוחה איתי, הוא לא היה מעז' להתחצף ולענות לי" וכן הלאה.

יכול מאוד להיות, שטענות אלו צודקות. אולם טענות אלו סותרות, אצל משפחת א' הענתק

ט"ו באב
הדרך לזוגיות באומן
עם הרבנית ארוש תחי'

יום רביעי ל"ג אב 14.08.19
עד יום ראשון י"ז אב 18.08.19

רב נחמן מברסלב, רבי נתן
הבעל שם טוב, רבי לוי יצחק מברדיצ'ב

ארוחות ביתיות ומושקעות,
לינה, נסיעות, הדרכה ועוד...
ל"ט מיל ברוח טוב

02-5812210

פרשת פנחס

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"
רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לכניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

מאמר
ראש הישיבה

חידה בשלום בית

במקום לדבר ולקרב, הוא הולך כנגד אחד מגדולי הדור באלימות נוראה ורוצח אותו בלי דין ומשפט ובלי אומר ודברים. לכאורה דבר נורא. אולי תאהב אותו וכך תקרב אותו לתורה, כמו שבא שהיה אהב את הבריות ומקרב לתורה...? למה אתה הורג?

השלום האמתי

אבל המעשה הקדוש הזה מומתיק דינים מעל כל עם ישראל ועוצר את המגיפה המשתוללת. ובזכות הסיכון העצום שלקח פינהס על עצמו, הוא זוכה לניסים גלויים, ולבסוף זוכה לפרשה מיוחדת על שמו, ולהבטחות מדהימות: הוא נכנס לברית הכהונה, ה' ממנה אותו להיות המשיח של סבו הצדיק, ונותן לו ברית עולם של... שלום! כן, דווקא שלום.

ללמד אותנו ששלום אמתי זה לא שלום של כניעה והתרכסות, ולא שלום של "לעבור על התורה", חס וחלילה; אלא שלום אמתי זה שלום שבא עם קנאת ה' צבקות אדירה, ועם נאמנות מוחלטת עד כדי מסירות נפש לאמת.

הולכים על חבל דק

זמרי בן סלוא קם לקעקע ולעקור את יסודות התורה. הוא היה תלמיד חכם שעשה דבריו ביועץ, ולא היה תינוק שנשבה. כאן לא היה מקום למידת השלום. כאן הייתה נדרשת עזות דקדושה ומסירות לקנא קנאת ה'. זה השלום האמתי. זו דרכו של אהרן.

אבל בדורנו, רוב ככל עם ישראל כמעט לא שייך לקנא כנגדם קנאת ה' בדרך של תקיפה מילולית, וכל שכן שלא בדרך של אלימות, חלילה. הם בסך הכול טועים וחסרי ידיעה והבנה; הם מוסתים על ידי תקשורת עויינת, ומשולחים על ידי היצר הרע ש"חוגג" ברחובות. אף אחד לא רשע ולא אשם באמת.

לכן בדורנו, הגם שצריכים קנאת ה' צבקות גדולה כלפי עצמנו, לקנא במסירות נפש לכל נקודה של המשך בעמוד 3

בואי נשב ביחד ונמצא את האפשרות גם לשמוח ביחד וגם לשמוח אותך, וגם לעשות את זה בדרך הכשרה והמותרת. אם יש צורך בואי ונתייעץ עם רב. העיקר שנשמור על שלום ואהבה בינינו שזה הדבר החשוב ביותר".

עד כאן השאלה. ומה התשובה? מה אתם אומרים?

אני מאוד מקווה שאתם כבר מבינים בעצמכם.

אף אחד לא אוהב מבחנים, אבל אם כבר מבחן, אז שלפחות יהיה מבחן אמריקאי! תן לי את כל האפשרויות מראש, ואני אבחר מה שנראה לי הנכון ביותר.

אז יש לי כאן מבחן אמריקאי בן שאלה אחת. שאלה מאוד פשוטה שנגיש אותה כחידה לכל הקוראים. זו חידה בשלום בית. נכתוב את החידה מהצד של הגב, אבל היא נכונה כמובן לשני הצדדים:

יהודה חוזר הביתה, ורותי אשתו מבקשת ממנו ללכת איתה למסעדה לא כשרה, או למקום שבו הוא עלול להיכשל באיסורים חמורים אחרים. מה צריך יהודה לעשות?

אפשרות ראשונה: "לקנא קנאת ה' צבקות" ולצאת למלחמה על אשתו, לעוקע עליה, לבזות אותה, להראות לה "סי הגבר", "להעמיד אותה במקום", וכדומה.

אפשרות שנייה: ללכת בדרך ה"שלום", ולומר לעצמו הרי שלום בית זה הדבר הגדול ביותר, "גדול הוא השלום", אני אעשה את רצונה, אני רק אלך איתה ולא אוכל, אני רק אלך ואשתדל לא להיכשל, ואם אני קצת אכשל אז לא נורא, כי זה לצורך שלום בית...

אפשרות שלישית: לקנא קנאת ה' כלפי עצמו בינו לבין קונו, ולא להסכים בשום פנים ואופן לעבור על התורה, ואפילו לא להגיע למקום שבו יש חשש שיעבור על התורה; ומצד שני ללכת בדרך השלום כלפי אשתו המסכנה והרחוקה שעדיין לא זכתה להכיר את האור שבדרך התורה או שהתגבר עליה היצר הרע שלה, ולומר לה באהבה ובעדינות: "אשתי היקרה, את יודעת כמה את יקרה לי וכמה אני רוצה לשמוח אותך. ללכת למקומות שבורא עולם אוסר עליי - את זה אני לא יכול בשום פנים ואופן. אבל

חלילה לחשוב ששלום בית זה אומר להקשיב לבן או בת הזוג בכל מה שיגיד, גם אם זה נוגע לעבור על התורה, חס ושלום!

ירידת הדורות?

סוף הפרשה הקודמת ותחילת פרשת השבוע שלנו מספקות לנו את התשובה. לפני שתי פרשות נכטר אהרן הכהן, איש השלום, "אוהב שלום ורודף שלום". כל עם ישראל בוכים. והנה, בפרשה רואים עם ישראל "ירידת הדורות" נוראית לכאורה. הנכד של אהרן איש השלום, עושה מעשה כל כך מנוגד לדמות של הסבא.

גיליון 630 י"ז תמוז תשע"ט				
ר"ת	כניסה	יציאה	ירושלים	
21:00	20:24	19:09	ירושלים	
20:58	20:27	19:25	תל אביב	
21:01	20:28	19:20	חיפה	
20:59	20:24	19:25	באר שבע	

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב			
חולון	ירושלים	ראש העין	באר שבע
יום ה', כ"ב תמוז (25/07/19) בית כנסת ע"ש חללי צה"ל המעפילים פינת המצודה בשעה 21:30	יום ד', כ"א תמוז (24/07/19) ישיבת "חוט של חסד" שמואל הנביא 13, בשעה 20:30	יום ב', י"ט תמוז (22/07/19) בית כנסת "אמת ושלום" חפץ חיים 6, בשעה 20:30	יום א', י"ח תמוז (21/07/19) בית כנסת "ברסלב רמות" רודולף בלוק 64, בשעה 20:30

בהשקפה ראשונה אינו מובן מה שהוכיח הכתוב שצריך לשמור מצוות ה': "ועתה ישראל שמע אל החוקים ואל המשפטים", ממנה שנענשו החוטאים בבעל פעור: "ענייכם הרואות את אשר עשה ה' בבעל פעור, כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו ה' אלקיך מקרבך", שהרי צריך לקיים כל המצוות אפילו אותן שאינן חמורות כעבודה זרה. זאת ועוד, איך מתקשר מה שהזהיר הקב"ה שלא להוסיף ושלא לגרוע ממצוות ה', עם מה שהעניש הקב"ה את העובדים לבעל פעור.

אך לפי האמור הענין הוא נפלא, כי מאחר שהעבודה זרה של בעל פעור שעושים עליה את הצרכים, כדי להטעות בכך שאדם יכול לעשות ככל העולה על רוחו, כי שום מעשה מגונה אינו פוגם בכבודו של הקב"ה, ושום מעשה טוב אינו מוסיף להקב"ה, הרי עלול האדם לטעות שהוא יכול להוסיף או לגרוע ח"ו ממצוות ה' ככל העולה על רוחו, בבחינת: "אם חטאת מה תפעל בו, ורבו פשעיך מה תעשה לו. אם צדקת מה תתן לו או מה מידך יקח".

לכן מזהיר הכתוב: "ועתה ישראל שמע אל החוקים ואל המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם לעשות", כי אף ששום חטא אינו פוגם בעצמותו יתברך ושום מצוה אינה מוסיפה לעצמותו כלום, עם כל זאת כך עלה ברצונו יתברך שיקיימו ישראל את המצוות לטובתם, "למען תחיו ובאתם וירשתם את הארץ אשר ה' אלקי אבותיכם נתון לכם".

וזהו שמוסיף הקב"ה להזהיר: "לא תוסיפו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו לשמור את מצוות ה' אלקיכם אשר אנכי מצוה אתכם". על ידי טענת שקרית של היצר הרע: "אם חטאת מה תפעל בו, ורבו פשעיך מה תעשה לו. אם צדקת מה תתן לו או מה מידך יקח". והראיה שאסור להתפתות לטענה זו, "ענייכם הרואות את אשר עשה ה' בבעל פעור, כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו ה' אלקיך מקרבך", כי ההולך בדרך זו עלול לעבור על כל עבירות שבתורה, "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום".

על פי האמור ירווח לנו להבין מה שהזכיר הקב"ה בעיקר את העבודה זרה של פעור, כי היא שורש כל העוונות בכל הדורות, כמו שכתוב: "המעט לנו את עון פעור אשר לא הטהרנו ממנו עד היום הזה". כי עבודה זרה זו בעוונותינו הרבים עדיין מרקדת בינינו, שהיצר הרע מתלבש בעבודה זרה של בעל פעור, להסית את האדם שהוא יכול לעשות ככל העולה על לבו, והוא מביא ראיה לדבריו על ידי שהוא מסלף את פירושו הכתוב: "אם חטאת מה תפעל בו, ורבו פשעיך מה תעשה לו. אם צדקת מה תתן לו או מה מידך יקח".

הנה כי כמו שהקדים הקב"ה לדור המדבר רפואה למכה בירידת המן שהיה בזכות משה, כן הקדים הקב"ה לישראל בכל הדורות רפואה למכה, במה שקבר את משה רבינו מול בית פעור, כדי שייכניע בקדושתו את העבודה זרה של בעל פעור, כי בהיותו שליח מאת הקב"ה למסור לנו את התורה, שנצטוו בה ישראל להתקדש בקיום כל רמ"ח מצוות עשה, ובשמירה שלא לעבור על שס"ה לא תעשה, יש בכוחו להשפיע על ישראל בכל הדורות שלא יתפתו אחרי השקר של בעל פעור.

"ענייכם הרואות את אשר עשה ה' בבעל פעור"

ועתה בא וראה כי על פי האמור יאירו עינינו וישמח לבנו להבין פירוש הפסוקים בפרשת ואתחנן, שמקשר הקב"ה את הצורך בקיום כל המצוות, עם מה שהשמיד כל איש שהלך אחרי בעל פעור (דברים ד-א):

"ועתה ישראל שמע אל החוקים ואל המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם לעשות, למען תחיו ובאתם וירשתם את הארץ אשר ה' אלקי אבותיכם נתון לכם. לא תוסיפו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו לשמור את מצוות ה' אלקיכם אשר אנכי מצוה אתכם. ענייכם הרואות את אשר עשה ה' בבעל פעור, כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו ה' אלקיך מקרבך, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום".

אולם זו טעות גדולה כי הן אמת שאי אפשר לפגוע ח"ו במלך הכבוד עצמו, אולם מאחר שכך עלה ברצונו לטובתנו לקיים כל המצוות, לכן אם אין האדם מקיים רצונו זה פגם גדול בכבוד ה'. וזהו ששינינו במשנה (אבות פ"ו מ"ב): "כל מה שברא הקב"ה בעולמו, לא בראו אלא לכבודו, שנאמר (ישעיה מג-1) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו". ללמדנו כי הן אמת שאי אפשר לפגוע בהקב"ה עצמו, אבל אסור לפגוע בכבוד שמים לעשות כנגד מה שעלה ברצונו לטובת האדם.

מעתה יפתח לנו פתח להבין הקשר הנפלא בין מה שחטאו בעבודה זרה של בעל פעור למה שחטאו עם בנות מואב, כי העבודה זרה של בעל פעור שעושים בפניו את הצרכים, הוא כדי להטעות את האדם בטענה השקרית כי לאלוה אמיתי בהיותו עניו לא אכפת כלל אם האדם מתנהג כבהמה למלאות תאוות לבו שהן בבחינת קיא צואה, להפנות פניו מאת ה' ואחוריו אל היכל ה' לעשות עליו צרכיו, כי כל טינפת לא יטנפוהו רחמנא ליצלן.

לכן הקדים הקב"ה רפואה למכה, להוריד לישראל את המן לחם מן השמים שנבלע באיברים, כדי להראות בכך שרצונו יתברך בעבודתם של ישראל בטהרה ובקדושה בלי שום פסולת, שמתעם זה הזהיר הקב"ה את ישראל שאפילו באוכלם ממנה שקנו מתגרי הגוים יכסו את צאתם בעפר, ומפרש הטעם (דברים כג-טו): "כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איבך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך".

וזהו פירוש הכתוב: "ויאמר ה' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים", שנבלע באיברים ואין בו שום פסולת, "ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו", כדי שיקדשו את גופם באכילת המן, ומפרש הכתוב התועלת באכילת המן, "למען אנסנו הילך בתורתך לא", האם ישכילו להבין תורת ה' שרצונו יתברך שנעבוד אותו בקדושה ובטהרה, ולא כטומאת בעל פעור המפתים את האדם בבחינת: "אם חטאת מה תפעל בו".

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב ה"ו לרפואה השלימה
של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

הרה"ח ר' יצחק פורסטר וב"ב ה"ו
לעילוי נשמת נכדם הילד יהודה (לייבי) ע"ה בן ר' נחמן נ"ו

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvilepinchas.com

לבו בניגוד לרצון הקב"ה, כמו שכתב בעל ה"תניא" ב"ליקוטי אמרים" (סוף פרק כד) בענין הנפש האלקית שנמצאת בבחינת גלות באדם בשעת החטא:

"וגם בשעת החטא היתה [הנפש האלקית] באמנה אתו יתברך, רק שהיתה בבחינת גלות ממש תוך נפש הבהמית מסטרא אחרא המוטיאה את הגוף, ומורידתו עמה בעמקי שאול למטה מטה תחת טומאת הסטרא אחרא וקליפת עבודה זרה ה' ישמרנו, ואין לך גלות גדול מזה מאיגרא רמה [לבירא עמיקתא], וכמו שנתבאר לעיל דשורש ומקור נפשות כל בית ישראל הוא מחכמה עילאה, והוא יתברך וחכמתו אחד וכו', והוא כמשל האוחז בראשו של מלך ומורידו למטה, וטומן פניו בתוך בית הכסא מלא צואה, שאין לך עלבון גדול מזה, אפילו עושה כן לפי שעה, שהקליפות וסטרא אחרא נקראים קיא צואה כנודע".

והנה מודעת זאת מה שמבואר בספרים הקדושים, כי כשאדם עובד את ה' הרי זה נקרא שפניו פונים כלפי הקב"ה, כמו שכתוב (איכה ב-ט): "שפכי כמים לבך נוכח פני ה'". וכאשר אינו עובד את ה' אלא מתנהג בניגוד לרצון ה', הרי הוא מפנה את פניו מאת ה' ומפנה את אחוריו כלפי ה', וכאשר הוא ממלא תאוות לבו בדברים האסורים שהם בבחינת קיא צואה, הרי זה נקרא שפוער את אחוריו כלפי הקב"ה ה' ישמרנו.

הנה כי כן מה עמקו דברי רש"י שמפרש הפסוק הנ"ל: "וישמן ישורון ויבעט שמנת עבית כשית ויטוש אלוך עשהו וינבל צור ישועתו", שהכוונה בזה על מה שכתוב ביחזקאל שהראה לו המלאך את האנשים שהפנו את אחוריהם אל היכל ה', כי באמת כאן מדבר הכתוב על כל אחד שנוטש את דרך התורה, שאז הוא מפנה את פניו מהקב"ה, ואחוריו אל היכל ה' שפוער עצמו כביכול כלפי הקב"ה.

"אם חטאת מה תפעל בו ורבו פשעיך מה תעשה לו"

בדרך זו במסילה נעלה לבאר ענין זה ביתר עמקות, על פי מה שכתוב (איוב לה-ז): "אם חטאת מה תפעל בו, ורבו פשעיך מה תעשה לו. אם צדקת מה תתן לו או מה מידוך יקח". הרי מבואר שאין הפגם נוגע בהקב"ה עצמו כביכול, וכן ייסד הפייטן האלקי בשיר היחוד (יום שלישי): "כל טינופת לא יטנוף". אולם יש בכך סכנה, שאם כן יאמר האדם מאחר שאיני פוגע בה' למה לי להימנע מן העבירה.

חתם סופר: מלשון הכתוב: "עון פעור אשר לא הטהרנו ממנו עד היום הזה", משמע שהוא עדיין נמצא בינינו

בעל פעור שיעובדיו עושים בפניו את צרכיהם, מפתה את האדם שכל הטינופות של העוונות לא יטנפוהו

זהו אותו יצר הרע שמפתה את האדם לעשות ככל העולה על רוחו, בטענה של "אם חטאת מה תפעל בו"

הקב"ה הוריד לישראל במדבר מן שנבלע באיברים, כדי להצילם מבעל פעור שמוציאים עליו פסולת

ופירש רש"י (סם): "ממשמע שנאמר ופניהם קדמה, יודע אני שאחוריהם אל היכל, אלא מגיד שהיה אחוריהם מגולה, שהיו פוערין עצמם ומתריזין כלפי מטה".

נמצינו למדים מזה גודל ענותנותו של הקב"ה, כי על אף שהרשעים הללו ניבלו כביכול את כבודו של הקב"ה "וינבל צור ישועתו", עם כל זאת סבל אותם הקב"ה, לכן באה העבודה זרה של פעור להראות שגם הוא בבחינה זו, שאפשר לעשות עליו את הצרכים בבחינת אחוריהם כלפיו ואינו מקפיד כלל. אולם שקר בפיו כי אצל הקליפה אין זו ענוה אמיתית, אלא אדרבה להתגאות שיש לו גם מדת הענוה.

לכן קבר הקב"ה את משה בגיא מול בית פעור, כי משה רבינו בהיותו עניו אמיתי כמו שמעיד עליו הכתוב (במדבר יב-ג): "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה". הרי הוא מכניע בקדושתו את הענוה הפסולה של בעל פעור. לכן כאשר בעל פעור רואה את קברו של משה הוא חוזר ושוקע.

הסכנה של בעל פעור בכל דור ודור

כעבדא קמיה מאריה נראה להרחיב בדבריו הקדושים, לקרב הדבר אל השכל איך שייכת עבודה זרה של בעל פעור בכל דור ודור, עד כדי כך שצריכה הכנעה על ידי קברו של משה, בהקדם לבאר מה שכתוב: "וינבל צור ישועתו", ופירש רש"י שהוא רמז על מה שהראה המלאך ליחזקאל את האנשים שאחוריהם אל היכל ה' עושים צרכיהם ומבזים את הקב"ה, וצריך ביאור מה ראה הקב"ה להזכיר מעשה מטורף של כמה אנשים מטורפים.

אולם נראה לפי עניות דעתי לומר בדחילו ורחימו דברים אמיתיים, שבעצם מדובר כאן על כל אחד מישראל שנופל ח"ו ברשת היצר הרע למלאת תאוות

עון פעור אשר לא הטהרנו ממנו, כי פעור נשמד אבל עון פעור, היינו זבחי מתים, פתם שמנם וינם בעוונותינו הרבים, ולהתערב עמהם זה לא הטהרנו ממנו, על כן כתיב ויצמדו לבעל פעור אז, ויאכלו מזבחי מתים לדורות, ה' ירחם עמו".

אולם כדרכה של תורה הנדרשת בשבעים פנים, נראה לבאר בדחילו ורחימו מהות קליפת בעל פעור הנמשכת עד היום הזה, בהקדם לבאר ענין העבודה זרה של בעל פעור שעושים עליו את הצרכים, וכבר תמיהו על כך המפרשים וינועו אמות הסיפים, איזה מין עבודה זרה זו להתפנות על מי שמאמינים בו כאלוה.

משה רבינו ענוה מצד הקדושה מבטל פעור ענוה מצד הקליפה

ונראה ללמוד הביאור על כך ממשנתו הטהורה של ה"צמח ה' לצבי" (פרשת ואת הברכה), שמפרש הכתוב: "ויקבור אותו בגי מול בית פעור", ודרשו במדרש הנ"ל, שקבר הקב"ה את משה מול בית פעור, כדי להכניע את בעל פעור כשהוא מתעורר בכל שנה לקטרג על ישראל, בהקדם לבאר מהי העבודה זרה של פעור שעושים עליו את הצרכים.

ומבאר הענין בזה על פי מה שכתוב פרשת האזינו (דברים לב-טו): "וישמן ישורון ויבעט שמנת עבית כשית ויטוש אלוך עשהו וינבל צור ישועתו". ופירש רש"י: "וינבל צור ישועתו, גינהו וביזהו, כמו שנאמר (יחזקאל ח-טז) אחוריהם אל היכל ה' וגו', אין ניבול גדול מזה".

כוונת רש"י היא על מה שכתוב (סם): "ויבוא אתי אל חצר בית ה' הפנימית והנה פתח היכל ה' בין האולם ובין המזבח כעשורים וחמשה איש, אחוריהם אל היכל ה' ופניהם קדמה והמה מִשְׁתַּחֲוִיִּם [רש"י: "בשתי תיבות הוא משתמש, לשון השחתה ולשון השתחויה"] קדמה לשמש".

**חיד"א: כל זמן שאכלו ישראל רק מן שנבלע באיברים,
לא היו יכולים לעבוד עבודה זרה לבעל פעור**

**רק אחרי שאכלו ישראל מזבחי אלהי המואבים
שיש בהם פסולת נתפתו לעבוד עבודה זרה לבעל פעור**

**מדרש: בכל שנה עולה בית פעור לקטרג על ישראל,
וכשהוא רואה את קברו של משה הוא חוזר ושוקע**

**צמח ה' לצבי: משה רבינו שהוא עניו מכל אדם
מבטל בקדושתו את ענוה הפסולה של בעל פעור**

מהי העבודה זרה של פעור שנמשכת עד ימינו

אלא שעתה ראוי להתבונן במה שמבואר במדרש הנ"ל: "בכל שנה ושנה בעת שחטאו ישראל בבנות מואב, באותו פרק בית פעור עולה למעלה כדי לקטרג ולהזכיר עון, וכשהוא רואה קברו של משה חוזר ושוקע". משמע מזה שקליפת פעור נמשכת והולכת גם בימינו אלו, עד שכל הזמן יש צורך להכניעה על ידי קברו של משה מול בית פעור. וכן משמע מלשון הכתוב (יהושע כב-יז): "המעט לנו את עון פעור אשר לא הטהרנו ממנו עד היום הזה".

וצריך ביאור להבין המהות של קליפת בעל פעור, שיש לה כח לקטרג כל שנה אלא שנכנעת בקדושתו של משה רבינו. זאת ועוד, איך נמשכת עבודה זרה קשה זו גם בימינו: "אשר לא הטהרנו ממנו עד היום הזה", כדי שנשכיל להילחם ולהתגבר עליה. ומצינו ביאור על כך ב"תורת משה" השלם לה"חתם סופר" (סוף דברים - תהלים דף רב: ד"ה ויצמדו), שהכוונה בזה על ההתחברות עם הגוים להתערב ולהתבלבל עמהם.

והנה הם דבריו הקדושים על הפסוק (תהלים ק-כח): "ויצמדו לבעל פעור ויאכלו מזבחי מתים". מדקדק ה"חתם סופר", כי מפסוק זה משמע שנצמדו תחילה לבעל פעור ועל ידי זה אכלו אחר כך מזבחייהם, ואילו ממה שכתוב בפרשתנו: "ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן, ויצמדו ישראל לבעל פעור", משמע שהאכילה מזבחי אלהיהם גרמה לכך שיצמדו לבעל פעור, ומתריך בלשון קדשו:

"ויש לומר כיון שחטא זה נאשר בעוונותינו הרבים, נהי דעובד עבודה זרה ליכא עוד, כדכתיב כי כל האיש אשר הלך אחר בעל פעור השמידו ה' אלקיך מקרבך, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום, מכל מקום נאמר בפסוק ביהושע

לפי זה נשכיל להבין איך כל ישראל מלבד שבט שמעון שמתו במגפה [כמבואר ברש"י פרשת פנחס (כו-ג'): "שכל כ"ד אלף נפלו משבטו של שמעון"] עמדו בקדושתם ולא חטאו לבעל פעור, כי מפאת שאכלו את המן שנבלע באיברים, ולא נתפתו לאכול מזבחי אלהיהם של המואבים, יכלו לעמוד בקדושתם, אולם שבט שמעון שהלכו אחר עצת נשיאם זמרי בן סלוא, נתפתו לאכול מזבחי אלהיהם ועל ידי זה נכשלו בעבודה זרה של פעור.

הנה מה טוב ומה נעים לבאר בזה מה שירד המן לישראל בזכות משה רבינו, כמבואר בגמרא (תענית ט'): "שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל, אלו הן, משה ואהרן ומרים, ושלוש מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן, באר וענן ומן, באר בזכות מרים, עמוד ענן בזכות אהרן, מן בזכות משה".

ויש לומר על פי מה שכתוב בפטירתו (דברים לד-ה): "וימת שם משה עבד ה' בארץ מואב על פי ה', ויקבור אותו בגי בארץ מואב מול בית פעור". שנינו על כך בגמרא (סוטה יד'): "מפני מה נקבר משה אצל בית פעור, כדי לכפר על מעשה פעור".

וכתבו בתוספות (ד"ה מפני): "ומדרש אגדה, בכל שנה ושנה בעת שחטאו ישראל בבנות מואב, באותו פרק בית פעור עולה למעלה כדי לקטרג ולהזכיר עון, וכשהוא רואה קברו של משה חוזר ושוקע, שמשו רבינו שקעו בקרקע עד חוטמו, וכל שעה שעולה חוזר ונשקע למקום ששקעו משה רבינו".

נמצינו למדים מזה כי משה רבינו מבטל בקדושתו את העבודה זרה של בעל פעור, שמתעורר במדבר לקטרג על ישראל. הנה כי כן מטעם זה הוריד הקב"ה לישראל במדבר מן בזכות משה, כי המן שנבלע באיברים ולא יצא מהגוף ביטל בקדושתו את העבודה זרה של פעור, והרי זה מתאים להפליא עם כוחו של משה רבינו לבטל את קליפת בעל פעור בכל שנה ושנה עד היום הזה.

בו שום פסולת שיצאה לאחר מכן מן הגוף. לכן הקדים הכתוב לומר: "ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן", ואחרי שאכלו אוכל רגיל שלא נבלע באיברים והיה בהם פסולת, "ויצמדו ישראל לבעל פעור", היו יכולים לעבוד העבודה זרה של פעור לעשות צרכיהם עליו. אלו דבריו המתוקים.

ויש להעיר ממה שמקשה בגמרא (שם) על מה שנתבאר כי המן נבלע באיברים: "אלא מה אני מקיים (דברים כג-ד) ויתד תהיה לך על אונן [וכיסית את צאתך. הרי שהיו להם צרכים להוציא את הפסולת מן הגוף. ומתריך], דברים שתגרי אומות העולם מוכריין אותן להם". הרי מבואר שמלבד המן אכלו ישראל דברים שקנו מתגרי אומות העולם, אם כן אפילו אם לא אכלו מזבחי המואבים היו יכולים לעבוד לבעל פעור.

הקב"ה הוריד מן לישראל כדי לקדשם ולהצילם מבעל פעור

לכן נראה לברר מקחו של צדיק זה שהביא החיד"א לקיים פירושו, בהקדם לבאר טעם חדש שהוריד הקב"ה לישראל במדבר מן שנבלע באיברים, כמו שכתוב (שמות טז-ד): "ויאמר ה' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא".

ויש לומר כי ראה הקב"ה את כח הטומאה של בעל פעור שהעמידו המואבים, כדי להכשיל את ישראל לפני כניסתם לארץ ישראל. לכן הקדים רפואה למכה להוריד לישראל את המן שנבלע ברמ"ח איברים ואין בו שום פסולת, כי בהיותו לחם מן השמים משורש הקדושה העליונה, כל מי שאכל את המן שנבלע ברמ"ח איבריו קידש בכך את כל גופו, ועל ידי זה היה יכול להתגבר על קליפת בעל פעור, שעבדו אותו בהוצאת הפסולת עליו, אפילו מאותם המאכלים שקנו ישראל מתגרי אומות העולם.

אולם בנות מואב שרצו להכשיל את ישראל בעבודה זרה של פעור, הקדימו לתת להם לחם מזבחי אלהיהן שמתמא כמתים, כמו שכתוב (תהלים ק-כח): "ויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים". ועל ידי זה קלקלו את הקדושה של המן שנבלע באיברים, וגרמו להם לעבוד עבודה זרה לבעל פעור. וזהו אמנם פירוש הכתוב: "ויצמדו לבעל פעור", ולכאורה קשה למה לא הגן עליהם קדושת המן, על זה תירץ, "ויאכלו זבחי מתים".

"הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור"

קליפת פעור מרקדת בינינו עד היום הזה בפיתוי: "אם חטאת מה תפעל בו ורבו פשעיך מה תעשה לו"

המדיינים והכיתם אותם, כי צוררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא מדין אחותם המוכה ביום המגפה על דבר פעור". הרי שהזכיר הקב"ה רק את החטא של "דבר פעור".

וכן בפרשת ואתחנן כתוב (דברים ד-א): "עיניכם הרואות את אשר עשה ה' בבעל פעור, כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו ה' אלקיך מקרבך, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום". שוב הזכיר הקב"ה רק את החטא של בעל פעור. וצריך ביאור כי הן אמת שלפי המבואר החטא של עבודה זרה לבעל פעור חמור מבנות מואב, אולם למה לא הזכיר הקב"ה גם מה שחטאו בבנות מואב שהיא עבירה חמורה, שהרי לפי ההלכה קנאין פוגעין בו.

אם היו אוכלים רק את המן היו ניצולים מעבודה זרה לפעור

פתח דברינו יאיר לבאר הענין בזה על פי מה שהביא הגה"ק החיד"א ב"שמחת הרגל" על הגדה של פסח (ד"ה ואגב אמרתי) דבר נפלא בשם גדול אחד רבי יעקב ששון זצ"ל, שעמד על המחקר לבאר הטעם שהקדימו בנות מואב להזמין את ישראל לאכול מזבחי אלהיהן, לפני שפיתו אותם לעבוד עבודה זרה לבעל פעור, כמו שכתוב: "ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן, ויצמד ישראל לבעל פעור".

וביאר הענין על פי מה ששנינו במשנה מהי העבודה זרה של בעל פעור (סנהדרין ס): "הפעור עצמו לבעל פעור זו היא עבודתה". פירוש העושה צרכיו לפנות עצמו מול בעל פעור, הרי זו עבודה זרה של בעל פעור. והנה מבואר בגמרא (יומא עה:) כי המן נקרא (תהלים עח-כה): "לחם אבירים - לחם שנבלע במאיתם וארבעים ושמונה איברים". ופירש רש"י: "אינו יוצא מן המעיין".

אך לפי זה קשה איך עבדו ישראל עבודה זרה לבעל פעור, הלא המן נבלע באיברים ולא היתה

פתח אהל מועד, וכתוב (שם) וירא פנחס בן אלעזר. מזה ראה, אמר רב, ראה מעשה ונוזר הלכה, אמר לו [למשה], אחי אבי אבא, לא כך לימדתי בדתך מהר סיני, הבעל ארמית קנאין פוגעין בו, אמר לו [משה], קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא".

פירוש, מי שקורא את האיגרת שהוא יהיה השליח לעשות מה שכתוב בה, וכן כאן מאחר שרק אתה זכרת הלכה זו, על כן ראוי שתהיה השליח לקיים הלכה זו, וכך עשה פנחס שקם מתוך העדה והרג את זמרי בן סלוא.

והנה הלכה זו: "הבועל ארמית קנאין פוגעין בו", היא בגדר הלכה שאין מורין כן, כמו ששנינו בגמרא (שם): "אמר רב חסדא, הבא לימלך אין מורין לו. איתמר נמי אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן, הבא לימלך אין מורין לו". ופירש רש"י: "קנאי הבא לימלך בבית דין ובשעת מעשה אם יפגע בו אין מורים לו, שלא נאמרה [הלכה זו] אלא למקנא מעצמו ואינו נמלך".

נמצינו למדים מזה, כי מתחילה כשחטאו ישראל בבנות מואב, עדיין לא זכר משה רבינו את ההלכה שהוא עצמו לימד בדתו מן ההר, שהבועל ארמית קנאין פוגעין בו, ובאמת אפילו אם היה זוכר את ההלכה לא היה יכול להורות לשופטים להורגם, שהרי הלכה זו מיועדת רק למי שנתעורר לקנא קנאת ה' צבאות ואינו בא לשאול.

הנה כי כן מבואר היטב מה שהורה משה רבינו לשופטי ישראל: "הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור", כי על מה שחטאו בבנות מואב, אף שהוא חטא חמור, לא היה יכול להורות להורגם, לולי פנחס שנתעורר מעצמו לקנא קנאת ה' צבאות, אולם על עבודה זרה של בעל פעור שזוהרה בה ישראל בהר סיני (שמות כ-ג): "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני", נתחייבו בה מיתה כדין העובד עבודה זרה.

אולם עדיין צריך ביאור מה שכתוב בפרשת פנחס (במדבר כה-טז): "וידבר ה' אל משה לאמר, צורו את

בפרשתנו פרשת בלק אנו למדים על החסד הגדול שעשה הקב"ה עם ישראל, שבלי ידיעתם של ישראל הפר עצת רשעים, בלק ובלעם שחברו יחד לקלל את ישראל, ולא רק שמנע מבלעם הרשע לקלל את ישראל, אלא זאת ועוד שכפה עליו לברך את ישראל בכל הברכות.

במאמר זה ברצוננו להתבונן במה שאנו למדים בסיום הפרשה, על המכשול האיום והנורא שנכשלו ישראל, בעקבות עצתו הרעה של בלעם הרשע (במדבר כה-א):

"וישב ישראל בשיטים ויחל העם לזנות אל בנות מואב, ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן, ויצמד ישראל לבעל פעור ויחר אף ה' בישראל... ויאמר משה אל שופטי ישראל הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור". ופירש רש"י כי בנות מואב הן שהשפיעו על ישראל להיצמד לבעל פעור.

וצריך ביאור מה שפתח הכתוב שנכשלו ישראל בשתי עבירות, האחת שנתחברו עם בנות מואב, והשניה שעבדו עבודה זרה לבעל פעור, אולם כשדיבר משה רבינו אל שופטי ישראל לא הזכיר כלל את החטא של בנות מואב, כי אם החטא של עבודה זרה: "הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור".

נתעלמה ממשוה רבינו ההלכה: "הבועל ארמית קנאין פוגעין בו"

ונראה לבאר הענין בדרך הפשט, על פי מה ששנינו בגמרא (סנהדרין פב) בענין זמרי בן סלוא שהביא את כזבי בת צור למשה רבינו:

"תפשה בבלוריתה והביאה אצל משה, אמר לו [זמרי למשה], בן עמרם זו אסורה או מותרת, ואם תאמר אסורה, בת יתרו מי התירה לך. נתעלמה ממנו הלכה [הבועל ארמית קנאין פוגעין בו], געו כולם בבכיה, והיינו דכתיב (במדבר כה-ו) והמה בוכים

הוא יגיש אפוא אל רב העיר, ה"ה הגאון המפורסם רבי אליהו חיים מייזל זצ"ל, והשיח לפניו את לבבו וביקשו לסייעו בדבר. - אמר לו הרב, תן לי כמה ימים לברר הדבר לאשרו. הזמין הרב בחשאי את היהודי לבוא לפניו, הוא נקרא לחדר בית הדין פנימה, ולאחר שסגר את הדלת אחרי, לחש הרב באוזנו כמשיח לפי תומו: דע לך חביבי, שהוגנבה שמועה לאוזני, שהכסף שיש בידך הוא כסף מזויף! והשוטרים מתכננים לפשוט לביתך באישון לילה, ותדע להיזהר בנפשך!

המסחר בכסף מזויף היה מצוי בימים ההם, והשלטונות נלחמו בעוז כנגד תופעה זו, אבי היה לו למי שנתפס בקלקלתו, וצפוי היה לעונשים כבדים ומרים!

כששמע זאת היהודי מפי הרב הוא פרץ בבכי, וסיפר באוזן הרב את הכל, שאין זה כסף שלו כלל... אלא הוא גנבו מבית שכנו הגוי!

אם כן, אמר הרב, רוח מהר והבא את הכסף, כדי שאחביא אותו באחת מפינות בית הדין, וכשיפשושו השוטרים בביתך לא ימצאו מאומה!

הזדרו היהודי הלוז'אי והביא אל הרב את כל האוצר משלם, והרב מיהר להזמין לביטו את אותו גיב בעל הממון. ובהגיעו הכניסו הרב פנימה והחזיר לו את כל ממונו בשלמות, ואמר לו: לאחר בירור מקיף עלה בידי בסעיפתא דשמיא להשיב לך את האבידה, ואל כך לחשוך באותו יהודי, ולא באף יהודי! הגוי שמח מאוד על השבת רכושו, הוא לא הרבה בשאלות, הודה לרב נרגשות על עזרתו ושב לביתו.

הגוי הנרגש סיפר לחבריו על חכמתו הגדולה של הראבניער היהודי, שהצליח להשיב לו את רכושו הגנוב, אף שאין הוא איש יהודי! - והמעשה הזה גרם לקידוש ה' גדול בלוז'י, והערצתו של הרב גדלה גם בקרב התושבים הגויים.

לאחר ימים מספר פנה הרב אל היהודי הגנב, ואמר לו: תדע נאמנה, שהכסף הזה שגנבת מבית הגוי, לא היה פסול כלל מטעם הממשלה והשלטונות, אלא היה פסול מן התורה! כדקיימא לן גזל עכ"ם אסור! והמלך, מלכו של עולם, הוא שאסרו עליך!

או אז הבין היהודי למפרע את פקוחו של הרב, ושב בתשובה שלמה!

[פסיקות - 140915]

~*~*~

בנו של הסבא מקלם, הגאון רבי נחום זאב זצ"ל, היה עוסק הרבה בעשיית חסד, מלבד גאונותו העצומה בתורה, וכפי שמעיד בו אביו הגדול במכתבו וקראו עלי: "איש החסד". אך בגודל צניעותו וענותנותו היה מסתיר מאוד את מעשיו, וכל מעשיו החסדיים שפעל ועשה כולם נעשו בהיחבא בחשאי ובסודיות, כדי שלא ייודע ולא יתפרסם מי פעל ומי

הודעה משמחת

נגבו להודיע כי בסעיפתא דשמיא יצא לאור

ספר

טיב התחזקות עבודת השי"ת

חלק ב'

כמו כן ניתן להשיג את שאר הספרים מסדרת טיב התחזקות

עבודת השי"ת חלק א' • תורה • שמחה • עינים • חסד

כיצוד אב • מוסקמות הקדושים

ספרים אלו ושאר ספרי רבינו ניתן להשיג בחנויות הספרים

חכמים שבימים התברך בבנים ונבות, ואין הפרוטה מצויה בכיסם לקנות להם בגדים טובים. ובראש חודש היה מתארח בכל חודש אצל משפחה אחרת מן המשפחות העניות שבישראל, ומעניק להם מתשורתו בשמחה רבה!

[פסיקות - 5745]

~*~*~

בפעם הראשונה שהגיע מן הגר"ש וואזנר זצ"ל אל עיר'ת בני ברק יצ"ו, נצרך להגיע אל בית גיסו, הר"ה ר' שמואל מאיר גלבר ז"ל, אך בהיותו שמעולם לא ביקר במקום לא הכיר ולא ידע אנה יפנה.

הנהגה בעודו מסתובב כך במבוכתו בין הרחובות, יגיש אליו יהודי זקן, ושאלו מה מחפש מר? וכשהציג בפניו את כתובתו של הגיס המבוקש, אמר האיש הזקן: בוא נא עמדי ואראך את אשר תבקש, הוא נטל מידו את המזודות וצעד עמו יחידי עד ביתו של הרב גלבר בלב שכונת 'זכרון מאיר' שבמרכז בני ברק.

משהגיעו אל הבית הודה הרב וואזנר מאוד לזקן על עזרתו מכל הלב, ומשכנסו פנימה שאל את גיסו לזהותו של אותו זקן.

לאחר בירור קצר, התברר שאותו זקן היה רבינו החזון איש זצוק"ל בכבודו ובעצמו! שכראותו צורת יהודי תלמיד חכם הזקוק לעזרה, נתנם כדי לקיים בו את מצות החסד בגופו ממש!

[מתוך סיחה במידת החסד, קיץ תשע"ג]

~*~*~

שח הגאון מטשעבין זצוק"ל לחתנו הגאון רבי ברוך שמעון שניאורסון זצ"ל, בעל 'ברכת שמעון' ראש ישיבת טשעבין. שבין האנשים הרבים הבאים להתנדף על זליתו ישנם כאלה שאינם באים עם שאלות בהלכה, ואף לא לדבר עמו בלימוד, וגם לא כדי להתייעץ עמו או לבקש ברכה. - כי אם לספר לפניו סיפורים שונים מן העבר שלהם, ובעיקר היו אלו ניצולי שואה שלא רצו לשתף את בני משפחתם בכל המאורעות הקשות שעברו עליהם בשנות הועם, ונצרכו לפרוק את אשר עם לבבם, ולשוחח מכל הניסים הגדולים שעברו עליהם בצר ובמצוק.

הוסיף הרב ואמר, הרי ידוע לך היטב עד כמה זמני קצוב, ואין עתותי בידי לשבת עם אנשים אלו ולהקשיב לכל סיפוריהם. וגם המאורעות הקשים שעברו האנשים מכבידים עלי, וקשה לי אחר כך לחזור אל הסוגיא שעסקתי בה. - אך עם כל זאת קשה שבעתיים, שלא להקשיב לאותם אנשים, הנצרכים לאוזן קשבת, כדי לפרוק מעט מצערם וכאבם הקשה, שאין לך גמילות חסדים גדולה מזו!

[מתוך סיחה אודות שד תורה האון מטיבין זצ"ל]

על הברכה יעמדו

התורמים להפצת העלון

לקבלת העלון במייל (דוא"ר) נא לשלוח למייל הפצו"ב

ניתן להצניח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

 ג.ל. 19 02-6257948 info@keshet-hareshet.co.il	 Access Credit צ"ינג' סל' 02-6516090	לעילוי נשמת האישה החשובה חיה סאסא בת לאה ואברהם ע"ה	לע"נ רבי זח צבי ב"ר יצחק ז"ל נתרם ע"י בנו מנחם מרדכי ה"ן	לע"נ הינדל בת ר' משה ירמיהו ע"ה	לע"נ ר' ישראל נתן טעם ב"ר זח צבי הבן ז"ל זח צבי ז"ל משה ז"ל
 קשת הרשת מיתוב יח"צ וקידום מיתוב	 גרפצ"ק סל: 02-5002321	לרפואת בעוז בן מירה	לע"נ ר' דב ב"ר אברהם יעקב ז"ל נפטר ה' אלול	לע"נ שמחה בת רחל יחזקאל בן עמומה	לע"נ האשה מרים בת ר' זח

שי"ת ע"י קהילת שבתאי בבית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים | טל: 078-3331109-10455-05276 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך פוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור עגורין ולהיות שותף לייכויה הרבים. הפענויניים יקבלו את העלון בפניל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173

טיב המעשיות

תיקון 'שנאת חנם' בימי בין המצרים

גריסין בגמרא סנהדרין (פב): "אמר לו הקב"ה למשה, הקדם לו שלום, שנאמר 'לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום', וראויה כפרה זו שתהא מכפרת וחולכת לעולם".

פרשא דידן תחילתה במידת השלום, "הנני נותן את בריתי שלום", בהקדמת שלום לפנחס על כפרת מעשה הקנאות. - וסופה בפרשת המועדות, בכל קרבנות המוספין שמקריבים ישראל בימי חג ומועד.

נעוצה סופה של פרשה בתחילתה, כאשר מעשה הקנאות נעשה לשם שמים ללא נגיעות ופניות, כמו שעשה פנחס הכל לכבודו יתברך, והתרצה מעשהו במומים, עד שביום הקדוש בעת נעילת שער מזכירים אנו זכותו: "רחמנא אידכר לן זכותיה דפינחס קנאה". - בזה זוכים לשמחת יום טוב למועדים וחגים, שכן קנאות זו מביאה שלום בישראל בקירוב לבבות, ולחגיגת מועדים וחגים שיושבים ישראל בשבת אחים גם יחד, באיחוד הלבבות.

אך מאידך בפרשה זו מתחילים ימי 'בין המצרים', שנגזרו עלינו בעוון 'שנאת חנם' (יזמא ט). ובזאת תבטנו, שאם הקנאות איננה לשמה, רק כדי להרבות המחלוקת ח"ו, אזי במקום שתביא פרשת פנחס ימי שמחה וששון במועדים ורגלים, היא מביאה את ימי החורבן והאבלות של בין המצרים, מחמת המחלוקת והפירוד. לא כן אם הכוונה לשם שמים, הנני נותן לו את בריתי שלום, ומביאה מועדים לשמחה וחגים חמנים לששון.

ויהי רצון שזוכה לתקן עוון 'שנאת חנם', בכל העניינים שבין אדם לחבירו. - ובזה ייפכו הימים הללו עלינו לשמחה ולששון, ומהרה נזכה לבנין בית קדשנו ותפארתנו, בביאת בן דוד משיחנו, במהרה בימינו, אמן.

[על פי 'טיב התורה' פרשא דין]

בעת שנתמנה הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, בעל 'אגרות משה', כנשיא 'אגודת הרבנים' דארצות הברית וקנדה, המאגד יחדיו כמה מאות רבנים חשובים, היו כמה עסקנים צעירים שעדיין לא הכירו את רום מעלתו וצדקותו, וסברו שאין משרה רמה שכזו מתאימה לו.

עלו כמה מן העסקנים הללו ובאו אל ביתו של רבי משה, וגערו בו על שנטל את התפקיד הנכבד על צמו, וזלזלו בכבודו באמצע ששולט ראויו אצטלה וכו'. - דבריהם כאבו מאוד לליבו של ר' משה, גם הוא סבור היה כך, אך חזקה עליו הוראת גדולי הדור, ובקשת רוב מנין ורוב בנין של יהדות התורה בארצות הברית, ולכן לאחר חיבוטים ומבוכות לא עזב אותה נשיאות שהוטלה על שכמו.

הנהגה לאחר תקופה קצרה הסתבר אחד מאותם עסקנים עם רשויות המס שבאמריקה, כידוע שבענייני ממונות החוקים באמריקה והעונשים קשים וחמורים מאוד. הוא עמד בפני משפט סבון וחמור, אשר עתיד היה לסוגרו לשנים רבות אחר סורג ובריא.

העסקן הנידון התיירא מאוד לנפשו, והאפשרות היחידה שניתן היה אולי לשנות בה את גזר הדין, היתה על ידי 'מכתב המלצה' ממלכות ידי קדשו של נשיא אגודת הרבנים, שיעיד בו בעצמו 'עדות אופי' על האשם, ובתוקף סמכותו העליונה יכול הוא לבקש את פני השופט לחון את הנידון.

בצר לו עלה ובא אותו עסקן שוב אל ביתו של ר' משה, סיפר לפניו דברים כהווייתן על מצוקתו הגדולה, וביקש על נפשו לכתוב נא עבורו 'כתב המלצה' כדי להצילו מן המשפט המסובך. רבי משה הצדיק נענה בחפץ לב, הוא לא החזיר מאומה מאותו

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו למערכת ע"י הקוראים

כי גבר עלינו חסדו'

ראיתי מבצע טוב לטיטולים עבור התינוק וקניתי. מיד כשפתחנו את התבילה, הבנתי שכנראה הטיטולים קטנים.

ניסיון להשתמש בהם אך הם היו קטנים מדי. עלה לי רעיון להעביר את הטיטולים לאחין שלי שהמידה כנראה תתאים לו. בבוקר יום שישי חמי קפץ לבקר ובאמתחתו עלוני שבת.

העברתי לו שקית מלאה טיטולים עבור האחין שבדיוק עמדו להתארז באותו שבת אצל חמי.

בשבת הם הסתובבו בעצבנות כחרים אחר דבר מה, חמי שאל מה קרה ואם יכול להציע את עזרתו, אך הם שללו את אפשרותו לעזור והסבירו לו כי שחחו את הטיטולים בבית ולא יודעים מהיכן להשיג כמות טיטולים עבור השבת...

באותו רגע נזכר חמי במשלוח הטיטולים שלקח מאתנו ומיהר להושיט את התבילה לידי, הטיטולים היו בדיק במידה הנכונה עבור התינוק.

וכך בסיעייתא דשמיא היו להם שפע טיטולים לכל השבת...

כמובן שאחד העלונים שהביא חמי איך לא? 'טיב הקהילה' וכמה מתאים הסיפור לטיב ההשגחה!!!

בעלת המעשה י.ר.

הפעונים לכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית נודען לשלוח אל ר' שנתה סטואלס
בפסק: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

טיב התחזקות

הפסח פגועו ב' <

וראה את החורבן הנורא שהיה שם, בוודאי תקף אותו צער איום ונורא על חורבן הבית ועל השבר הגדול שהיה לנו, בהבינו עד כמה נחרקנו ממקור הקדושה, ממש עד דכדוכה של נפש, אולם בכל זאת חגר רבי יוסי את מתניו בעוון ונעמד להתפלל בשמחה ובכוונה. הלכן, מיד יצא בת קול, ושמע רבי יוסי את השיכנה הקדושה מייללת על ההחריבה את ביתה ושילחה את בניו. הוסיף על כך אליהו הנביא, שכן הוא בכל עת שבני ישראל נכנסים לבתי כנסיות להתפלל, שכאשר הקב"ה רואה את בני ישראל מתגברין על יצרם הרע ועל הריחוק בו הם נתונים, ובכל זאת מהללים ומפאריים את שמו הגדול, מיד יוצא בת קול ואומר: "אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך, מה לו לאב שהגלה את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם".

מעתה הבן נבין היטב מדוע קבעו לנו חכמינו לקרוא את פרשת פנחס בימי בין המצרים, שהיות וב'ימים האלה נחרב הבית והתגבר המסך המבידל שבין ישראל לאביהם שבשמים, על כך, דווקא כעת אנו קוראים בפרשת הקרבנות ועוסקים בה, ומן העסק הזה עולה ריח ניחוח להש"ת ממש כמו אותה שעה שהיו מקריבין הקרבנות בבית המקדש, ודבר זה גורם להתעוררות רחמים גדולים לפני הקב"ה, שרואה את בני ישראל מתגברים על הכל ועובדים אותו בכל לבב ועוסקים בתורת הקרבנות, דבר זה מביא לחרטה גדולה על בריאת היצר הרע ועל חורבן הבית, ומחיש ומקרב את בניין הבית והגאולה המקווה במהרה בימינו אמן.

מקרה שזלזל בו האיש וציערו, אלא התיישב מיד לכתוב 'עדות אופי' טובה וחיונית על האיש. ולבסוף סיים בנימה אישית כמה שורות של בקשת תנינה, בפניה נרגשת אל כבוד השופט הנכבד בעצמו.

במהלך המשפט הגיש הנאשם לשופט את מכתב התעודה, הנושא בעוון את הלוגו של 'נשיא אגודת הרבנים', השופט התרגש מאוד ממכתב זה, היתה לו הערכה מיוחדת לר' משה, והוא קרא את כל המכתב בתשומת לב מרבית.

במהלך קריאת פסק הדין הופתע האיש להיווכח שהוא זכה במשפט, ובין שלל הנימוקים שכתב השופט להוציאו זכאי, הודגשה כמה פעמים אותה 'עדות אופי' שמסר הגאון הגדול נשיא אגודת הרבנים, שעל סמך אותה עדות יצא זכאי!

לאחר שיצא האיש מכותלי בית המשפט שמח וטוב לב, עלה אל ביתו של הגאון להודות על לו טובתו הגדולה, וביקש את מחילתו על מה שפגע בכבודו, והתנצל שלא הכיר את רום מעלתו וטעה בהערכתו. ר' משה שמח לזכותו, וכמובן מחל כלב שלם, ונעשו ידידים טובים לאורך ימים ושנים.

[שיב חכמות - ר' משה פיינשטיין זצ"ל]

מסוחר על הגאון רבי אליהו דסלר זצ"ל, בימי רבנותו בעיר 'גייטסהד' הגדולה שבאנגליה.

באותם ימים הוקם 'סמינר גייטסהד' לבנות בית יעקב, אשר נודע והתפרסם לשם ולתהילה בכל רחבי תבל. בחגיגה הגדולה של 'חוכת הבית' נתבקש הרב הגדול לשאת 'נאום' לכבוד המעמד.

ואכן במהלך אותו מעמד שנערך ברוב עם לתפארת בנות ישראל, נשא הרב נאום חוצב לבבות בשבח החינוך הכשר והטהור, שעליו להישמר בטהרה מיוחדת, כשמירת פך השמן הטהור.

לאחר כמה ימים הזדמן לגייטסהד רב אחד שכששמע שהרב נשא את נאומו בפני בנות הסמינר לא מצא הדבר חן בעיניו, הוא ניגש אל הרב דסלר ונער בו על כך בפני קהל ועדה, וזלזל בכבודו וכו'.

בתגובה, ענה לו הרב דסלר בשתי מילים בלבד: "יישר כוח!" ותו לא מיד.

למחרת נודע להרב דסלר שהוזמן אותו רב למסור שיעור באחד הכוללים שבגייטסהד, ביקש אפוא לברר את השעה המדויקת של השיעור. ובהגיע העת הופיע הרב דסלר בהדרו אל הכולל, ונתיישב לשמוע את השיעור כאחד האברכים הפשוטים... וכל זאת כדי להראות בבידור, שאינו מקפיד עליו כלל!

[פרסיות - 7380]

בעיר 'לודו' העשירה שבארץ פולין דרו הגויים בשכנות טובה עם היהודים, והיו מנהלים בעניהם עסקי מסחר מסועפים. אחד מיהודי המקום התוודע אל גוי עשיר אחד, ונודע לו שזה הגוי עשיר כקרה, פחו עליו יצר הגניבה, ובלילה אפל אחד התפרץ היהודי אל בית הגוי, וגנב משם את האוצר הגדול.

למחרת בבוקר כשנודע דבר הגניבה לבעל הבית הגוי, הוא לא ידע את נפשו מרוב צער ומבוכה, הוא חיפש וחיפש בכל מקום אפשרי, אך את האבידה לא מצא. הוא לא ידע להשית עצה בנפשו, עד שלאחר כמה ימים נפל חסדו על אותו יהודי שעמד עמו בקשרי המסחר.

לאחר שערך כמה חקירות ובדיקות התחזק אצלו החשד, והתברר לו שהיה זה הוא אכן הגנב, אבל לא היו בידו ראיות מספיקות להוכיח זאת בבידור.

הפסח פגועו ד' |

טיב הלכה

נכתב ע"י הר"ר מאיר רבינוביץ שליט"א

שבעה עשר בתמוז

א. הכל חייבים להתענות בארבע צומות הללו, ואסור לפרוץ גדר בזה (ש"ע תקפ"א).

ב. ביום שבעה עשר בתמוז אירעו חמשה צרות לישראל, שבו נשתברו הלוחות כשירד משה מן ההר כמפורש בתורה, ובטל התמיד מלהקריב עוד בבית הראשון, והובקעה העיר בחורבן בית שני, ושדף אפוסטמוס הרשע את התורה, והועמד צלם בהיכל (מ"ב סק"ג).

ג. ואע"פ שבחורבן בית ראשון הובקעה העיר בתשעה בתמוז, וכדכתיב (ירמיהו ל"ט כ"ג): "בחודש הרביעי בתשעה לחודש הובקעה העיר", מכל מקום אין מתעניין אלא ב"ז בו, כיון שבחורבן הבית השני הובקעה ב"ז בו, וחורבן בית שני חמיר לן (ש"ע ס"ו תקפ"ה סק"ז).

ד. ולא גזרו להתענות אף בתשעה בו, משום דאין מטיחין על הציבור יותר מדאי (מ"ב סק"ד). ולפי"ז בעל נפש יש לו להתענות גם בתשעה בו, אמנם בירושלמי איתא דגם בחורבן הראשון הובקעה העיר ב"ז בו, אלא שמפני הצרות טעו בחשבון, וא"כ גם בשבעה עשר אין להתחמיר בזה (מ"א סק"ב ומהש"ע ש"ס).

ז. וכל אלו הימים כל ישראל מתענים בהם מפני הצרות שאירעו בהם, כדי לעורר הלבבות לפקח על דרכי התשובה, ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה, עד שגמל להם ולנו אותן הצרות, שבזכרון הדברים אלו נשוב להטיב, כמו שנאמר: "והתחדו את עונם ואת עון אבותם", ולכן חייב כל איש לשום אל לבו באותן הימים, ולפשט במעשיו ולשוב בתן, כי אין העיקר התענית, כמ"ש באנשי ניונה: "והיא ד' את מעשיהם", ואמרו חז"ל: את ששק את תעניתו, עז לא נאמר, אלא את מעשיהם, ואין התענית אלא הכנה לתשובה, לכן אותם האנשים שכשהם מתענים הולכים בטילול ובדברים בטלים, תפשו וסחפו והניחו העיקר, ומכל מקום אין לפטור את עצמו בתשובה בלבד, כי ימים אלו הם מצות עשה מדברי הנביאים להתענות בהם (מ"ב סי' תקפ"ט סק"א).

שכח ואכל באמצע התענית

ז. אם שכח ואכל באמצע התענית ה"ז צריך להמשיך את התענית אח"כ (מ"ב ש"ס סק"ט) ואין צריך להתענות יום אחר, אם לא שכונתו לכפרה, וכן איתא במהרי"ל שיצו לאחד להתענות אח"כ לכפרה (מ"ב סי' תקפ"ט סק"ז). ואם קשה עליו להשלים התענית ביום אחר, יפדה התענית בצדקה (מה"ש סק"ז בשם אב"י לאב"ט).

ב. בדרך כלל נאמר וזכור קודם הטעמים

ז. נחלקו הפוסקים במי שלקח דבר מאכל ביום ובדרך עליו, ונזכר שיש להקדים יום צום ואסור באכילה (פי' עשרת ימי' תקפ"א סק"א). ויש מי שכתב להכריע (תש"ח ח"א סי' ט"ז) דבתענית ציבור לא יטעון א"פ שכבד ב"ד, מפני שלא הותר לו לעבור איסור מדעת בשביל שישא איסור בשוגג שלא מדעתו, אך כל זה דוקא במשקש שלא שייך בו טעמה מבלי שיבלע מעט, משא"כ במאכל נכון שיטעם מעט ויפלוט.

אכילה ושחיה בלילה שלמי' התענית

טיב התחזקות

להקריב לי במועדו

פרשת פנחס נקראת בימי בין המצרים

השבת נקרא בתורה בפרשת פנחס, אולם אם נתבונן מעט בתוכן הדברים שהתפרשו בפרשה זו, יתעורר אצלנו קצת תמיהה ופלא, שהרי בפרשה דן חזרת התורה הקדושה ומונה את כל קרבנות הציבור שהיו מקריבין בבית המקדש במשך השנה כולה, למן קרבנות התמיד שהיו מביאים בכל יום פעמיים באהבה, ועד המוספים שהקריבו מדי שבת בשבתו וראש חודש בחדשו, ובהמשך גם המוספים של כל מועדי השנה, פסח, שבועות, ראש השנה ויום הכיפורים, סוכות ושמיני עצרת. הפלא הוא, שהפרשה הזאת מזדמנת בדרך כלל להיקרא דווקא בשבתות של בין המצרים, ובייחוד בקביעות השנה כמו בהאי שנתא, שבארץ ישראל יקראוהו בעצם יום השבת קדוש שחל בו שבעה עשר בתמוז. ולא דבר ויק הוא, שהרי באלו הימים מתאבלים כל בית ישראל ומצטערים על בית המקדש שחורב והייתה לצייה ולשממה, ואין לנו עתה כהנים בדוכנם ולוויים בשירים וזמרים, ואין אנו יכולים לעשות חובותינו בבית הגדול והקדוש שנקרא שמו עליו, שאין לנו עתה לא עולה ולא זבחים, לא תמידין ולא מוספים, והנה דווקא בימים האלה הזדמן לנו לקרוא את פרשת כל הקרבנות.

ארבעה מתחדט עליהן הקדוש ברוך הוא שבראם

הרה"ק בעל ה'מאור ושמש' (בפרשה זו) כבר הרגיש בדקדוק זה ואף עמד על סודם של הדברים, ובכדי לבאר את העניין לאשורו, הוא מקדים להביא את המעשה הידוע המסופר בגמרא (ברכות ג.) על רבי יוסי, שפעם אחת בהיותו בדרך הילוכו הגיע זמן תפילה, והיות שחיפש אחר מקום שיוכל להתפלל בו ככוונה, מצא חורבה אחת מחורבות ירושלים ושם נכנס להתפלל בכוונה ובמתנות. משסיים רבי יוסי את תפלתו ויצא מן החורבה, פגש באילוו הנביא שעמד כל העת על הפתח, ושאלו אליהו: "בני, מה קול שמעת בחורבה זו?" ענה רבי יוסי: "שמעתי בת קול שמנהמת כינה ואומרת: אוי לבנים שבעוונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי הגולגולת לבין האומות". הוסיף אליהו הנביא לומר לו: "חייך וחיי ראשך, לא שעה זו בלבד אומרת כך, אלא בכל יום ויום שלש פעמים אומרת כך. ולא זו בלבד, אלא בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין יאה שמיה הגדול מבורך, הקדוש ברוך הוא מנענע ראשו ואומר: אשרי המלך שמקלטין אותו בביתו, כך מה לו לאב שהגלה את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם". וצריך להבין את שרן של דברים, היאך יתכן שבאותו הזמן שבני ישראל נעמדים להתפלל אל הקב"ה, יוצאת בת קול, שהמשמעות שלה הוא כאילו הקב"ה מתחנן ומתחרט על שהחריב את בית המקדש והגלה את בני ישראל.

אלא, מגלה לנו ה'מאור ושמש', מה ששמעו בעצמו יוצא מפ"ק קדשו של הרה"ק הרמ"מ מרימנוב ז"ע, שהיה שואל: הלא אנו יודעים שהקב"ה מקיים את כל מצוות התורה, אם כן, היכן מצאנו להקב"ה שיקיים את מצוות התשובה, ויתיר על פי דברי הגמרא (סוכה נב.), שארבעה דברים מתחרט עליהם הקב"ה על שברא אותם, כשבין הדברים מונה הגמרא גם את היצר הרע והגולגולת, הרי כך, שגם הקב"ה מקיים את מצוות התשובה, על ידי כך שמתחרט על שהביא לעולם את היצר הרע, ועל מה שהגלה את בניו מארץ ישראל.

העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת

עתה, משידענו שכביכול והקב"ה מתחרט על בריאת היצר הרע ועל חורבן הבית וגלות ישראל, צריכים אנו גם לדעת מהו הגורם להקב"ה שיבוא לידי חרטה, ובאיזה זמן מתחרט הדבר הזה. אלא העניין הוא כך, שבזמן שבית המקדש עמד על מכונו, היו מקריבין שם קרבנות מדי יום ביומו, והיה עולה מזה אשה ריח ניחוח להש"ת, אולם אחר שגברו עוונותינו וחורבה עירנו, שבתה גם בית המקדש משוש ליבנו, וחדלו מלהקריב הקרבנות תמידין כסדרן, שהרי אין אנו יכולים לעלות וליראות שם ואין לנו לא עולות ולא זבחים.

אפס כי נחמה אחת נותרה לנו לפליטה גדולה, שהרי הקב"ה הבטיח לנו (מנחות ק'), שבעת שנעסוק בתורת הקרבנות, ייחשב לנו הדבר כאילו הקריבו לפניו את הקרבנות במועדם, ממש כמו בעת שהיה בית המקדש עומד על מכונו, ובכל יום ויום בשעה שמתפללים בני ישראל ואומרים את פרשת הקרבנות בכוונה, מתעורר אצל הבורא יתברך שמו נחת רוח ותענוג בדומה למה שהיה בשעה שהיו הכהנים משרתים לפני הש"ת ומקריבים את הקרבנות.

ברם, עדיין חילוק יש בין הזמן הזה לבין הזמן שהיו מקריבים את הקרבנות בפועל ממש, שכן בשעה שעמד בית המקדש על מכונו, היו בני ישראל קרובים אל הש"ת כמו בן שדר אצל אביו וסמוך על שולחנו, ולא היה זה רבותא גדולה כל כך שהם עושים את רצונו ומביאים לפניו עולות וזבחים. אולם בשעה שחורבה הבית, נעקרו בני ישראל מנחלת אביהם, ומלבד היצר הרע שמנסה תמיד להסית ולהיחיד את ישראל מן התורה והמצוות, הרי שנוסף צרה על צרוננו, כי בשעת חורבן הבית ירד מסך של ברזל המבדיל וחוצץ בין ישראל לאביהם שבשמים, ועד כמה שקשה להתגבר על היצר הרע, מעתה נעשה הדבר קשה שבעתיים, מחמת הריחוק הגדול שנתהווה עם החורבן. באשר על כן, בשעה שבני ישראל מתגברים על היצר הרע שפוחז עליהם - וביותר בימי בין המצרים - שאז הולך וגדל המסך המבדיל והריחוק מן הקב"ה, ובכל זאת פנוים הם לבתי כנסיות להתפלל במתיקות וכמונה מעות, ואף אומרים את פרשת הקרבנות בכוונה ובפירוש המילות, דבר זה גורם לשעשועים גדולים לפני הקב"ה, שרואה את בניו רחומי המתאמצים בכל כוחם, ומתגברים על היצר הרע ועל הרגשת הריחוק ממנו יתברך, ומתוך כך מתעורר שם חרטה גדולה על שברא את היצר הרע המטריד את בני ישראל, ועל שהחריב את ביתו והגלה את בניו.

העוסק בתורת הקרבנות מקריב את הגאולה

זהו אם כן פשר המעשה המובא לעיל, שבשעה ששכנס רבי יוסי אל תוך אחת מחורבות ירושלים, | הפשך בעמוד ג' <

ז. כל תענית שאוכלין בו בלילה ה"ז אוכל ושותה עד שיעלה עמוד השחר, ואפילו גמור סעודתו מכבר ורוצה לחזור לאכול קודם אור היום ה"ז רשאי, והוא שלא ישן עדיין שינת קבע, אבל אם ישן כבר שינת קבע אפילו שלא על מיטתו, אינו חוזר ואוכל ולא שותה, אלא אם כן התנה קודם השינה שיוכל לאכול ולשתות גם אח"כ (ש"ע סי' תקפ"ד סי' א' ומ"ב ש"ס).

ז. והטעם, דאע"פ שלא הצריכו בצומות אלו להפסיק מבערב, מ"מ שם תענית מתחיל מבערב, ולכן כל שסילק עצמו מן האכילה או שישן שינת קבע ה"ז אסור באכילה (ש"ע סי' תקפ"ה סק"ז).

ש. דווקא אם ישן שינת קבע, אבל אם היה מתנמנם, דהיינו יום ולא יום תלד ותי, לא חשיב שינה (מ"ב סי' תקפ"ד סק"ז).

י. וי"א דלענין שתייה א"צ תנאי, כיון דמסתמא דעתו של אדם לשתות לכשיקום משנתו, שכן דרך האדם להיות צמא אחר השינה, והוי כאילו התנה, ולכתחילה ראו להחמיר כדיעה ראשונה ולהתנות אף בשתייה, אבל בדיעבד אין להחמיר בזה. ומ"מ אם הוא רגיל לשתות לאחר השינה א"צ להתנות (ש"ע ומ"ב ומהש"ע ש"ס).

יא. ומשמע בשי"ע דה"ה אם היה ישן בתוך הסעודה, אע"פ אסור לו לגמור סעודתו אם לא התנה מקודם, אבל כמה אחרונים הסיכמו שאם ישן בתוך סעודתו מותר לו לגמור סעודתו לכשיקום משנתו, כיון דמתחילה היה דעתו לאכול עוד, ולא עוד, אלא אף אם ישן קודם הסעודה כמו שמצוי שאדם ישן בתחילת הלילה ואח"כ קם לאכול, ה"ז מותר לאכול אח"כ, דכיון שדרכו לאכול סעודתו בלילה א"כ לא סילק את עצמו מן האכילה על ידי השינה. ומ"מ המחמיר על עצמו בכל זה קדוש יאמר לו (ש"ע ומ"ב ש"ס ובמה"ש סק"ז).

יב. ובכל אופן יש ליהדר שלא יתחיל לאכול פת יתור מכביצה בחצי שעה הסמוכה לעלות השחר (מ"ב סי' פ"ט סק"א).

יג. וה"ה שיש למנוע לכתחלה אף מאכילת מיני מזונות יותר מכביצה, דחיישינן שיש בזה קבע, ומ"מ אם קשה לו התענית יש לצדד להקל בזה, אך אם יש לו פירות וכיו"ב עדיף טפי, והא קי"ל דאין בהם קבע (מה"ש: ומה"ש: ר"ח).

דחיצת פני בשד"ת

ד. אף מי שדרכו לרוחץ פיו בשחרית לא יעשה כן בתענית ציבור, ומ"מ במקום צער יש להתייר, רק שיהיה ביותר לכפוף ראשו ופיו למטה, כדי שלא יבוא המים לגרונו. ובת"ב אין להתייר א"כ יש לו צער גדול (תקפ"ז סי' ומ"ב ש"ס).

וה"ה דאין לנקות השניים בת"ב במים או בחומץ, אם לא לכיש לו צער גדול, ומ"מ מי שיש לו ריח הפה יכול לנקות את שיניו במברשת עם אבק שיניים בלא מים, ובפרט אם הוא עושה כן כדי שיוכל להתפלל בנקיות, ובמקום הצורך יוכל גם לטשטף את פיו אח"כ באופן שיכפוף ראשו ופיו למטה (כנ"ל מה"ש: ר"ח סי' ק"ט).

ש. לא ילעוס עצי קנמן ושאר במשים ועין מתוק כדי ללחלח גרונו אף אם יפלטנו אח"כ (פי' מ"ב ש"ס סק"א).

טיב הקהילה

יו"לע יקהילה שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו והכנו הרה"צ רבי גמליאל הכהן הבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

מדוע דרך רשעים צלחה

ותורתי שמרו דכתיב לא תגנוב, מה שאין כן עתה על ידי סיבת בטחונם בי חוטאים ותורתי לא שמרו, דברי פי חכם חן, עכ"ל. בדבריו אלו ביאר הרה"ק שעל אף שאין הקב"ה חפץ שימרו את פיו, בכל זאת ניתנת הרשות בידי הרשע להמרות רצונו, כי לולא זאת לא היה שום חידוש בעבודת הצדיקים, כי היה בכך אות שיש מנהיג לבירה ואם כן בהכרח שיש לקיים את חוקיו ומשפטיו, אשר על כן יש צורך להסתיר את ההנהגה העליונה כדי שיהיה פתוחו פה להיצר הרע להטעות את בני האדם, ואז כשמתחזק התם בדרכי האלקים ראוי הוא לשכר עצום לעולם הבא, וכדי להמשיך הסתר זה מסייע הקב"ה בעצמו בידי הרשע ללכת בשרירות לבו כשהרשע [שיש בו עוד איהו נקודה של אמונה] מתפלל לפניו, וכפי שדייקו חכמינו ז"ל במאמרם (פ' תמס) 'בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו' היינו שמסייעים בידו ממש.

והנה רואים אנו במקרא שלפנינו שעל אף שנתנת הרשות להרשע להמרות את פי השי"ת, בכל זאת עדיין הוא ברשות קונו, ואי אפשר לו לעשות ככל העולה על רוחו, כי אכן נתנה לו הרשות לאותו רשע ללכת על אף שעצם ההליכה לא הרה לרצון העליון, אך בו בשעה העיד בו הקב"ה שלא תהיה ביכולתו לדבר כי אם מה שיחפוץ הבורא יתברך, וכלשון הכתוב 'ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה' וכפי הנאמר בהמשך (פ' י"ק) 'אל בעלם וישם דבר בפיו ויאמר שוב אל בעל כזה וכה תדבר' ופירש רש"י: וישם דבר בפיו - 'ומה היא השימה הזאת, ומה חסר המקרא באמרו שוב אל בעל כזה וכה תדבר, אלא כשהיה שומע שאינו נרשה לקלל, אמר מה אני חוזר אצל בעל לצערו. ונתן לו הקב"ה רסן וזכה בפיו כאדם הפוקס בהמה בחכה להוליכה אל אשר ירצה. אמר לו על כרחך תשוב אל בעלך עכ"ל. ועלינו ללמוד מכאן כי כנים דברינו דלעיל, שלא נתנה הרשות להמרות את פי ה' כי אם לצורך הבחירה, אך כשברצון הרשע לעשות דברים שבפועל אין הקב"ה חפץ בהם אינו מניחו, ולא רק שאין הוא מניחו אלא עוד מכריחו לעשות היפך רצונו...

וזהו חיזוק גדול לכל עת כשרואים איך שדרך רשעים היא צלחה, והמצויאות מעורר התפעלות איך שלפעמים לא די להם להרשעים שעולה בידם להכעיס את בוראם, אלא עוד מניבים פירות ורווחים עצומים מהנהגה זו, ועלינו לדעת כי אין זה כי אם לתועלת הבריאה, ואין לנו לקנאות בעושי עולה, כי אז להם שנחרו להיות הסיבה לקיום הבחירה על ידי חטאם, ועלינו לדעת כי לאמינות של דבר לא ניתן להם היכולת לעשות ככל העולה על רוחם, כי אם כדי יעיק השכר הצפון לצדיקים הוא לעולם הבא.

וַיָּבֹא אֱלֹקִים אֶל בְּלָעַם לֵאמֹר לֹא אִמְרָ לְךָ אֶתְּמָר לְךָ בְּאֵי אֲנֹשִׁים קוֹם לְךָ אֲתָם וְאָךְ אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֲרוּ תַעֲשֶׂהוּ:

איתא בגמרא (סוחרין ק"ג): אמר רב נחמן: חוצפא, אפילו כלפי שמיא מהני. מעיקרא כתיבי: 'לא תלך עמהם', ולבסוף כתיבי: 'קום לך אתם'. ומבואר בפרש"י שמאחר שאמר לו הקב"ה 'לא תלך' לא היה לו להעיר ולומר להשרים ששלו בלך בשניה 'לינו פה' שהרי כבר ידע מהו רצון העליון, ואעפ"כ הורה להם ללון עמו, והיה בכך הוכחה כי אין הוא חפץ בהרצון העליון, ואכן הועיל חוצפתו עד כדי שהסכים הקב"ה עמו ר"ל, ואמר לו 'קום לך אתם'.

מתוכן מאמרם ז"ל מתעוררת התמיה אצל המאמינים בתום 'מדוע דרך רשעים צלחה' כי עד כדי כך מגיעים פני הדברים עד שהקב"ה בעצמו חוזר מדיבורו כדי לתת בידיהם היכולת ללכת בשרירות לבם, כי זהו מן הדברים שאין דעתו של התם סובלתו, מאחר שלדעתו היה מן הראוי שיעכב הקב"ה בעל כרחו את הליכתו של אותו רשע, כדי להוכיחו שדעתו בדויה היא בזה שמדמה לעצמו כי הבחירה ביזו לבטל את הרצון העליון.

תמיהה זו מתעוררת גם כל על ענינו של ישמעאל בן אברהם שנאמר בו (בראשית כ"ג): 'ויהי אלקים את הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת', ופרש"י: שהיה יושב במדבר ומלסטם את העוברים, ע"כ. ועל אף שהיה זה חטא חמור, בכל זאת מעידה התורה שהיה הקב"ה עמו, וממשמעו של הכתוב נראה זכה במידה מסוימת לסייעתא דשמיא והוא תימה, על מה ולמה היה השי"ת בעזרו, הרי עבר בכך על רצונו?

וכדי לישוב את הדעת אצטט מקודם דבריו של הרה"ק מפולנאה בספרו 'תולדות יעקב יוסף' (פ' ששית סופסטים) ז"ל: '...ובדרך זה שמעתי מהרב מו"ה יואל פירוש המדרש (בפתיחתו דאיהו רבני סין) הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו שהוא תמוה, וביאר כי מצינו לחז"ל דגנא במחירתא וכי יש להבין למה באמת הוא כן שנשמע תפילתו במה שהוא נגד רצונו יתברך, וצריך לומר שהוא מהכרח דאם לא כן אין בחירה כשלא יוכל לעשות רע, ועוד כי מזה יתן לב להתפלל שיוכל לעשות טוב מאחר שרואה שיש משגיח שומע תפילת המתפללים לפניו יתברך שמו, והראיה ששומע תפילתו גם בזה להרע לזולתו, אם כן כל שכן להטיב שישמע לו, היוצא מזה אלו הרשעים חוטאים בסיבת בטחונם בו יתברך שיעזרו להם כשיתפללו שיוכלו לגנוב ולחמוס וכיוצא בזה, דלולא זאת לא היה עולה זאת על לבם, והיו סומכים על התורה דכתיב בה לא תגנוב, ובה יובן הלואי אותי עזבו, רצה לומר שלא יבטחו בי לעשות מעשים רעים ולבטחו בי לעזור להם, ואז כשלא יבטחו בי בזה אז

פ' גלק
י"ז תמוז תשע"ט
גליון 469

זמני הילקת תורות ומוצ"ש

הדר"ג 7:12
מוצ"ש 8:28
ר"ת 9:04

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א' 8:19
סוזק"ש ב' 9:11
סוז"ת א' 9:47
סוז"ת ב' 10:22

טיב המערכת

מלאכים אל בעלם

חוקר סיני הקדיש את חייו למחקר אודות חיי הפרפר ותהליך התפתחותו, כידוע שתהליך התפתחותו של הפרפר היא בארבעה שלבים, בתחילה יש ביצה ומהביצה בוקע זחל, אח"כ הופך הזחל ונהיה גולם, ולבסוף נהיה בתוך הגולם פרפר שצריך בכוחות גדולים לבקוע את הגולם ולצאת לאוויר העולם, ואז הוא פורש את כנפיו ויוצא לחפשי, במחקרו ראה החוקר כי הפרפר מתאמץ מאוד לבקוע את הגולם כדי לצאת, ומתוך שריחם עליו 'עזר' החוקר לפרפר ובקע עברו את הגולם כדי שיהיה לו יותר קל לצאת, אך, לתדהמתו הרבה, לא הצליח הפרפר לפרוש כנפיו ולעוף, גם לאחר כמה נסיונות חזר הדבר על עצמו, בכל פעם שניסה לעזור לפרפר לבקוע ולצאת, לא הצליח הפרפר לעוף.

בלעם הרשע היה בעל מדרגת נבואה, ואם תשאלו למה נתן הקב"ה נבואה לרשע שכזה, דעו לכם כי שאלה זו כבר נשאלה ע"י רש"י הק', ח"ל: 'ואם תאמר מפני מה השרה הקב"ה שכניתו על גוי רשע, כדי שלא יהא פתחון פה לאומות לומר אילו היו לנו נביאים חזרונו למוטב, העמיד להם נביאים והם פרצו גדר העולם, שבתחילה היו גדורים בעריות וזה נתן להם עצה להפקיר עצמן לזנות, הרי שכל המדרגות שהיו לו לאותו רשע היו רק לרעתו, כמו שרואים שבאמת השתמש בכוחו לרוע, ואילו בהמשך כאשר עמד המלאך בדרך וניסה למנוע מההליכה, כתוב 'ותרא האתון', מסביר שם רש"י 'והוא לא ראה, שנתן הקב"ה רשות לבהמה לראות יותר מן האדם, שמתוך שיש בו דעת תטרף דעתו כשיראה מזיקין'.

אפשר ללמוד מזה שלפעמים העזרה הכי גדולה שאפשר לעזור למישהו, זה 'לא לעזור', ועוד עלינו לזכור, שאם קיבלנו מהקב"ה מדרגות, כשרונות ויכולות מיוחדים, נזהר לנצל אותם רק לטובה, שלא נהיה כמו בלעם הרשע שניצל את כוחותיו לרוע. ובמקום שחסרים לנו הכוחות והיכולות, נזכור שזה בוודאי לטובתנו, כי אפילו מבלעם הרשע חסך הקב"ה את המדרגות במקום שזה בוודאי יזיק לו, על אחת כמה וכמה, שכשהקב"ה מונע מאיתנו איהו כשרון או מעלה, בוודאי שזה לטובתנו! (עפי"י טיב התורה-בלק)

זמני קבלת קהל בבית פורנו ורבנו שליט"א
אך ורק בתא קולי שפספרו
052-7168366

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א בפספר פיוחד וישיר לשיחות בלשון הקודש: 073-2951320 לשיחות באידיש: 073-2951321

טיב הודעות

י"ד הועדה הרוחנית ר' יעקב בינוביץ עורך: ש. גולדשטיין

YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvov@ramapost.com to secure your ad space.

YOUR LOGO
HERE

POMONA ENTERPRISES CORP.
Custom Home Builders
845-354-0018

www.POMONAENTERPRISES.com

YOUR AD HERE

As an independent agency we shop several companies to find you the right coverage and the right price.

Wise Men Insurance Services
support@wisemeninsurance.com
 Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224

WHAT IS CHAYENU?
— Subscription-based daily Torah study —

Get Your Chayenu
To get Chayenu delivered to your home or office, visit chayenu.org/subscribe. Also available on the app store, Google play or on the web at web.chayenu.org.

A Torah Learning Opportunity
Chayenu is portable – take it with you and learn Torah on the bus, train or plane, at work in the office, whilst waiting in a line or even when watching the kids play!

And Chayenu is for everyone – the layman, business person, teacher and scholar – all in bite-size or in-depth format.

Chayenu is global! Over 20,000 Jews, in more than 500 cities, in 35 countries – are being inspired daily, through Torah learning in Chayenu.

HAVE QUESTIONS?
info@chayenu.org

ROCKLAND TRANSFERS
CAR SERVICE

- ◆ Airport car service (departures and arrivals)
- ◆ Reliable and Safe
- ◆ City to City
- ◆ Fixed Rates
- ◆ Per Hour Hire
- ◆ No Added Fees
- ◆ School (out-of-town) Drop-off and Pick-up
- ◆ Credit Cards Accepted

Easy Booking Online

Reserve Online
www.RocklandTransfers.com
Call / Text
(845) 288-8888

ACHDUTENT ENTERTAINMENT

ENTER A NEW UNIVERSE OF KOSHER ENTERTAINMENT

as eighth grader Aryeh Rosen struggles with one of his greatest and most dangerous missions...GETTING UP ON TIME!!!

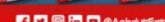

WHAT CONNECTS ARYEH WITH AN ANCIENT STORY FROM THE DAYS OF THE FIRST TEMPLE? WHO IS THE CHACHAM SHINOM, AND WHAT'S HIS CONNECTION TO ARYEH'S REBBE, RAV MASKOWITZ?

WHAT SLEEPS UNDER THE KOTEL, AS IS ABOUT TO AWAKE, OPENING A DOOR THAT WILL CHANGE THE WORLD FOREVER?

WITH EVERY ISSUE IN BOTH HEBREW AND ENGLISH

WWW.ACHDUTENT.COM

SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בסייד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Meoros Hatzadikkim
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits (English)
Ramapost.com/meoros-hatzadikkim

Sichat Hashavua
(Hebrew)

Likutay Torah
(English)

Oneg Shabbos
(English)

Hitkashrut
(Hebrew)

Ohr Chaim
(Hebrew)

Torah Wellsprings
R' Elimelech Biderman (English)

RAM HATORAH
Compilation of Divrei Torah
Ramapost.com/ram-hatorah

ENGLISH DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA · SHVILEI PINCHAS · AREIVIM · MIZMOR L'DOVID · PENINIM · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

ענפי ארץ
ALL NEW ORIGINAL CONTENT

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

דברי תורה עברית

MONTHLY

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה · שבילי פנחס · דברי חינוך והתעוררות · חוס של חסד · המברך · דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

בסייד · יז' תמוז תשע"ט · 20 יולי 2019 · מאנסי: הדלקת נרות - 8:06 · מוציש"ק - 9:13 · ISSUE #040

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים על ידי ראמפוסט

פרשת **בלק**

בקרוב! ענפי ארז
 מקורי תוכן חדש

טיב הקהילה · שבילי פנחס · חוט של חסד · המברך · דברי שי"ח

דברי תורה
 עברית